Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (893) KOVO - MARCH 9 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368 - 6813

Paseno ir šventasis?

Dabarties nuotaikomis žiūrint, atrodo labai daug kas pasenę — ne tik veidai, bet ir idėjos, ir santvarkos, ir dailė, ir architektūra, ir religija . . . Žodžiu, visas įprastinis gyvenimas. Jeigu pasenimas kadaise buvo matuojamas šimtmečiais, tai dabar dešimtmečiais ir net keleriais metais. Paspartėjęs gyvenimo tempas viską greičiau sendina — idėjas, žmones, sroves . . . O jei kas nesuskumba pasenti dabarties tempu, kiti dirbtinai pasendina. Ir jeigu kam prilipo epitetas "pasenęs", turi trauktis iš gyvenimo. Pvz. kad ir pensininkai. Daugelis jų yra dar pajėgūs žmonės, galėtų dar neblogiau darbuotis už jauniklius, tačiau dirbtinė riba stumia žmogų į pasenimą. Panašiai su idėjomis. Jei kuri idėja neteko aktualumo, nors būtų ir labai sveika, yra dibtinai stumiama lauk, o vieton jos iškeliamas kuris nors idėjinis šūkis, kad ir luošas. Pvz. madingas dabar šūkis "Dievas yra miręs". Nors jis yra absurdiškas, paskolintas iš 19 š. Nietzschės, tačiau paleistas kaip "paskutinė naujiena" daug ką jaudina. Ta "naujiena" diskutuojama universitetuose, spaudoje, susirinkimuose ir t.t., nors visiems aišku, kad Dievas yra amžinas ir negali mirti. Kiti, žinoma, įžiūri ir skirtingų to šūkio prasmių, tačiau visi sukasi tame pačiame rate, nes tai aktualu, modernu, nauja.

* * *

Panašus pavojus gresia ir šventiesiems. Daugelio akyse ir jie "sensta", nors ir yra už laiko ribos. Esą jie gyveno senais laikais, buvo savo epochos žmonės, o dabarčiai jie nieko negalį pasakyti. Jeigu "Dievas miręs", tai šventieji dar labiau. O tų šventųjų tarpe yra juk ir mūsiškis Kazimieras! Taigi, ir jis esąs "miręs". Bet tai madingos pseudoteologijos šūkiai, rodą tam tikrą žmonių nuotaiką, tačiau esmėje labai jau seklūs. Jie išblės, kai tik atsiras naujo aktualumo šūkiai, galį pavergti plačiųjų masių dėmesį. Gal ir gerai, kad bent tuo būdu atkreipiamas masių dėmesys į religines problemas, tačiau apgailėtina yra tai, kad žmonės nevedami į esminius dalykus. Sakyti, kad tas ar kitas dalykas paseno, nereiškia naujos tiesos atskleidimo, o tik pastūmėjimą į "paskutines naujienas", kurių naujumas nebūtinai reiškia gilesnę tiesą ar jos įžvalgą. Pvz. sakymas, kad šv. Kazimieras yra "pasenęs", neveda į naujo šventumo sampratą, tinkamesnę mūsų laikams, o tik prisega madingos nuotaikos epitetą. Tiesa, Kazimieras, kaip mirtingas žmogus, yra ne tik pasenęs, bet ir miręs; kaip asmuo, atspindis savyje dorinio gyvenimo idealą, yra ne tik nesenstantis, bet ir nemirtingas. Šia prasme šv. Kazimieras yra iš anapus šviečiąs žibintas, kurio spinduliai pasiekia ir mūsų dienų takus.

* * *

Argi iš tikro taip yra? Ko gali pasimokyti iš to šventojo karalaičio moderniųjų laikų žmogus, ypač lietuvis? Tik ne valstybės valdymo! Tai būtų gal prasčiausias mokytojas, juoba, kad mūsų laikų valstybinis gyvenimas pasidarė toks sudėtingas. Bet šv. Kazimieras yra nepamainomas mokytojas daug augštesnių dalykų, būtent, moralinio gyvenimo. Juk tasai trapus jaunuolis, gyvenęs karališkoje aplinkoje, galėjo būti pertekęs turtais, ir gal didesniais, negu mūsų laikų turtuoliai. Jis galėjo susivilioti hedonistiniu gyvenimu ir siausti nemažiau, kaip mūsų laikų jaunuoliai. Bet karalaitis Kazimieras tokia gyvenimo linkme nesusižavėjo ir pasuko vertikaline kryptimi — **į dvasinius lobius, kurie iškelia žmogų virš medžiagos, virš laikinumo. Tuo savo moraliniu kilnumu jis ypač ryškiai šviečia dabar, kai amerikinis gyvenimo stilius grasina savo pernelyg dideliu išsiplėtimu horizontine linkme.** Panašią kazimierinę misiją skelbia dar gyvas filosofas prof. J. Maritain, sulaukęs 84 m. amžiaus. Pastabose jis rašo apie save: "Profesorius? Manau, kad ne. Rašytojas? Galbūt. Filosofas? Tikiuosi. Bet taip pat savotiškas teisingumo romantikas . . . Kaip burtininkas, kuris priglaudžia ausį prie žemės, kad išgirstų šnarėjimą slėpingo šaltinio ir išvystų nematomus pražydėjimus . . ." Toks buvo ir šv. Kazimieras. Ir jam rūpėjo atskleisti tą slėpingą šaltinį, trykštantį iš tauraus gyvenimo ir gaivinantį žemėje besigrumiančias širdis. **Pr. G.**

Dailininkas Adolfas Valeška — Šventasis Kazimieras

Otavoje mirė Kanados gubernatorius

Gen. George Philias Vanier, Kanados generalinis gubernatorius, mirė kovo 4 d. Velionis buvo gimęs Montrealyje 1888 m. prancūzo ir airės šeimoje. Mokėsi angliškoje Tėvų jėzuitų kolegijoje, meną ir teisę studijavo Laval universitete. II D. karo metais jis kartu su kitais kanadiečiais suorganizavo Kvebeko prancūzų batalijoną "Vingt-deux", žinomą visoje Kanadoje "Van Doos" vardu. Kovodamas prieš vokiečius Prancūzijoje, buvo sužeistas keletą kartų, neteko dešinės kojos. Už drąsą kovos lauke yra gavęs visą eilę ordinų ir medalių.

Tarpkario metais keletą kartų atstovavo Kanadai Tautų Sąjungoje, buvo paskirtas Kanados ambasadoriumi Prancūzijoje, kur jį užklupo II D. karo liepsnos. Radijo bangomis jis nekartą kreipėsi į prancūzų tautą, o Kanadą ragino įsivesti privalomą karinę tarnybą. Londone susidraugavo su laisvosios Prancūzijos karinių pajėgų vadu gen. Charles de Gaulle. Kanados vyriausybė 1943 m. jį paskyrė specialiu atstovu Londone veikiančioms egzilinėms pavergtųjų Europos kraštų vyriausybėms. Karui pasibaigus, gen. G. Vanier grįžo į senąjį Kanados ambasadoriaus Prancūzijai postą.

1959 m. rugsėjo 15 d. gen. G. Vanier perėmė generalinio gubernatoriaus pareigas, pakeisdamas pirmąjį kanadietį gubernatorių Vincent Massey. Būdamas prancūzų kilmės praktikuojantis katalikas, jis susilaukė opozicijos kitose religinėse grupėse, bet jas nuramino atviru pareiškimu, kad asmeniškai Dievą garbins savo būdu, o oficialiai, kaip gubernatorius, niekada neatsisakys dalyvauti kitų religijų iškilmėse.

Gen. G. Vanier išpopuliarino jo gausios kelionės po visas Kanados provincijas ir netgi tolimąją šiaurę, nuoširdžios pastangos jungti visus kanadiečius. Jo žingsnius sulėtino 1963 m. turėtas širdies priepuolis ir po to jau kaip reikiant neatgauta sveikata. Prieš pat savo mirtį jis priėmė 75 Montrealio universiteto politinių mokslų studentus ir jiems pasakė kalbą, kurią premjeras L. B. Pearsonas nebe pagrindo laiko šio didelio diplomato ir valstybininko politiniu testamentu. Jos pagrindinė tema buvo vienybės klausimas, jaunosios kartos įnašas Kanadai kaip valstybei ir kaip tautai.

Kanados šimtmečio metai gen. G. Vanier kėlė daug rūpesčių. Jis jautė, kad jo pašlijusi sveikata neleis jam atlikti visų pareigų. Manoma, kad jau buvo pasiruošęs pasitraukti ir atstovavimą karalienei užleisti jaunesniam žmogui. Generalinio gubernatoriaus šiemet laukia šimtai oficialių priėmimų, kuriem gen. G. Vanier jėgos buvo persilpnos.

Laikinai generalinio gubernatoriaus pareigoms buvo pakviestas ir prisaikdintas vyriausias teisėjas Robert Taschereau. Gubernatorių, kaip žinome, skiria karalienė Elzbieta, bet kandidatą parenka ir jai pristato Kanados premjeras. Otavos sluogsniuose linksniuojamos trys pavardės: Kanados augštojo komisaro Indijai Roland Michener, buvusio konservatorių vado George Drew ir chirurgo dr. Wilder Penfield. Galutinį sprendimą premjeras L. B. Pearsonas turės padaryti dar ši mėnesį, nes balandžio pabaigoje jau atidaroma pasaulinė Montrealio paroda. Kanadą tada užlies oficialių svečių banga, kuriem sutikti ir priimti reikalingas gubernatorius.

Užsienio reikalų min. P. Martin pranešimu, Kanada pradėjo derybas su Rumunija diplomatiniams ryšiams atstatyti. Tikimasi, jog bus pasikeista diplomatinėmis atstovybėmis, pasirašyta prekybos sutartis, susitarta dėl skolų išlyginimo. Rumunija yra skolinga Kanadai nemažas dolerių sumas nuo II D. karo laikų. Panašios derybos buvo vedamos prieš metus, bet tada susitarti nepavyko. Kanada diplomatinius ryšius jau turi su Lenkija, Bulgarija, Čekoslovakija ir Vengrija. Iš sovietinio bloko kraštų tik viena Rumunija yra likusi be diplomatinės sutarties, jeigu neskaitysime W. Ulbrichto R. Vokietijos.

4.500 Montrealio savivaldybės įstaigų tarnautojų užbaigė 34 dienas trukusį streiką. Unijos atstovai pasirašė sutartį, kuri sekančių dvejų metų laikotarpyje algas padidins $6.4 milijono. Streiko dalyviai tuojau pat gauna $400 prieda. Metinės algos padidinamos: žemiausiai grupei $425, vidurinei — $500 ir augščiausiajai — $600.

Dabarties bėgamosios aktualijos

Popiežiaus pasiuntiniai už geležinės uždangos • Lietuvių ir latvių vyskupai Vatikane • • Sovietinės Lietuvos Diena Montrealyje

Kremliaus prezidento N. Podgorny vizitas Vatikane tebėra komentuojamas. Deja, faktų labai nedaug — korespondentai verčiasi daugiausia spėliojimais. Visuomenė tebelaukia faktų, kurie rodytų naujos linijos pradžią. Vienas tokių faktų — Vatikano pareigūno monsinjoro Casaroli atvykimas į Varšuvą. Lenkijos spaudos agentūra PAP paskelbė šį pranešimą: "Varšuvoje lankosi mons. Augustinas Casaroli, Vatikano valstybės pasekretorius specialiems reikalams. Vatikano pareigūnas Romoje pranešė, kad mons. Casaroli vyks į Varšuvą pasitarimams su Lenkijos vyskupais. Tuo būdu Varšuva patvirtino ankstyvesnius užsienio korespondentų pranešimus iš Lenkijos ir taip pat iš Italijos. Užsienio korespondentai kuria įvairius samprotavimus, kiekvienas vis kitaip aiškindamas tą vizitą. Ir tai yra lengviausias kelias, juoba, kad nei Vatikanas, nei Lenkijos vyskupai tuo reikalu nieko dar nepaskelbė." Taip rašo Lenkijos spaudos agentūra, kuri, matyt, irgi ne ką težino. Užsienio lenkų spauda mini, kad monsinjoro Casaroli kelionė nėra tiktai informacinė. Jo uždavinys esąs bandyti sušvelninti įtampą tarp komunistinės vyriausybės ir Katalikų Bendrijos vadovybės, kuriai toną duoda kardinolas Wyszynski. Esą mons. Casaroli, lydimas lenkų mons. A. Deskuro, dirbančio Vatikano sekretoriate, dalyvavo Lenkijos vyskupų posėdyje ir tarėsi su Lenkijos kardinolu bei paskirais vyskupais. Vatikano pasiuntinį, be mons. Deskuro, visur lydi Varšuvos vyskupas sufraganas Dambrowski, kuris yra mišriosios komisijos (vyskupų ir vyriausybės atstovų) narys. Šiuo metu Lenkijos vyskupams rūpi apginti kunigų seminarijas nuo komunistinės vyriausybės kontrolės. Vyriausybė yra pagrasinusi uždaryti seminarijas, kuriu vadovybės nepaklus komunistų valdžios reikalavimams. Lenkų spaudoje skelbiama prielaida, kad komunistinės vyriausybės atstovas — valstybės tarybos narys Edward Ochab numato lankytis Italijoj ir kad norima jam paruošti audienciją pas popiežių. Kaikurie stebėtojai mano, jog Lenkijos vyriausybė bando tiesiogiai tartis su Vatikanu, norėdama aplenkti vyskupus, ypač kardinolą S. Wyszynski.

Lietuvos atstovai Vatikane

"TŽ" korespondentas pranešė iš Romos šią žinią: "Vasario 27 d., 12 val., rusų linijos Maskva—Roma lėktuvu atskrido į Romą Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštališkasis administratorius vyskupas J. Labukas, Vilniaus arkivyskupijos valdytojas mons. Česlovas Krivaitis ir kun. dr. Romualdas Krikščiūnas. Kartu su jais į Romą atskrido ir Rygos bei Liepojaus vyskupijų apaštališkasis administratorius vysk. Julijonas Vaivods ir jo kancleris mons. Uzerovskis. Svečiai Romoje pabus iki kovo 13 d. Atvykstančius Romos Leonardo da Vinci aerodrome sutiko vysk. Pr. Brazys, mons. Vincas Mincevičius, Tėv. A. Miciūnas, MIC, Tėv. J. Duoba, MIC, kun. A. Jonušas ir kun. R. Krasauskas."

Koks jų kelionės tikslas, nėra žinomas. Vieni mano, kad šis atvykimas sietinas su N. Podgorny vizitu, kuris palengvinęs Vatikano ryšius su sovietų kontroliuojamais kraštais. Kitų nuomone, ta kelionė neturinti jokio ryšio su Podgorny vizitu. Esą ji buvo numatyta dar praėjusių metų pabaigoje ir atidėliota dėl įvairių priežasčių. Dabartinė delegacija iš Lietuvos esą rūpinasi naujo lietuviško apeigyno ir mišiolo teksto patvirtinimu. Tai būtų tekstai, skirti viso pasaulio lietuviams katalikams. Nuomonės, žinoma, ir lieka nuomonėmis, tačiau stebinčiam įvykius atrodo, kad N. Podgorny vizitas Vatikane aiškiai lietė ir Lietuvos tikinčiųjų padėtį (žiūr. 2 psl. "Vatikano paaiškinimas lietuviams"). Galimas dalykas, kad ir šis lietuvių bei latvių dvasininkų atvykimas į Vatikaną nėra be ryšio su N. Podgorny kelione.

Sovietai Montrealio parodoj

Kanados spaudos agentūra CP paskelbė žinią apie sovietinio laivo "Indigirka" atplaukimą į Montrealio uostą su dideliu kroviniu savo paviljonui pasaulinėje parodoje. Pasak paviljono direktoriaus pavaduotojo Viktoro M. Vladimikovo, sovietų laivas atgabenęs: atominių reaktorių modelius, reljefinę schemą Krasnojarsko hidroelektrinės jėgainės, kuri esanti didžiausia pasaulyje, skulptūras, restorano įrengimus, 26 virdulius, 2000 puodukų, 2000 degtinės stiklelių. Tūkstančiai rusų ketina aplankyti parodą, bet tie "tūkstančiai" sumažėsią pagal "Aeroflot" lėktuvų ir "Aleksandro Puškino" laivo pajėgumą. Taip pat minėtasis Vladimikovas pareiškė, kad sovietų paviljone kiekviena jų respublika turėsianti savo dieną. Tų dienų tikslas būsiąs — parodyti sovietinę pažangą ryšium su penkiasdešimtomis revoliucijos metinėmis. Taigi, atrodo, kad bus ir "Tarybinės Lietuvos Diena". Kanados lietuviams tai bus puiki proga prabilti laisvajam pasauliui, kaip sovietai okupavo Lietuvą ir tebelaiko savo vergijoj. **K.**

Pasaulio įvykiai

AMERIKIEČIAI GEROKAI SUSTIPRINO KARO VEIKSMUS VIETNAME. Laivynas pradėjo apšaudyti karinius taikinius Š. Vietnamo pakrantėse, o aviacija mėto minas į upes. Anksčiau karo laivams buvo leidžiama šaudyti tik tada, jei juos apšaudydavo Š. Vietnamo pakrančių apsaugos baterijos. Haifongo uosto užminavimo, atrodo, buvo atsisakyta, bet planuojama sustiprinti pėstininkų dalinių ofenzyvą P. Vietnamo džiunglėse. Amerikiečių tolimo šaudymo artilerija be pertraukos daužo demilitarizuotą zoną, komunistams apsunkindama tiekimo darbą. Karo veiksmų sustiprinimas iššaukė reakciją ne tik Hanojuje, bet ir pačiame Vašingtone, kur ilgą kalbą senate pasakė senatorius R. Kennedy, siūlydamas ilgesniam laikui sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimus ir jieškoti būdų taikos deryboms pradėti. Į R. Kennedžio kalbą reagavo valstybės sekr. Dean Rusk, pabrėždamas, jog JAV jau keletą kartų buvo sustabdžiusios Š. Vietnamo bombardavimą, bet komunistai nesiteikė pradėti taikos derybų.

Jungtinių Tautų sekr. U Thant Rangūne, Burmoje, buvo susitikęs su Š. Vietnamo ambasadoriumi ir iš Hanojaus atsiųstais atstovais, kurie jam perdavė naujas prez. Ho Chi Minh sąlygas taikos deryboms. Ši kartą Hanojaus režimas nori, kad amerikiečiai ne tik sustabdytų bombardavimus, bet ir sumažintų karo veiksmus P. Vietnamo džiunglėse. Tokie reikalavimai Vašingtonui yra nepriimtini. Tai, matyt, gerai žino ir pats Jungtinių Tautų sekr. U Thant, spaudai pareiškęs, kad iš pasitarimų Rangūne nebus jokios naudos.

JAV prez. L. B. Johnsonas pranešė spaudos konferencijoje, kad Sovietų Sąjunga sutiko pradėti derybas raketinių ir antiraketinių ginklų varžyboms sustabdyti. Pasitarimų data dar nenumatyta, bet jie bus vykdomi Maskvoje. Amerikai atstovaus ambasadorius L. E. Thompsonas.

Plaktatai Pekingo gatvėse skelbia, kad "kultūrinės revoliucijos" iniciatorius Maotsetungas išvažiavo iš Pekingo. Kruvinų susirėmimų įvyko Kantone, kur Mao šalininkai pergėmė į savo rankas vietinį dienraštį. Maskvos radijo teigimu, kaikuriose Kinijos provincijose ūkininkai iš kolektyvinių ūkių pasitraukė į miestus. Pavasarinės sėjos darbams į ūkius Pekingas buvo priverstas pasiųsti kariuomenės dalinius. "Hong Konk Star" dienraščio duomenimis, Kinijos eksportas per Hong Kongą sausio mėn. sumažėjo $8.200.000. Laikraštis taipgi pabrėžia kitą įdomų faktą, kad dabartinė maišatis yra gerokai sutvirtinusi premjero Čuenlai poziciją. Jis gali tapti tikruoju revoliucijos laimėtoju, nes jau pradeda duoti įsakymus kariuomenei. Vengrų žurnalistas Tibor Varkony, iš Pekingo sugrįžes į Budapeštą, skelbia, kad kiniečių kariuomenės įkūrėjas maršalas Chu Teh, 81 m. amžiaus senunukas, ankaltino Maotsetungą tautos suskaldymu. Šia skaudžią tiesa maršalas Maotsetungui išdrožes i akis, negailėdamas aštriu žodžių.

Sovietinė žinių agentūra "Novosti" paskelbė įdomų pasikalbėjimą su iš Hanojaus grįžusiu karinės technikos ekspertu N. Fedorovu, kuris Kinijai pažėrė eilę rimtų kaltinimų. Jo teigimu, daug modernių sovietų ginklų, per Kiniios teritoriją siunčiamu į Š. Vietnamą, dingsta ir nepasiekia Hanojaus. Išpakavus dėžes, vietoj moderniausių sovietinių naikintuvų kartais randami pasenę kiniečiškosios gamybos MIGai. Pasitaiko ir tokių atvejų, kad ginklai kelionės tikslą pasiekia be pagrindinių dalių. Rusiškus užrašus ant siuntų dėžių kiniečiai pakeičia kinietiškais, kad tuo būdu būtų sudarytas klaidingas įspūdis, jog ginklus siunčia Kinija.

Sovietų diplomatai Hanojuje teigia, kad Š. Vietnamo kariniai daliniai užėmė gynybos pozicijas Kinijos pasienyje esančiame Nam Quan tarpeklyje, kuris yra tradicinis kiniečių invazijos kelias į Raudonosios upės žemupį. Manoma, jog pagrindinis šio žingsnio tikslas yra sustabdyti kiniečių pabėgėlius, jeigu jie, nusivylę Mao "kultūrine revoliucija", mėgintų veržtis į Š. Vietnamą.

Nacių koncentracinės stovyklos Treblinkoje komendantas Franz-Josef Stangl buvo suimtas Sao Paulo mieste, Brazilijoje. Jį susekė S. Wiesenthal žydų dokumentacijos centras Vienoj, sumokėjęs $7.000 buvusiam gestapo agentui, kuris už šią sumą parūpino besislapstančio nacio adresą. F. J. Stangl vadovautoje Treblinkos stovykloje buvo nužudyta apie 700.000 Lenkijos žydų. V. Vokietija reikalauja, kad Brazilija nusikaltėlį perduotų vokiečių teismui.

Lig šiol daug pinigų uždirbo eilė žurnalistų ir rašytojų, įtaigojusių, kad prez. J. F. Kennedį nužudė sąmokslininkai. Jų knygos tebėra graibstomos sensacijas mėgstančių skaitytojų, nors jos nieko neišaiškina ir nieko neįrodo. Pastaruoju metu naują sensaciją sukėlė New Orleans distrikto prokuroras Jim Garrison savuoju pareiškimu, kad jam yra pavykę aptikti sąmokso pėdsakus. Pradžioje jis žadėjo greitą sąmokso atskeidimą, vėliau ėmė teisintis, jog išgarsinimas spaudoje apsunkino pradėtąjį darbą. Laikraštininkams ėmus įtaigoti, kad tai tėra pigus reklamos siekimas, J. Garrison buvo priverstas veikti — praėjusią savaitę jis suėmė žymų orleanietį Clay Shaw. J. Garrison teigimu, sąmokslą planavo L. H. Oswaldas, neseniai miręs lakūnas David Ferie ir Clay Shaw. Pastarasis teisinasi Oswaldo niekada nesutikęs ir nieko bendro neturėjęs su J. F. Kennedžio nužudymu. Tos pačios nuomonės yra ir garsioji FBI, kurios atstovai pranašauja garbėtroškai prokurorui visišką pralaimėjimą ir apsijuokinimą. Ta pačia proga tenka pabrėžti, jog i sunkumus yra patekęs ir William Manchester, knygos "Prezidento mirtis" autorius. Už faktų iškraipymą jį žada traukti teisman gen. mjr. Chester Clinton Jr. ir Kenneth O'Donnell.

KANADOS ĮVYKIAI

REVOLIUCINĖ MOKESČIŲ REFORMA

1962 m. sudaryta Carterio komisija federaciniam parlamentui pateikė valstybinių mokesčių reformos projektą. Pasiūlymai yra revoliucinio pobūdžio, nes jie gerokai sumažintų pajamų mokesčius visiems kanadiečiams, kurių metinis uždarbis nesiekia $10.000. Skirtumą išlygintų mokesčių padidinimas peržengusiems šią sumą, apmokestinimo įvedimas investacijų pelnui. Nemažų varžtų susilaukių ir didžiosios bendrovės, lig šiol daug pinigų skirdavusios reprezentacijai, savo pareigūnų išlaidoms, kad tuo būdu sumažintų pelną ir valstybinius mokesčius. Pareigūnų išlaidoms naujasis įstatymas leistų panaudoti tik $25 dienai kelionės metu, o vaišėms — $10 asmeniui. Skaudžiausiai būtų paliestos visos apdraudos bendrovės, kurios 1964 m. už $154 milijonus pajamų mokesčių mokėjo tik $2 milijonus. Pagal naująjį įstatymą jos būtų turėjusios mokėti $77 milijonus. Projekto klausimu pirmiausia bus leista pasisakyti federacinio parlamento atstovams, o po to žodį tars L. B. Pearsono vyriausybė.

Kvebeko provincinis parlamentas svarsto įstatymo projektą užsienio reikalų ministeriai įsteigti. Oficialiai ji būtų vadinama tarpvyriausybinių reikalų departamentu ir pakeistu lig šiol veikusį provincinių-federacinių reikalų departamentą. Naujojo departamento vadovybe perimtų pats Kvebeko premjeras D. Johnsonas, turėdamas teise visais Kvebeko reikalais pasirašyti sutartis su užsienio valstybėmis ar paskiromis jų institucijomis. Be abejonės, tai yra naujas spaudimas Otavai, kuri lig šiol tvarkydavo visų Kanados provincijų ryšius su užsienio kraštais. 1965 m. Kvebekas pasirašė sutartį su Prancūzija švietimo reikalu, o 1966 m. kultūrinius mainus apimantį susitarimą, tačiau tai buvo padaryta su federacinės vyriausybės žinia ir pritarimu. Tokį žingsnį Kvebeko provincijai tada leido jau anksčiau tarp Kanados ir Prancūzijos pasirašyta bendroji sutartis.

Finansų ministerio M. Sharp leidimas amerikiečių nupirktam bankui — Mercantile Bank veikti penkerius metus be jokių suvaržymų iššaukė W. Gordono grasinimą pasitraukti iš kabineto. Amerikiečiai sutiko po 5 metų parduoti 75% šėrų kanadiečiams, kaip to reikalauja Kanados įstatymai. Priešingu atveju jie buvo linkę banką uždaryti. Šis kompromisas nepatiko W. Gordonui, kuris jame įžiūri Kanados tautinio prestižo sumenkinimą. Jo grasinimas pasitraukti iš einamų pareigų premjerui L. B. Pearsonui taipgi yra nepriimtinas, nes tokiu atveju nukentėtų vyriausybės prestižas. Tokia nediplomatiška W. Gordono laikysena liudija, jog buvo padaryta didelė klaida pasikviečiant jį į ministerių kabinetą. Tautiškumo skelbima reikia pradėti nuo tautos ugdymo. Užsienio kapitalo suvaržymas iš dabartinės kanadiečių mozaikos tautos nepadarys, o be tautos neturi prasmės ir tautinė kraštо ekonomija.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata $6, pusmetinė—$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10
Adreso pakeitimas — 25 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland— Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

Kokius išauklėjote, tokius turite

Sovietijoje, šalia chuliganizmo, plinta kiti neigiami reiškiniai • Rimtas sovietų spaudos rūpestis • Kultūros stoka gyventojų tarpe dar nuo revoliucinių laikų

V. ALSEIKA, Vokietija

Sovietų spauda daugiau kelia chuliganizmo apraiškas ir mažiau nurodo į sovietinio žmogaus auklėjimo trūkumus. Pastarųjų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje tačiau pastebėtas polinkis smerkti neigiamuosius visuomenės bruožus — padorumo, mandagumo nepaisymą, smunkančią elgesio kultūrą. Sovietinė spauda pastaruoju metu šaukia: daugiau kultūros, daugiau tinkamo elgesio, nes juk "mūsų visuomenė yra pažangiausia pasaulio visuomenė!"

Partijos garsiakalbis, dienraštis "Pravda", 1966 m. gruodžio 2 d. sovietinio piliečio kultūrai paskyrė ilgą vedamąjį. Laikraštis primena įvairias kultūrinio auklėjimo progas ir apraiškas, kaip knygas, teatrus, filmus, bet čia pat pastebi, kad dar daug galima prikišti gyventojų kultūros lygiui. Iš archyvų ištrauktas buvusio sovietinio "prezidento" Kalinino posakis: "Kultūros samprata labai plati: ji eina nuo asmens prausimosi ligi žmogiškosios minties gelmių."

Kaip pastebima Instituto Sovietų Sąjungai tirti leidiniuose, ta pagyvėjusi sovietų kampanija už tinkamą sovietinio žmogaus elgesį, atrodo, turi ryšio su moralės smukimu. Tai žymiai rimtesnis dalykas už chuliganiškųjų išpuolių paplitimą, sovietinio gyvenimo bruožus, į kuriuos bent lig šiol kreipta daugiau dėmesio tiek sovietinių, tiek užsienio stebėtojų.

Milicijos organai nebepajėgūs

Sovietinė milicija, remdamasi vyriausybės išleistais įsakais, naudodama kalėjimus bei įvairias pataisomojo darbo įstaigas, žinoma, su chuliganais sugeba susidoroti žymiai lengviau kaip su žmogaus elgesio pažeidimais visuomenėje.

Spauda jau dažniau kelia įvairius padoraus elgesio grubiuosius pažeidimus. Pvz. "Izvestija" dienraštis š.m. pradžioje paminėjo atsitikimą viename Maskvos autobuse, kai senyva moteris bandė atsisėsti, bet ją atstūmusi jaunesnė pikta moteris, sušukdama: "Kur gi šioji senė skuba ankstyvą rytą? Greičiausia, į turgų... Tuo tarpu darbo žmogus nebegali gauti vietos." Senyva moteris ne tik negalėjo atsisėsti, bet turėjo ir išlipti iš autobuso. Tokie atsitikimai — dažnas reiškinys. Nurodoma, kad įsigali dėsnis "jei esi stipresnis, galingesnis, tai esi ir teisus". Pasak sovietų spaudos, liūdniausia, kad tokiam elgesiui nepasipriešina joks keleivis.

Diplomas ir poilsis

Tas pats "Izvestija" dienraštis 1966 m. lapkr. 11 paskelbė vieno Krasnojarsko darbininko laišką, kuriame pasakoja, kad su draugu užėjęs į kavinę ir atsisėdęs; prie jų prisiartinę du jaunuoliai pasisakę esą mokslo kandidatai, net parodę dokumentus... Paklausti, kodėl gi jie prisistatą, šie atšovė: "Negi nesuprantate? Nebėra laisvų vietų atsisėsti, tad jūs turite mums užleisti savo kėdes, nes juk mes turime teisę į poilsį". Vėl dažnas vaizdas Maskvos gatvėse: namo eina jauna, mėlynakė mergina. Ją prisiveja vidutinio amžiaus vyriškis ir klausia: "Ar gailte man pasakyti..." Atrodytų, kad praeivis paklaus, kaip rasti Tretjakovo galeriją ar Udarnik kino teatrą. Bet ne — vyriškis pasilenkia ir merginai paberia visą eilę nešvankių išsireiškimų.

Elgesio normų pažeidimai taip padažnėjo, kad svarbieji laikraščiai neseniai buvo priversti įsivesti specialius skyrius, kaip "Gyventojai savo tarpe" ("Izvestija"), "Moralės temos" ("Literaturnaja Rosija"), "Gyvenimas ir manieros" ("Literaturnaja Gazeta") ir "Ką reiškia modernus elgesys?" ("Komsomolskaja Pravda"). Šiuose skyriuose skelbiami straipsniai ir laiškai, kurie aiškiai rodo, kaip Sovietijoje paplitę netinkamo elgesio reiškiniai.

Kuo paaiškinti?

Žinoma, susirūpinimas jau aiškus ir jieškoma būdų tiems reiškiniams užkirsti kelią, bandoma nurodyti ir jų atsiradimo priežastis. Sovietinės įstaigos teigia, kad teatrų, kinų, bibliotekų bei klubų skaičius esąs tikrai didelis ir visa tai turėtu prisidėti prie gyventojų kultūros lygio kilimo. Tačiau, kas pažįsta sovietinių statistikų "lankstumą", pripažins, kad visos tos gėrybės daugiausia turimos tik popieriuje.

Tos kultūros smukimas sietinas su visa eile priežasčių. Pirmajame porevoliuciniame laikotarpyje išprususių sluogsnių papročiai buvo smerkiami, laikomi "buržuaziniais prietarais". Vėliau, po 1920 m. inteligentai buvo laikomi "imperijos liekanomis" ar net "revoliucijos priešais". Stačiokiškumas, grubumas virto net dorybėmis. Atsirado stalininis laikotarpis su teroru, brutalumu ir visa tai ne tik veikė gyventojų nervus, bet ir buvo akstinas dar labiau smukti moraliniam lygiui. Juk aname laikotarpyje buvo daug persekiojamųjų ir persekiotojų, dingo žmogaus savigarbos jausmai, abipusiai žmonių santykiai įgijo brutalumo bruožus.

Menkas auklėjimas

Vienas sovietinio gyvenimo būdingųjų bruožų, tai įsigalėjusi hierarchinė sistema, padėties bei tarnybos pranašumo principo pabrėžimas. Nors konstitucija kelia demokratinius pradus, tačiau sovietiniame gyvenime nuolat susiduriama su subordinacijos apraiškomis. Jei to nebūtų, tai ar būtų skelbiami mūsų minėti pavyzdžiai apie darbininkus, turėjusius savo kėdes kavinėje užleisti jauniems mokslo vyrukams? Daug reiškia ir teisių lygybė moterims. Tikrumoje tos lygybės dažnai nepaisoma.

Pagaliau, vienas itin svarbus moralės žlugimo veiksnys, tai jaunimo auklėjimas. Spaudoje rašoma: "Turime gerus mokytojus, mus moko geografijos, botanikos, matematikos, fizikos, bet aš neprisimenu, kad mus mokytų, kaip turime elgtis visuomenėje". Su spaudos kampanija Sovietijoje, žinoma, siekiama pakelti moralės bei elgesio lygį, tačiau abejotina, ar bus įmanoma pašalinti visą blogį — tai tebūtų galima pašalinus minėtas jo atsiradimo priežastis.

Konradas Adenaueris, buvęs V. Vokietijos kancleris, savo atsiminimų knygoje pateikia įdomų pasikalbėjimą su anuometiniu Sovietų Sąjungos diktatorium Nikita Chruščiovu, kuris jam pareiškęs, jog didžiausia problema yra komunistinė Kinija. Pasak Nikitos, Kinija turi 600 milijonų gyventojų, o jų eiles kasmet papildo 12 milijonų. K. Adenaueris cituoja Nikitos žodžius: "Mes galime išspręsti šią problemą, tačiau sprendimas nėra lengvas. Padėk mums kontroliuoti Kiniją ir... amerikiečius..." Amerikiečių žurnalo "U. S. News a. World Report" korespondentui K. Adenaueris patvirtino, kad šis pasikalbėjimas nesąs iš piršto išlaužtas. Seno politiko teigimu, Sovietų Sąjunga bijo ne V. Vokietijos vyriausybės, bet pačios vokiečių tautos, kuri nėra užmiršusi raudonosios armijos siautėjimo paskutinėmis karo ir pirmutinėmis pokario dienomis. Užsienio politikoje sovietai nori paimti į savo itaką Vokietiją ir Prancūziją.

Vatikano paaiškinimas lietuviams

Ryšium su Sov. Sąjungos vyriausiojo sovieto pirmininko N. Podgorny atsilankymu Vatikane, kaikurios lietuvių organizacijos ir paskiri asmenys kreipėsi į popiežių Paulių VI išreikšdami savo susirūpinimą dėl galimų neigiamų pasekmių Katalikų Bendrijai Lietuvoje ir Sov. Sąjungos teritorijoje. Vatikano valstybės sekr. kardinolas A. G. Cicognani atsiuntė vyskupui V. Brizgiui paaiškinimą, r a š y t ą 1967. II. 5, kuriame sakoma:

1. Kokios galėjo būti Jo Šventenybės intencijos priimant vizitą sovietų valstybės vyriausios galvos, buvo galima suprasti, jeigu ne iš kita ko, tai iš Šventojo Tėvo pareiškimo 1966 m. birželio 24 d. apie audienciją, suteiktą Sov. Sąjungos užsienių reikalų ministeriui Ponui Gromyko.

Tada Šventasis Tėvas pasakė, kad nebuvo pamirštos "problemos Bažnyčios ir tikinčiųjų visoje plačioje teritorijoje, sudarančioje Sovietų Sąjungą, nepakankamo religinio aptarnavimo gausių katalikų grupių" ir pridėjo viltį, kad "susitikimas nebus be vaisiaus taikai ir efektyvios laisvės religijai".

2. Komunikatas, viešai paskelbtas "Osservatore Romano" (1967 m. sausio 30-31 d.), patvirtina, kad Jo Šventenybė tikrai kalbėjo ponui prezidentui Podgorny apie "problemas, liečiančias religijos laisvę ir Katalikų Bažnyčios buvimą Sovietų Sąjungos teritorijoje".

3. Minėto prezidento vizitas taipgi suteikė Šventajam Tėvui progą parodyti savo gyvą susirūpinimą nemaža dalimi katalikų, kurie yra toli gražu nenormalioje religinėje būklėje, ir imtis ganytojiškos veiklos jų naudai. Tam visi linkime geriausios sėkmės.

Lietuviai težino, kad Šventasis Tėvas gyvai jaučia širdyje likimą visų savo dvasinių vaikų, dalyvauja jų skausmuose ir stengiasi ginti neliestinas teises. Lietuvių maldos telydi šią vyriausiojo Ganytojo veiklą, belaukiant iš Viešpaties religijai tikros laisvės ir Kristaus Išganytojo taikos.

A. G. Kardinolas Cicognani

Duchoborai – keista religinė sekta

Britų Kolumbija turi keblumų su žmonėmis, kurie nėra indėnai, o rusų ir ukrainiečių sekta — duchoborai, kurie neretai savo keistu elgesiu pasigarsina visoj Amerikoj. Duchoborų religinė sekta atsirado Charkove; jos įkūrėjas yra Kolesnikov, kuris daug savo idėjų yra perėmęs iš anabaptistų ir manikėjų. Jo įpėdinis buvo Hilarion Pobirokin ir pirmasis "didysis magistras" — Savali Kapustin, kuris 1750 m. sektai davė savo giminės dinastiją. Ta dinastija — Kapustinų — pasibaigė 1880 m.; jos vietą užėmė Piotr Veragin, kuris į sektos tikėjimą ir moralę įnešė daug L. Tolstojaus pažiūrų. Caristinė Rusija nepakentė atskalų nuo ortodoksų, todėl duchoborus persekiojo. Persekiojimas ir L. Tolstojaus asmeninė pagalba įgalino duchoborus 1898 m. emigruoti į Kanadą. Jų emigravo apie 10.000 ir įsikūrė Manitoboje prie Yorktown ir Prince Albert, sudarydami ten žemės ūkio kolektyvus. Jie pasirodė pirmos rūšies žemdirbiais ir greit laimėjo savo kanadinės aplinkumos pagarbą, bet tai neilgai truko: 1903 m. Manitobos duchoborų tarpe atsirado naujas "pranašas" — Aleksandras Bodyanski, kurs savo šalininkus pašaukė keltis su juo į vakarus — į Br. Kolumbiją ir ten pasitikti Kristų. Apie 2.000 duchoborų paklausė ir keliavo su Bodyanskiu Kristaus jieškoti, bet nežinojo kelio ir paklydo prerijose. Kelias savaites su minia Mozės pavyzdžiu žygiuojant į vakarus, Bodyanskiui nepasisekė tapti XX amžiaus Moze, nes Kanada — tai ne dykuma: pranašą suėmė policija ir nusiuntė į psichiatrinę ligoninę, o jo sekėjai turėjo grįžti namo.

Laikui bėgant duchoborai suskilo: didžiausia jų grupė paliko Manitoboje, asimiliavosi ir kolektyvinį ūkį panaikino, o radikalinė grupė, pasivadinusi "laisvės sūnumis", toliau gyvena žemės ūkio kolektyve prie Gilpin ir Krestovo miestelių. Nepasikeitė jų tikėjimas, papročiai ir gyvenimo stilius. Dėlto dažnai jie sueina į konfliktus su Kanados valdžios organais, kurie reikalauja, kad "laisvės sūnų" vaikai lankytų mokyklas, vėliau tarnautų kariuomenėje, kad kolektyvinis ūkis mokėtų valstybinius mokesčius, o "laisvės sūnūs" yra anarchistiškai nusiteikę ir atsisako valdžios klausyti. Konfliktus su valdžia atkaklių "laisvės sūnų" sekta dažnai laimi ir tai sensacingu būdu — padegdami savo trobas, savo turtą. Po to eina pasyvus pasipriešinimas ir moterų demonstracijos miestų gatvėmis. Per demonstracijas senyvos, sunkaus svorio moterys greit lig nuogumo nusirengia ir nuogos paraduoja. Kanadiečiai tokių demonstracijų bijo: kanadiečių policija gerai orientuojasi sunkiose situacijose, bet prieš tokias demonstracijas sunku jai kovoti. Merginos tokiose demonstracijose nedalyvauja. Jau dukart "laisvės sūnus" bandė emigruoti į Meksiką ir Argentiną, bet nesėkmingai. **Gs.**

• Zoologijos prof. Archie Carr ir amerikiečių karo laivynas pradėjo tirti didžiuosius jūros vėžlius, kurie iš Kosta Rikos pakrantės nuplaukia net iki Brazilijos ir kiaušinių dėti vėl grįžta į tą patį Kosta Rikos smėlėtą paplūdimį. Nuostabos vertas yra jų nepaprastai tikslus kelio atgal suradimas 1.400 mylių vandens kelionėje. Tai nėra lengva netgi šiais laikais laivų navigatoriams, aprūpintiems moderniais elektroniniais prietaisais. Jiems tenka atlikti komplikuotus apskaičiavimus, kuriuos verčia daryti besikaitaliojanti vėjo, bangų kryptis, įvairios povandeninės srovės. Kaikas mano, kad vėžliai kryptį išlaiko saulės dėka, bet niekas negali išaiškinti, kaip jie apskaičiuoja į šoną nuo užsibrėžtos krypties nešančių srovių poveikį ir padaro atitinkamas pataisas.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
Nemokamas į namus pristatymas.
K R A U T U V Ė S:
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Amerika surado jieškom Europos

ANTANAS MUSTEIKIS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Katakombose, pirtyje ir pas popiežių

Išlandžiojom po Šv. Kaliksto katakombas, ir rodos, kad krikščionybės persekiojimo laikai turėjo nugrimzti negrįžtamon praeitin. Beje, grįžtantieji iš už geležinės uždangos parnešė naujoviškas žinias apie religinį persekiojimą pažangiajame dvidešimtajame amžiuje. Nusižeminę praėjom pro kapucinų kriptos urvus, kur keturių tūkstančių vienuolių kaulai puošia maldos būstą. Vaikščiojom po Vatikano sodą popiežių takais. Gėrėm gerą vyną vienuolių vedamoj parduotuvėj. Vakarieniavom restorane, kuris priminė jūros dugno karalystę, kur ir muzikantai, kaip senoviškose vestuvėse, paskirai grojo prie kiekvieno staliuko. Beje, tai užeiga, tinkanti ir dvasininkams apsilankyti — jų čia buvo nemažai. Šiaipjau Italijoj "drausmės" užtenka: dvasininkai negali apsirėdyti pasaulietiškai, eiti į kino teatrą ir pan.

Į Romos pirtį (caracula) visdėlto nuvažiavom "savu" automobiliu, nes vakare kitos priemonės neatrodė patogios. Daug šimtmečių praėjo, kai romėnai joje maudėsi. Bet griuvėsiai ligi šių dienų išlikę didingi. Pasakojo, kad restauratoriai griebėsi moderniškų priemonių sulaikyti tolesniam pirties irimui. Vienos jos sienos vidury atremontuota milžiniška scena po atviru dangumi ir įrengtas didžiulis amfiteatras žiūrovams.

Patekom į "Aidos" operą. Dainininkai neatrodė turį žymius vardus, bet pastatymas žavėjo: masinės scenos, choras, orkestras, dykumoj prie jūros besiilsįs gyvas kupris ar į scenos priešaką zovada atlekianti karo vado karieta, tempiama ketverto žirgų. Aš abejoju, ar betkuri kita pasaulio opera šiuo spektakliškumu gali susilyginti su Romos "pirtimi".

Ristieji žirgai buvo balti. Prisiminiau, kad prieš keliolika metų vienas lietuvių poetas išjieškojo visą Romą ir užtiko tik juodus žirgus, o reikėjo baltų. Todėl atsisakė nuo gedulingos karietos ir nuvažiavo į bažnyčią su savo sužadėtine susituokti tik baltu limuzinu.

Iš prieškrikščioniškų laikų mažai kas Romoje išlikę. Tik senoji Via Appia tebealsuoja pagoniška praeitimi. Mūrai iš abiejų kelio pusių, kur romėnų legijonininkai žygiavo, ir truputis senoviškojo, grindinio išsiskiria iš dvidešimtojo šimtmečio poreikių. Dabar čia beveik visi istoriniai filmai sukami.

Aplankėme ir trijų penų fontaną. Čia jau žmona vadovavo. Atsistojusi prie pat vandens, užsimerkė ir taip energingai sviedė savo trejetą centų atgalia ranka, kad vos neįkrito į romantišką klaną. Kad dar kartą sugrįžtų į Romą... Tuo tarpu maža italiukė gelininkė įpiršo gelyčių.

Trečiadienį turėjom laimės aplankyti Castelgandolfo popiežišką vasarvietę, kuri yra ant didokos kalvos šalia žavingo ežerėlio. Audiencijoj dalyvavo apie 10.000 žmonių, tikras įvairiausių kalbų mišinys. Augštųjų popiežiaus palydos pagalbininkų tarpe atpažinom mons. P. Marcinkų, šūktelėjom jam lietuvišką pasveikinimą, ir jis nusišypsojo. Prie pat mūsų sėdėjo pagyvenusi amerikietė iš Niagara Falls — taigi, artimiausia kaimynė. Iš kitos pusės čiauškėjo amerikietės studentės. Viena jų atrodė kažkur matyta —, simpatinga, kukli, nuoširdi. Pasirodo, kad tai Amerikoj gimusi lietuvaitė Janice Endrelunas iš Blumfieldo prie Hartfordo, jau pabaigusi kolegija ir esanti mokytoja. Jos amžiaus merginos jau nepyksta, jei jas pajaunini, palaikydamas studentėmis. Buvo malonu, kad pasaulis nėra toks platus: lietuvių visur galima užtikti. Žmona gi pastebėjo: "Gerai, kad gali būti jos tėte, o tai užsimanytum vaidinti jauniki..."

Pagaliau popiežius Paulius VI pasirodė auditorijos gale. Valiavimai, šūkavimai ir galingas masių užimas nesiliovė, kol popiežius pasiekė paaugštinimą.

Prieš mus ant suolo klūpojo kažkokia italė. Jos kojos trukdė mums stovėti, ir ji viena skyrė mus nuo tako, kuriuo buvo pranešamas popiežius. Iš priekinių eilių žmonės tiesė rankas ir prisilietė popiežiaus. Ypatingai italai jautėsi kaip namie — mosikuodami ir rėkaudami. Nežinojau, ar jų tokia prigimtis, ar jie taip vaidino. Popiežiškasis palaiminimas priderėjo priimti su didesne pagarba.

Vergilijaus kapo link

Į pietus nuo Romos Neapolis, Pompėja, Vezuvijus, Sorrentas ir Capri — labiausiai turistų lankomos vietos. Vadovu gavome apsukrų Šv. Kazimiero kolegijos auklėtinį. Išvažiavom vieni vyrai. Ir gerai padarėm, nes pakelės nuotykiai vargiai būtų visai šeimai patikę.

Dr. Šešplaukiui buvau pažadėjęs, kad progai pasitaikius Neapoly pajieškosim Vergilijaus kapo. Sukiojomės Vezuvijaus papėdėj, kai staiga visi trys kažką neįprasta išgirdom: lyg naujas motoras ėmė aštriai birbti, ir vis stiprėjo jo garsai. Pakėlėm galvas į viršų, ar nepamatysim lėktuvo padangėje. Žinoma, kad aš, vairuotojas, iš karto pagalvojau, jog ir į mūsų motorėlį galėjo kokia širšė įlįsti. Bet negalėjau sutikti, kad paskutinių 1966 m. Opelis galėjo būti netobulas... Tik kai į vidų įsiveržė dūmai ir susmirdęs gumos kvapas, nebuvo abejonės, kad mes degame.

Padangą nuleido! Kol sustojom, ji surūko praskydo plaušais ir visiškai suzmeko. Išsitraukėm atsarginę ir pastatėm pakeliamąjį "ožį", kuris niekur nepritiko. Štai, juokėmės iš savęs, ir "amerikonai", gimę automobily... Pagaliau, kai jau praradom viltį, mūsų ekspertas iš Omahos surado ožio įmovą automobilio šone tarp dviejų durų. Ožys pakėlė visą šoną, ir mes greit pakeitėm ratą.

Dabar prasidėjo rūpestis — surasti kitą atsarginę padangą automobiliui, kuris Italijoj negaminamas. Iš vieno garažo buvom siunčiami į kitą ir t.t., kol atsidūrėm pačiame Neapolyje iš šiaurinės pusės. Brolis su vadovu pagaliau surado vaikiną, kuris juos nuvedė į atitinkamą garažą, o man nebuvo kur užgriozdintoj gatvėj sustoti.

Gazolino stoties tarnautojas ėmė mane barti ir vyti šalin. Tada nutariau įsipilti šiek tiek benzino pas jį, ir tai pagelbėjo. Gavau teisę prisiglausti stoties aikštelėj.

Neapolio aplinka buvo skurdi — su aplūžusiais, atsilupinėjusiais namais ir purvinom, šiukšlinom gatvelėm, o didžiuoju keliu visokių mašinų prigrūsta. Blogiausia, kai baltai apsirengęs susisiekimo policininkas sugalvojo, kad jau "siestos" laikas, ir paliko savo postą...

Šalia stotelės vargingas italas seikėjo oranžinį gėrimą iš statinėlės ir pardavinėjo praeiviams vis iš tos pačios stiklinės, nuolat nuskalaujamos tam pačiam kibiro vandeny. Ant statinėlės viršaus buvo užkrautos kelios ledo lytys, kad šaldytų, ir užklotos zuperinio maišo audeklu, iš kurio lašėjo tirpstančio ledo latakėliai... Nei grožio, nei gėrio. Tada aš ir murmtelėjau: "Pamatyk Neapolį ir numirk..."

Poetų salon

Kol padangą gavom, buvo vėlu jieškoti ne tik Vergilijaus kapo, bet ir paties Neapolio pajūrio, apdainuoto poetų. Nuskubėjom į Sorrentą, bet atvykom pervėlai, tad laivo, kurs mus nuvežtų į Capri, teko ilgiau palaukti. Atsitiktinėj valgyklėlėj užsisakėm kažkokį itališką patiekalą, šiek tiek panašų į "pizza", bet daug minkštesnį. Sąskaita už valgį ir patarnavimą buvo, palyginti, nedidelė, bet, kai atnešė grąžą, jos pritrūko. Mūsų vadovas paaiškino, kad Italijoj tai natūralu, ir niekas dėlto nesirauko. Atsiminiau, kad buvo natūralu ir Romoj, sustojus ties Marijos Didžiosios bažnyčia, kai už automobilio pastatymą uniformuotas italas pareikalavo 400 lirų. Mat, atpažino užsienietį. O atsiradus mūsų vadovui, tas pats italas paprašė tik 100 lirų.

Priešingai sutiktiems ispanams, italai tarnautojai prieplaukoj nerodė jokio orumo, o greičiau buvo įpratę kalbėti su turistais kaip su šeimyniška kaimene. Nebuvo aiškaus garlaivių tvarkaraščio. Pietų žmogus čia nenori patapti taisyklių vergu. Mussolinis savo laiku bandė įvesti traukinių punktualumą ir pradžioj esą už vėlavimąsi sušaudė keletą geležinkelio stočių viršininkų. Gal dėlto, o ne tiek dėl fašistinės politikos daugelis italų jo ir dabar nemėgsta.

Ištisą valandą plaukėme į garsiąją Capri salą. Padangėj jokio debesėlio, bet tolių nematysi pro skystą rūką. Už ilankos dunksojo kalnas su vos įžiūrimais namų siluetais. Ten ir turėjo būti tikrasis Neapolis, kurį pamačius, galima numirti.

Spalvingas Capri uostelis ir daug viešbučių, prisiliesiusių uolėto kalno pašlaitėj. Sienų dažai tik iš tolo patraukliai ryškūs, o artumoje — nuskurę, nublukę. Žinojom, kad verta apžiūrėti žaliąją olą, tačiau artinosi vakaras, ir mes sėdom į tučtuojau išplaukiantį lyg ir hidroplaną, kuris, gal tik per metrą pakilęs nuo vandens paviršiaus, oriniu spaudimų skrieja kaip žuvėdra. Namo grįžom vidurnaktį.

Garsiąją salą pamatėm. Apie jos grožį žinojau dar Lietuvoj studentavimo laikais. Atsimenu, kai tuo pat metu studijavęs literatas V. Miliūnas, ką tik grįžęs iš Italijos, paskaitė savo sukurtą eilėraštį apie Capri ir taip susijaudino, kad vos neapalpo. Mes, matyt, jau pasenę ir surambėję, kad tik trumpą laiką joj užtrukom. O pamatyti Capri — verta.

(Bus daugiau)

Pas mus ir kitur

TORONTE GYVENA apie 160,000 italų. Keista, kad daugelis lietuvių italus dažnai laiko žemesniais už save ir bėga iš tų rajonų, kur italai gyvena. Kodėl? Atrodo, kad tai įsivaizduoto prestižo reikalas. Paprastai italų namai yra daug geriau aptvarkyti, negu kanadiečių. Viena lietuvė ponia, išsikrausčiusi į kitą rajoną, šitaip gyrėsi savo draugei: "Anksčiau rytais tik ir tematydavai italus su "lunch-box", o dabartiniame rajone visi nešasi laikraštį po pažastimi." Kultūringa publika — reikia juk perskaityti komikus ir sportą...

— —

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

FINANSŲ IR PREKYBOS MINISTERIJOS PRANEŠIMAS

Ontario indėlių korporacijų apdraudos įstatymas

Tikslas šio įstatymo (Ontario Deposit Insurance Corporation Act.), pasiūlyto Ontario vyriausybės ir neseniai priimto Ontario parlamento, yra tinkamai apsaugoti šios provincijos gyventojų santaupas. Jis skirtas asmenims, kurie įdeda pinigus ar paskolina juos skolinimo korporacijoms bei pasitikėjimo bendrovėms Ontario provincijoje. Pagal šį įstatymą, kiekviena paskolų korporacija ar pasitikėjimo bendrovė, inkorporuota pagal Ontario įstatymus ir registruota pagal paskolų bei pasitikėjimo bendrovių įstatymą, bus institucinis narys (member institution). Įstatymas patvarko įsteigimą ONTARIO DEPOSIT INSURANCE CORPORATION, kuri bus pirmoji tokio pobūdžio Kanadoje. Indėlis, pagal įstatymą, bus lėšos, įdėtos į instituciją, kaip narį įsteigtosios korporacijos. Įstatymas taipgi apima garantuotų investacijų pažymėjimus, skolinius pasižadėjimus ir obligacijas, išduotas paskolų korporacijos, kuri yra institucijos narys.

Įstatymas taipgi nustato, kad kiekvienas indėlis institucinio nario gali būti apdraustas iki $20.000.

Indėliai yra apdraudžiami korporacijos toje jai priklausančioje institucijoje, kuri veikė tą dieną, kurią šis įstatymas įsigaliojo ir po tos datos. Apdrauda apima indėlius visose Ontario inkorporuotose paskolų ir pasitikėjimo bendrovėse visoje Kanadoje.

the Hon. John Robarts
Prime Minister of Ontario

— —

ŠVEICARIJA yra viena seniausių demokratinių valstybių, tačiau moterys dar neturi balsavimo teisės. Vyrai vis nubalsuoja, kad moterys negautų balsavimo teisės. Moterys tam perdaug nesipriešina. Taip pat neseniai Šveicarijos vyrai balsavimu atmetė valdžios pasiūlymą, kad alkoholiniam gėrimam būtų uždėti didesni mokesčiai. Alkoholikų skaičius dėl to nedidėja. Kanadoje gi — priešingai.

— —

TORONTO YORKVILLE RAJONAS, kuriame renkasi vadinamieji "bytnikai", susikūrė, kai buvo nugriauti namai netoli ligoninės (General) prie Bay ir College gatvių. Tenykštis "village" turėjo artistinį atspalvį: buvo nemaža galerijų, teatras, padoresnių kavinių ir pan. Tačiau dabartinis Yorkville rajonas, pagal Toronto teisėjų pareiškimus teisiant jaunuolius, nusižengusius istatymams, yra pasidariusi vieta, kur renkasi "half-educated bums and hoodlums".

— —

KANADIŠKOJE SPAUDOJE jau kuris laikas pilna įvairių pasisakymų dėl katalikiškų mokyklų. Ginčas prasidėjo, kai katalikiškų mokyklų valdyba pareikalavo, kad Ontario švietimo ministerija duotų paramą ir katalikų gimnazijoms iki 13-to skyriaus. Aišku, tam pasiūlymui vyriausybė nepritarė, norėdama visus suvaryti į valdines gimnazijas, nors tada jos būtų taip perpildytos, kad reikėtų išleisti milijonus naujų patalpų statymui. Keista, kad krašte, kur paliekama didžiausia laisvė universitetams, kur žurnalistai piktinasi, kad nepaliekama apsisprendimo teisė berniukams, kokio ilgumo plaukus mokyklose nešioti, kur gerbiama individo laisvė, — kyla toks protestas prieš tėvų pasirinkimą kaip vaikus auklėti, kokion mokyklon siųsti ir kokius pagrindus savo vaikų ateičiai duoti. Atrodo, kad svarbiau modernus plaukiojimo baseinas, negu krikščioniškoji pasaulėžiūra.

V. Kolyčius

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Užburtas žiedas jos rankose spindėjo kaip saulė
Iliustracija Reginos Ramanaitės

Užburtas žiedas

Mamytė, prieš užmiegant Onutei, padainuoja dainelę arba papasakoja pasaką. Onutė jau moka daug pasakų ir nepaprastai mėgsta klausyti. Šį vakarą ji vėl prašo: "Mamyte, papasakok man dar kartą apie užburtą žiedą! Man tai labai patinka — aš galėčiau klausyti visą naktį." Mamytė pasakoja.

Kartą našlaitė Marytė iškeliavo į platų pasaulį, ėjo ten, kur jos akys vedė. Keliaudama per mišką, pamatė pavargusią senelę, nešančią sunkų ryšulėlį. Marytė, pabėgėjus į tą pusę, pradėjo šaukti: "Palauk, senele, aš tau padėsiu panešti! Tu turbūt pavargai?" Senelės veidas nušvito džiaugsmu, kai Marytė, paėmusi ryšulėlį, padėjo jai nešti. Kiek paėjusios jos abi atsisėdo ant kelmo pailsėti. Senelė prabilo: "Pasakyk, kaip tavo vardas ir kur tu viena eini?" "Esu našlaitė Marytė, likau viena pasaulyje, einu jieškoti laimės ir gerų žmonių". Senelė savo raukšlėtomis rankomis paglostė Marytės plaukus ir atvyniojusi ryšulėlį ištraukė žiedą: "Tai tau dovanėlė. Ji tau padės surasti tai, ko tu jieškai." Tai pasakiusi, užmovė žiedą Marytei ant piršto. Marytės širdelė iš džiaugsmo pradėjo smarkiai plakti. Ji dar niekuomet nebuvo tokio gražaus žiedo mačiusi. "Paklausyk, ką tu turi daryti, — tęsė senelė. — Kai pailsėsi, eik tiesiai tuo pačiu keliu, kol prieisi jo galą, nesustok pakelėje, neišeik iš to plataus kelio." Marytė padėkojo ir nepajuto kaip užmigo.

Vieversėlio giesmė pabudino Marytę. Ji, pramerkusi akis, apsižvalgė: "Kur aš esu?" Ji gulėjo ant minkštų samanėlių šalia kelmo, aplink žaidė kiškiai su voveraitėmis, bet senelės jau nebebuvo. Marytė, nieko nelaukdama, išėjo tuo keliu, kuriuo nurodė senelė. Rytas buvo nepaprastai gražus. Eidama per mišką, ji pamatė ant eglės užmestą šilkinę skarelę ir sušuko: "Kokia ji graži, papuošta gėlytėmis! Aš paimsiu ir užsidėsiu ant galvos; tokios dar nebuvau mačiusi!" Jau ji buvo bežengianti, kai pastebėjo šalia savęs lyg šešėlį, ir jos žiedas pasidarė tamsus kaip žemė. Ji prisiminė senutės pasakytus žodžius, žengė žingsnį atgal ir pradėjo eiti toliau. Dingo tamsa, žiedas pradėjo nuotabiai spindėti. Eidama ji žiūrėjo į žiedą ir gėrėjosi: koks jis nuostabus! Paėjus kiek toliau ji išgirdo nuostabiai gražią muziką. Prie kelio lankoje linksminosi jaunimas, kuris pakvietė ir ją į būrį. Kai tik sustojo pasižiūrėti, žiedo šviesa vėl dingo. Žengė toliau ir žiedas vėl sublizgėjo. Pavargusi Marytė pagaliau išvydo prie kelio sodybą, kur žmonės skynė obuolius ir kriaušes. Ji pajuto troškulį ir alkį. Pamačiusi griovyje kriaušę, norėjo paimti ją, suvalgyti ir truputį pailsėti. Vos tik atsisėdo, jos žiedas pasidarė tamsus. Tada ji vėl atsistojo ir pradėjo eiti. Žiedas sublizgėjo dar nuostabesne šviesa. Žiūrėdama į jį, užmiršo savo skausmus, ėjo kantriai toliau, kaip senelė buvo patarusi. Saulutė jau leidosi už kalno, kai ji pamatė galą kelio, kuris vedė į gražią pilį. Užgęstant paskutiniam saulės spinduliui, ji pasiekė pilies vartus. Staiga jos žiedas taip nuostabiai sužibėjo apšviesdamas visą pilį, jog atrodė lyg būtų diena. Visi pilies gyventojai subėgo pažiūrėti. Karalius įsakė atidaryti vartus, atvesti nepažįstamąją pas jį, kad papasakotų iš kur atkeliavo ir iš kur gavo nuostabų žiedą. Marytė ilgai ir atvirai viską pasakojo. Karalius buvo sujaudintas jos gerumu, nustebintas užburtu žiedu ir tarė: "Tave parenku valdyti šitą kraštą, nes jame yra daug neteisybės." Prie jos priėjo jaunas karalaitis ir nusilenkė. Marytė net savo akimis nenorėjo tikėti. Kitą rytą skambino pilies ir bažnyčių varpai, pranešdami naujieną apie Marytės ir karalaičio sutuoktuves, apie naują karalių ir karalienę. Visi žmonės ruošėsi puotai, o Marytė puošniuose drabužiuose atrodė nepaprastai graži ir laiminga.

Kai mamytė pabaigė pasakoti, Onutė susimąstė, po kiek laiko prabilo: "Mamyte, jei aš turėčiau tokį žiedą, būčiau laimingiausia iš visų." Mamytė nusišypsojusi tarė: "Dukrele, užburtas žiedas yra tik pasakoj. Tu gi turi kitą žiedą, nematomą. Tas žiedas tai tavo kilni siela. Ji apsiniaukia, kai susipyksti su broliuku ar ką nors blogo kitiems padarai, ir sužiba kaip šviesi saulutė, kai tu susitaikai ar ką nors gero darai. Tada tu spinduliuoji. Tai mato ne tik tėveliai ir teta su dėde, bet ir visi kiti. Onutė dar labiau susimąstė. **A. Abr.**

Toronto šeštadieninės mokyklos mokinės kalėdiniame vaidinime — Nuotr. S. Dabkaus

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Vasario 16 yra lietuviams laisvės ir nepriklausomybės diena. Amerikiečiai paskelbė laisvės dieną liepos 4 d. 1776 m., o lietuviams Vasario 16-toji reiškia tą patį, kaip amerikiečiams Liepos 4-toji.

Po pirmojo pasaulinio karo lietuviai nenorėjo, kad rusai juos valdytų, tai jie išrinko grupę žmonių, kurie turėjo rūpintis Lietuvos laisve. Šita grupė vadinosi Lietuvos Valstybės Taryba ir turėjo 20 narių su dr. J. Basanavičium priešaky. 1918 m. vasario 16 d. L. Taryba paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Tai buvo svarbi diena. Lietuviai šitą dieną mini ir minės kaip tautos šventę.

I. Ignaitytė, Rodney, Ont.

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spindulial, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto — Tel. LE 3-8008

Būsime tautos ambasadoriai

Daug mes skaitėme ir girdėjome apie Vasario Šešioliktąją ir jos reikšmę mūsų tautos istorijoje, bet gal nė vienas nepanagrinėjome, kaip svarbi ji yra mums — Kanados lietuvių jaunimui.

Mūsų mokytojai ir tėveliai dažnai bandė sudominti šios šventės svarbumu ir iškilmingumu. Ar jiems pasisekė? Mes nė vienas negalėtume tikrai atsakyti — ateitis parodys.

Žinau, kad mes tikrai nežiūrime į Vasario 16 kaip į svarbiausią šventę. Jūs nustebsite ir klausite kodėl? Aš esu kanadietė-lietuvaitė. Lietuva mano mintyse yra pasakų šalis, įsivaizduojamas kraštas, kur anksčiau tėveliai gyveno. Šalis, dainomis ir pasakojimais mums pavaizduota, kartais lieka kaip gražus sapnas. Ta brangi relikvija — Lietuvos laisvė, kurią vyresnieji lietuviai nešioja savo širdyse visada prisimindami praeities laimėjimus, mums, jaunimui, nesudaro didelio įspūdžio. Gyvenimas veržiasi pirmyn, tautos keliasi ir žūsta, todėl gyventi tik praeitim neužtenka.

Mums Vasario Šešioliktoji, primindama Lietuvos laisvės paskelbimą, ragina kelti Lietuvos vardą visame laisvame pasaulyje. Baigę mokslus Kanadoje, turime gerą progą iškelti savo lietuvišką kilmę svetimtaučių tarpe ir padėti jiems suprasti mūsų tautos padėtį. Atlikę tą uždavinį, būsime savo tautos ambasadoriai ir tuo prisidėsim prie Lietuvos laisvės atgavimo.

Ramunė Ulbaitė,
Toronto šeštad. mokykla, Xa sk.

Gintarėliai

Jei prileistų kas prie skrynios
Pilnos deimantų, rubinų,
Perlų ir žalių smaragdų
Ir gražių akvamarinų —

Jie akies man nepagautų,
Jie širdies man neviliotų,
Mano žemės gintarėlių
Jie man niekad neatstotų!

V. ŠMAIŽIENĖ

Važiuosime į pasaulinę parodą

Vieną šeštadienį p-lė V. Judzentavičiūtė parodė skaidres apie pasaulinę parodą Montrealyje. Visų kraštų pagrindinė mintis "Žmogus ir jo pasaulis". Ši tema bus suskirstyta į įvairias dalis. Parodoje dalyvaus apie 70 valstybių, kurios parodys savo gyvenimą ir papročius. Ši paroda bus pati didžiausia.

Aš manau, kad skaidrės buvo visiems labai įdomios. Kai važiuosime į parodą, jau žinosime ką svarbiausią reikėtų pamatyti, ypač Lietuvių Dienoje dalyvauti.

E. Krikščiūnas,
Toronto, X skyr.

1967 m. pasaulinė paroda Montrealyje bus pirmoji tokia didelė Š. Amerikos kontinente. Niujorko pasaulinė paroda buvo didelė mugė pakelti tarptautinei prekybai. Seattle irgi buvo pasaulinė paroda, kurios tikslas buvo — parodyti paskutinius mokslo išradimus.

Montrealio paroda, kurios tema "Žmogus ir jo pasaulis", apims visus žmogaus gyvenimo aspektus. Dalyvaus virš 70 valstybių. Amerikos paviljonas pastatytas iš nedūžtamos medžiagos ir yra burbulo pavidalo. Žmogus, būdamas viduje, jausis kaip lauke. Japonai ir kiniečiai savo paviljonuose parodys savo kultūrą, praeitį, dabartį ir ateitį. Vengrai savo pastate parodys įvairiausių valgių. Rusai rodys savo mokslo pažangą erdvėje. Kanados paviljonas bus vienas didingiausių ir vaizduos Kanados pirmąjį šimtmetį. Belgija, kuri turėjo pasaulinę parodą 1958 m., irgi turės paviljoną.

Pasaulinės parodos metu įvyks ir Kanados Lietuvių Diena, kurioje turėtų dalyvauti visi lietuviai. Šeštadieninę mokyklą taip pat žada vežti. Mes visi labai laukiam tos ekskursijos.

A. Kuolas, Toronto, X skyr.

Šešupė

Ką reiškia Šešupė lietuviams? Kodėl Šešupė yra taip aprašyta? Šešupė yra 299 km. ilgio ir teka per visą pietų Lietuvą. Pati Šešupė pradeda tekėti iš šaltinių. Ją smarkiai padidina įtenkančios upės ir upeliai. Jos krantai yra labai gražūs, apaugę medžiais ir krūmais. Mums Šešupė yra miela, nes prie jos užaugo ir mokėsi daug garsių rašytojų, kaip Kudirka ir Basanavičius. Jie kėlė lietuvybę sunkiais laikais, kada spauda buvo uždrausta. Maironis yra aprašęs ją gražiais eilėraščiais. Šešupė visada pasiliks lietuvių dainose, pasakose, eilėraščiuose ir bus svarbi upė Lietuvai.

Algis Rastapkevičius,
Rodney, Ont.

Idėjos mažoms lietuvių kolonijoms

LEONTINA RIMVYDAITĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

KOLONIJOSE, kuriose yra vos tik keli mokyklinio amžiaus jaunuoliai, jie dažniausiai vyresniųjų jieškomi tada, kai reikia kokiai nors progai tautinių šokių. Jei tokio reikalo ilgesnį laiką nebuvo, tai šu kartėliu metamas tam pačiam jaunimui apkaltinimas, kad jis nutolęs nuo savųjų, kad jam lietuviai svetimi.

Na, o ar gali būti kitaip?

Jei atitempsi 17 metų sūnų ar dukterį į susirinkimą, pasisodinsi jį greta savęs ir jis turės klausytis visos tos mizerijos, kaip norėta tai padaryti, bet neišėjo, kaip gegužinės davė 31 dolerį pelno; nario mokesčio nesurinkta nei pusės ir niekas nebesutinka dirbti šeštadieninėje mokykloje. Paskui iškyla senas, kaip surūgusi mazgotė, klausimas, kad anas šitoks ir toks nesutvarkė, nebepristatė, pasisavino ir t.t. ir t.t.

Susirinkimas baigtas. Gi eidami ar važiuodami namo, vanojame liežuviu tuos, kurie šiandien tvarko, sugeba-nesugeba, savinasi... Kuo gi galėjo jaunuolis susižavėti? Kaip jis gali jausti, kad jam tie lietuviai savi?

Nesistebėkim tad, jei sūnus ar dukra pasakys:

— Jūs nieko kito ir nežinot, kaip tik pjautis ir apkalbinėti kits kitą.

Kažin, ar bepasiseks tokį dar kartą į susirinkimą benutempti.

Iš šalies žiūrint atrodo, kad mes gyvename dar tuos laikus, kai motina iki paskutiniųjų kovodavo, kad neperleistų marčiai samčio; arba, kai tėvas sakydavo: "Aš namų galva, aš taip noriu ir taip turi būti!" (Žemaitė). Tačiau samtis anksčiau ar vėliau atiteks marčiai, o namų galva nusilenks kapams. Mes tiktai, deja, ruošiamės išeiti iš šio pasaulio nebeturėdami kam to samčio ir pasiūlyti...

* * *

NEDAUG IŠ VYRESNIŲJŲ temokame taisyklingai anglų kalbos. Su rašymu — dar prasčiau. Spaudoje gi tiek daug minčių, kurias reikia atremti, tiek klausimų, kuriuos reikia atsakyti, tiek klaidų, kurios šaukiasi atitaisomos.

Labai naudinga būtų, kad kiekviena mažųjų kolonijų turėtų bent 3-jų jaunuolių "spaudos medžiotojų" būrelį. Jo pareiga būtų sekti dienraščius, žurnalus ir, radus ką nors, kas klaidina visuomenę, kas nepakankamai ar perdaug pasakyta, atitaisyti. Pvz. prieš kurį laiką sovietų ministeris lankė Kanados šiaurę. Spaudoje buvo iškeltas jo nusistebėjimos, kodėl Kanados šiaurė taip mažai apgyventa, palyginus su Sibiru. Labai būtų buvę gerai, jei tie, kurie žino, būtų atsakę, kad Kanada neturi, kaip Sovietų Sąjunga, vergų ir politinių kalinių, kuriuos galėtų prievarta apgyvendinti šiaurėje. Tokioms trumpoms žinutėms—laiškams beveik kiekvienas dienraštis bent kartą savaitėje turi vietos.

Tie patys "spaudos medžiotojai", ar kaip juos bevadintume, turėtų rašyti ir padėkos laiškus už parodytą dėmesį ar pagarbą kuriai nors tautybei.

Afrikoje, kaip grybai po lietaus, dygsta naujos, nepriklausomos valstybės. Kiekviena tokia proga tiktų pavergtos tautos šauksmas ir klausimas, kada pasaulio sąžinė nubus?

Vasario 16 gimnazija. Perleiskim visas su ja susijusias pareigas jaunimui. Mes tik pasiunčiame pinigus, o jie gal ir asmeniškai su savo šelpiamais broliais susiriš. Gal tas sausas pinigas nustotų išmalda, trupiniu nuo turtingojo stalo kvepėjęs.

Nario mokesčio rinkimas. Kodėl nepaduoti jaunuoliui kvitų knygutės, kad jis po pamaldų užkalbintų vyresnį tautietį ir mandagiai primintų jam jo pareigas? Kad tik tas atsakymas būtų mandagus!

* * *

BEVEIK KIEKVIENOJE KOLONIJOJE karts nuo karto kyla tautinių drabužių problemos. Užsisakyti juos pas menininkus-audėjus nevisi išsigali. Pasigaminti patiems? Iš kurio galo pradėti? Kaip ir ką?

O kodėl nesusirinkti visiem, kuriem tautinių drabužių reikia, kodėl nepasikviesti vyresnių, kas galėtų patarti ir padrąsinti? Kodėl nesudaryti vienos žiemos darbų projekto "tautinių drabužių gamyba"? Sau ir gal kelis bendruomenei, kad reikalui esant galėtų skolintis tie, kurie įsigyti negali.

Gana jau ir mūsų vyrams rodytis su paprastom kelnėm ir baltais pirktiniais marškiniais. Mes ne elgetos, mūsų kraičių skrynios pilnos. Nenusineškim jų su savim į kapus. Juk šokdami kitataučiams ir rodydami tik moteris su tautiniais drabužiais teparodome tik pusę grožio, tik pusę visumos.

Karts nuo karto mūsų periodinėje spaudoje būna aprašyti kaikurie lietuviški darbo, švenčių ir kitokių progų papročiai bei įvykiai, kurie iš lėto eina užmarštin. Dabar jie aprašomi, kol tie gyvi, kurie įvykius išgyveno. Kas bežinos ir kas beaprašinės juos po 10-20 metų? Čia ir vėl jaunimui užduotis — rinkti minimą medžiagą, iškerpant ir suklijuojant ar nurašant į tam tikras knygas. Susidarytų su laiku archyvėlis, o jo žinios kada nors būtų labiau gal branginamos, kaip šiandien.

* * *

ŠIS, KAIP IR DAUGUMA naujų darbų, naujų idėjų, susilauks trukdymų, pasipriešinimų. Ir tai iš mūsų pačių tarpo.

— Aš nemoku... Yra geresnių už mane... Tegul jis-ji apsiima... Mano balsas prastas ir t.t. Tai nerimta, tai nedera šių dienų lietuviui. Ambicijos! Kiek geriausių sumanymų yra nuėję niekais, jei vienas, reikalingas tam tikram darbui, sako apie kitą, gal dar labiau reikalingą: "Jei jis-ji bus, aš neisiu." Arba atvirkščiai — būna žmogus savo darbui netinkantis, bet turi "užnugarį". Tada sakoma: "Jei pašalinsit jį, ir mes išeiname".

Pats didžiausias visų darbų griovėjas — kritika. Galima būtų gyventi ir dirbti, jei kritika plauktų iš nusimanančios galvos ir iš mylinčios širdies, jeigu ji būtų pamokanti, padedanti, padrąsinanti. Mūsų gi kritika prasideda nuo tos akimirkos, kai sužinoma, kad jau nutarta, jau darys, vadovaus tas ir tas... Žinoma, niekas iš to neišeis! Tada daromi seimai, tada telefonų linijos užimtos. Tada pradedama dirbančiuosius narstyti po vieną sąnarėlį, po vieną raumenų pluoštelį. Tada paaiškėja, kas darbui persenas, kas nieko neišmano, kas dirba dėl garbės ir t.t. Ir su širdgėla reikia pasakyti, kad nėra dar vaistų su šia liga kovoti. Bandykim išrasti juos bendrom jėgom.

* * *

SKAITANTIEMS šias mano mintis tikriausiai kyla klausimas, kad ir čia, ir ten reikalingi pinigai, o iš kur jų gauti?

Daug, tikrai daug kur tų pinigų reikia, bet daug ir tikrai daug išleidžiame jų ir niekams. Kai yra tikro noro, užsidegimo ką nors padaryti, tai ir pinigų atsiranda.

Pinigams telkti yra įvairių galimybių. Čia noriu suminėti vieną — būtent vakarojimus. Renkantis kartą per savaitę (dažniau ar rečiau) pradėt gaminti įvairių sezoninių daiktų, kuriuos galima parduoti.

Vakarojimams ir tam tikriems projektams reikia pasiruošti. Vasarą ir rudenį rinkti gamtoje eglių, pušų ir kt. konkorėžių, įvairiausių sėklų, sudžiūvusių ankščių, smilgų, įdomių raitytų šakų ir net skiedrų. Iš visokių tokių daiktų, davus fantazijai sparnus, pridedant dar vieną kitą eglutei puošti žvilgutį, daryti ornamentus. Pagamintuosius apipurkšti auksu, sidabru, rudais, oranžiniais ir kt. tinkamais dažais ir parduoti. Jais puošiami stalai, sienos, durys ir visa, kur tik norima duoti kalėdinės nuotaikos. Kanadoje ir Jungtinėse Valstybėse jie labai populiarūs ir net pavienės moterys, netinginčios padirbėti, užsidirba jais nemažai pinigų. Taigi, tik drąsos, o jau kartą pradėjus tikrai rasite savyje ir nenumatytų talentų.

Einant per didžiąsias krautuves, dažnai tenka matyti žavingais, įvairių tautybių drabužiais aprengtų lėlyčių. Ir kaip liūdna, kad niekada jų tarpe nematyti lietuvaičių. Šiam darbui (lėlių aprengimui) amžiaus ribos nėra. Juo daugiau į jį įsitrauki, juo daugiau malonumo jis teikia. Nereikia čia nei brangių, didelių lėlių, nei brangios medžiagos, tik, kaip ir visur — meilės.

Šiaip įvairiausių darbelių idėjoms gauti reikia tik pavartyti parduotuvėse žurnalus. Tokiuose, kaip "The Needlework" ir šiaip periodiniuose žurnaluose rasite daugiau nei galėsite panaudoti. Juos panaudodami, duokite lietuvišką atspalvį. Kanadietės moterys tokiais niekučiais savo organizacijoms, parapijoms tūkstančius uždirba.

Pagrindinis ir vienintelis daiktas — matyti tikslą ir ne žodžiais, o darbais skintis į jį kelią.

SKAITYMO VARŽYBOS

Paskelbus šiuos metus Kanadoje lietuvių mokyklų metais, tiek Toronto šeštadieninė Maironio mokykla, tiek Toronto apylinkės valdyba gyvai įsijungė į tų metų programos vykdymą. Šeštadieninė mokykla, net pralenkdama paskelbtą jaunimo knygų skaitymo programą, paskelbė savo mokiniams knygų skaitymo konkursą skyriais, t.y. paskelbė konkursą ir premijas pirmiausia iš kiekvieno skyriaus daugiausiai perskaičiusiems, o o paskui pagal amžių, kaip kad buvo švietimo komisijos skelbta. Reikia tikėtis, kad tėvai iš savo pusės mielai padės savo vaikams tame konkurse dalyvauti, nupirkdami jiems knygų ir padėdami skaityti.

Toronto apylinkės valdyba šiemet suruošė Vasario 16 minėjimą, įjungdama į meninės dalies išpildymą apie porą šimtų mokyklinio amžiaus jaunimo. Tenka džiaugtis, kad apylinkės valdyba parodė tokį reikalo supratimą.

Reikia tikėtis, kad ir kitos apylinkių valdybos bei šeštadieninės mokyklos neatsiliks, supras lietuviško mūsų prieauglio auklėjimo reikalą ir visą energiją tam tikslui pašvęs, gi tėvai juo labiau neatsiliks ir stengsis, kad jų vaikučiai išmoktų lietuviškai kalbėti, skaityti ir savo tėvų žemę mylėti.

L. Tamošauskas

PRANEŠIMAS

DARBDAVIAMS IR DARBININKAMS

ŽEMĖS ŪKYJE BEI DARŽININKYSTĖJE

NEDARBO APDRAUDA (UNEPLOYMENT INSURANCE)

NUO 1967 M. BALANDŽIO 1 D. APIMS DIRBANČIUS:

ŪKIUOSE **GYVULININKYSTĖJE** **DAIGYNUOSE**

ŠILTNAMIUOSE **VAISIŲ, DARŽOVIŲ**

IR GĖLIŲ AUGINTOJUS

Darbdaviai

Darbininkai

REIKALAUKITE BROŠIŪROS — Jei dar nesate gavę. Joje aprašytos jūsų, kaip darbdavio, pareigos, pagal naujus nuostatus. Gaukite ją tuojau iš Nedarbo Draudimo Komisijos (Unemployment Insurance Commission).

UŽSIREGISTRUOKITE KAIP DARBDAVYS — Kiek galint greičiau artimiausioje Nedarbo Draudos Įstaigoje. Tai svarbu, nes nedarbo drauda yra privaloma, jeigu samdote darbininkus.

LEIDIMAS PIRKTI ŽENKLUS — Įsiregistravus, jei turite apdraustinų darbininkų, minėtoji Komisija nusiųs jums leidimą pirkti nedarbo draudos ženklams ir papildomas informacijas, liečiančias jūsų darbininkų draustinumą, nustatytas įmokas, nurodymus, kaip sulipinti ženklus į tarnautojo knygelę, tvarkyti bylas ir pan.

SUŽINOKITE, AR ESATE DRAUSTINAS — Pasiteiraukite artimiausioje Nedarbo Draudos Komisijos įstaigoje, ar galite būti apdraustas. Pagal nuostatus, kaikurie tarnautojai nėra apdraudžiami.

SOCIALINĖS DRAUDOS NUMERIS — Kiekvienas apdraustas tarnautojas turi turėti numerį. Prašymų blankai gaunami Nedarbo Draudos Komisijos įstaigose ir beveik visose pašto įstaigose. Užpildykite blanką ir pasiųskite Nedarbo Draudos Komisijos įstaigai. Už tai nereikia mokėti.

NEDARBO DRAUDOS KNYGELĖ — Jei esate apdraustinas, privalote turėti knygelę, gaunamą artimiausioje Nedarbo Draudos Komisijos įstaigoje. Reikia tiktai nurodyti pilną vardą bei pavardę, gimimo datą ir socialinės draudos numerį. Už tai neimamas joks mokestis.

UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION
GOVERNMENT OF CANADA

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PRIEVARTAUJAMI DAILININKAI

Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečio proga duoklę sovietinio komunizmo propagandai yra priversti atiduoti ir lietuviai dailininkai. Lietuvos Dailininkų Sąjungos valdybos sekr. Pr. Gudyno pranešimu, apie 200 darbų vaizduos kompartijos veiklą 1918-19 m. Vilniuje. Sutartis šioms temoms pasirašė tapytojai — Vyt. Mackevičius, V. Gečas, S. Jusionis, S. Veiverytė ir skulptorius J. Kalinauskas. Leniną garbins S. Rozino raižinių ciklas, A. Savicko triptikas "Leninas Vilniuje", K. Morkūno vitražas "Leninas. Revoliucija. Kosmosas". Grafikas L. Lagauskas ruošia penkių ofortų ciklą "Lietuvos revoliucionieriai". V. Karatajus, V. Dilka ir kaunietis V. Pakeliūnas pagrindinį dėmesį žada skirti kolchozininkų portretams, šviežiai duonai ir Elektrėnų miestui. Šiame ilgame sąraše, kaip matome, trūksta dviejų didžiųjų grafikų — Albino Makūnaitės ir Aldonos Skirutytės. Nieko negirdėti ir apie paties valdybos pirm. Jono Kuzminskio įsipareigojimus.

PASITARIMAS SPORTO KLAUSIMAIS

Vilniuje tarėsi sportinių organizacijų atstovai, ruošdamiesi ketvirtajai spartakiadai. Pagrindinį pranešimą padarė sporto draugijų ir organizacijų tarybos pirm. V. Ostrauskas. Jo teigimu, Lietuvos sportininkai Europos ir pasaulio pirmenybėse yra iškovoję 51 aukso, 49 sidabro ir 7 bronzos medalius. Lietuvoje veikia virš 3.900 kūno kultūros kolektyvų, kuriems priklauso apie 640.000 narių, jų tarpe virš 800 sporto meistrų ir 17 nusipelniusių sporto meistrų. Pranešėjas nusiskundė, kad ligi šiol labai nepopuliari yra vadinamoji gamybinė mankšta įmonėse ir įstaigose, nors ji padidintų darbo našumą ir pagerintų darbininkų sveikatą. Kiti pasitarimo dalyviai darė priekaištų planuotojams ir statybininkams dėlto, kad jie prie naujųjų pastatų neprojektuoja sporto aikščių. Lietuvą išgarsino irkluotojai, bet jiems pamaina ruošiama labai lėtai, nes ir šiam sportui trūksta bazių ežeruose. Netgi ir pagrindinė vandens sporto bazė Trakuose nesanti reikiamai sutvarkyta.

NUBAUDĖ GROBSTYTOJAS

Aukščiausiojo teismo išvažiuojamoji sesija, pirmininkaujama L. Miežėno, nuteisė Šiaulių autobusų ir taksių stoties vyr. buhalterę Albiną Vaičeliūnienę kalėti 15 metų. Jos bendradarbės — O. Skridulienė ir L. Vozgirdienė gavo mažesnes bausmes. Pranešime iš teismo salės skelbiama, kad A. Vaičeliūnienė su minėtomis bendrininkėmis klastojo žiniaraščius, algalapius ir pasisavino virš 35.000 rublių. Už panašų nusikaltimą ji jau buvo bausta 1954 m. Šį kartą A. Vaičeliūnienė, sudeginusi dalį buhalterijos dokumentų, su pavogtu E. Kalvaitienės pasu bandė slapstytis Kaune, bet buvo surasta ir grąžinta į Šiaulius.

ŠŪKIAI PRIEŠ KINIJĄ

Kompartija, sekdama Maskvos pavyzdžiu, pradėjo organizuoti protesto demonstracijas prieš komunistinę Kiniją Vilniaus įmonėse. Į darbininkų rankas įbrukti plakatai skelbia: "Gėda kinų antitarybininkams", "Nepavyks grupei Mao Cze-duno sukiršinti tarybinės ir kinų liaudies" ir t.t. Protesto mitingai įvyko eilėje Vilniaus įmonių, jų tarpe "Elfoje", "Žalgirio" staklių gamykloje, namų statybos kombinate, statybinių apdailos mašinų gamykloje, "Spartoje", elektrinio suvirinimo įrengimų gamykloje ir kt. Kalbas sako daugiausia rusai, nes, matyt, labiau supranta Kinijos grėsmė "matuškai" Rusijai. Jų visų mintis bene tiksliausiai išdėstė "Spartos" mezgėja T. Miroškina: "Darbininkų vardu reikalauju nutraukti šlykščius puolimus prieš Tarybų šalį, kuri pirmoji pasaulyje iškėlė komunizmo vėliavą..."

ŽIEMOS ŠVENTĖ

Vasario 13 d. Vilniaus Vingio parke įvyko žiemos šventė, pradėta parašiutininkų šuoliais iš lėktuvų ir baigta karnavalinėmis figūromis: "Tarp jų ir tradicinis juokdarys Kanapinis, ir meška su alučio bačka, ir ... pirmasis Vilniaus robotas, kurį pagamino skaičiavimo mašinų gamyklos darbininkai..." Toliau kalbama apie senio šalčio sostą, karštus vėdarus ir šašlikus. Tas juokdarys Kanapinis, šį kartą neturėjęs savo draugo Lašininio, yra tradicinė krikščioniškųjų Užgavėnių karnavalo figūra. Atrodo, kad idėją komunistinei žiemos šventei davė senosios Užgavėnės. Kompartija, nepripažindama Kalėdų švenčių, kalėdinę eglutę perkėlė į N. Metus, o Užgavėnes pakeitė žiemos švente, nutylėdama jų ryšį su Velykomis.

INSCENIZUOTI ČIGONAI

Sugalvotas naujas kunigams teroruoti būdas. Milicininkų ir samdinių būrys, apsirengęs čigoniškais drabužiais, atvyksta pas kunigą neva vaikų krikštyti. Kol kunigas atlieka apeigas, "čigonai" padaro kratą spintose, lovose ir visose namo užkampiuose, neužmiršdami užlipti nė ant augšto. Tokios "kultūringos" kratos padarytos visoje eilėje vietovių ir jau nukentėjo apie 20 kunigų. Kaikurie kunigai bandė skųstis milicijai, bet ta nereagavo.

PROKOPOVAS SIAUTĖJA

Vieno kolchozo valdytojas Rokiškio rajone labai žiauriai elgiasi su kolchozininkais — žiauriau nei senovės ponai. Jis jaučiasi kolchozo valdovu ir darbininkus muša, spardo net už menkiausius dalykus. Tai tikra sovietinė vergija.

PAMINĖJO KANADOS LIETUVIUS

"Gimtojo Krašto" 2 nr. Pr. Ulevičius tęsia rašinį "Lietuviai svetur", kuriame paliečia ir lietuvius Kanadoje, daugiausia rašalo išliedamas prokomunistinėms ir komunistinėms organizacijoms, jų tarpe Sūnų ir Dukterų Draugijai. Pokario metams tenka klaidų pilnos nuotrupos: "Po antrojo pasaulinio karo iš Vakarų Europos į Kanadą atvyko apie 2000 lietuvių, tarp jų buvo ir buržuazinių nacionalistų. Pastarieji sudarė politines grupeles, kuriose reiškiasi tautininkai, krikščionys demokratai, liaudininkai, socialdemokratai. Veikia jų sudaryta Kanados lietuvių bendruomenė. Antitarybiniai šliokštai leidžia du laikraščius: "Tėviškės žiburiai" (katalikai — Toronte) ir "Nepriklausoma Lietuva" ("nepartiniai" — Monrealyje)." Kaip matome, gerokai yra sumažintas pokarinių ateivių skaičius. Iš JAV lietuvių organizacijų minimos ALTa ir BALFas, pažymint, jog jos pastangų Lietuvai vaduoti. Kultūriniame puslapyje Julius Būtėnas aptaria Ant. Rūko knygą "Mano tautos istorija", prisipažindamas, kad autorius kadaise yra buvęs jo draugas. Po eilės citatų daroma išvada: "... apskritai A. Rūko "Mano tautos istorija" iškraipytas, sužalotas jo tautos istorijos poetinis paveikslas..." Taigi, sudiev draugystei! V. Kst.

"Manes nesužavės riteriai..."

LONDON, ONT. Vasario 16 minėjimas praėjo pakilioje nuotaikoje ir sutraukė į parapijos salę nemažai žmonių. Kaikurie padarė virš šimto mylių kelionę, kad galėtų dalyvauti mūsų metinėje šventėje. Minėjimas pradėtas apyl. pirmininko L. Eimanto įžanginiu žodžiu ir Vanagaičio "Malda" už mirusius, išpildyta jungtinio choro. Po to sveikino latvių atstovas Epneris. Rimtai paruoštą paskaitą skaitė V. Čegytė. Gražiai padeklamavo Genčiūtė, L. Miškinytė ir seserys Bersėnaitės. Ypač visus savo vaidybiniais gabumais nustebino 3 metų amžiaus Bersėnaitė. Smuiku pynę gražiai atliko jaunoji J. Čegytė, akompanuojant jos vyr. broliui Jonui. Jungt. jaunimo ir suaugusių choras atliko A. Mikulskio "O Dieve, geriausias", Vanagaičio "Ar tu žinai?" ir V. K. Banaičio "Apynėlis", o moterų choras — Br. Budriūno "Tėviškėlę" ir J. Švedo "Linelius raunu". Trys nauji tautiniai šokiai Audėjėlė, Oželis ir Subatėlė dar labiau pagyvino ir taip jau turtingą dienos programą. Su dideliu dėmesiu buvo sutiktas vaidinimas — ištraukos iš Šilerio veikalo "Vilius Telis". Jis priminė šveicarų tautos kovas dėl laisvės ir labai tiko šios šventės programai: "To nori Viešpats, kuris žmogų laisvei sutvėrė". Taip ir norėtųsi, kad jauna lietuvaitė sušuktų Bertos žodžiais: "Manęs nesužavės riteriai, kurie užmiršo tėvų žemę." O nuo savos tautos nusigręžęs jaunuolis galėtų pakartoti Rudenso žodžius: "Šiandien aš gimstu savai tėvynei ir laisvei!" Visi vaidintojai — jaunosios kartos atstovai. Savo vaidmenis jie atliko geriau, negu buvo tikėtasi. Įvadus į veiksmus pianinu atliko J. Čegys. Gražios kun. B. Pacevičiaus dekoracijos teikė vaidinimui gyvumo ir spalvingumo. Gal tik reikėtų atkreipti rimtesnį dėmesį į aprangą, kuri, galima sakyti, sudaro vienintelį ir nuolat besikartojantį mūsų vaidinimų trūkumą: drabužiai būna arba paskubomis sulipdyti, arba gražiai pradėti, bet nebaigti. Šis smulkus trūkumas dažnai nuvertina dideles ir gražias pastangas, įdėtas į ilgų rolių mokymąsi, vaidybą, dekoracijas ir pan. Gausūs plojimai suvaidintoms ištraukoms rodo, kad Londonas yra pasiilgęs vaidinimų. Reikia tikėtis, kad mūsų energingasis klebonas suras galimybę prie dabar jo pasiimtų sričių pridėti dar vieną, būtent, sudarymą nuolatinio vaidybos kolektyvo.

Apylinkės pirmininkas tarė baigiamąjį žodį, padėkodamas programos atlikėjams, jų vadovams, o taip pat — ir šeimininkėms, paruošusioms užkandžius visiems minėjimo dalyviams. Kitą kartą rengėjai gal rastų galimybę parūpinti šaltų gėrimų porą valandų scenoje prakaitavusiam jaunimui, kad jam tokią dieną nereiktų eiti į restoranus.

Minėjimo programa buvo vykusiai sudaryta ir tinkamai atlikta. Vyriausias meno vadovas, režisorius ir chorų dirigentas — kun. B. Pacevičius, o korepetitorius — E. Bliskis. Taut. šokių vadovė — D. Chainauskienė. Chorams akompanavo K. Brazlauskaitė, o taut. šokiams grojo J. Valaitis.

Pasiųstos rezoliucijos min. pirm. Pearsonui ir opozicijos vadui Diefenbakeriui. Sveikintina apyl. v-bos nario J. A. Švilpos iniciatyva.

RADIJO BANGOMIS Vasario 16-ji buvo taip pat gražiai paminėta. Po trumpą žodį lietuviškai tarė kleb. kun. B. Pacevičius ir apyl. p-kas L. Eimantas. Dienos reikšmę ir lietuvių rolę Kanadoje angliškai labai gražiai aptarė anglų k. mokytoja Gr. Petrauskienė. Jos žodis labai gerai pataikė į šių kraštų dabartines nuotaikas, bet kartu nepamiršo ir tai, kas mus svarbiausia: "Mes, Kanados lietuviai, būtinai ir nuoširdžiausiai prašome visus kanadiečius mus suprasti ir mums padėti. Jūsų parama mūsų teisėtiems reikalavimams bus didžiai įvertinta." Likusią programos dalį užpildė liet. muzika, kuri didžiumoje gražiai praskambėjo, bet prieš ketvertą dešimčių metų įrekorduotų plokštelių gal ir nevertėtų naudoti, nors jos įdainuotos ir mūsų žymiųjų solistų.

ŠV. JUOZAPO LIGONINĖJE sunkiai serga Antanas Petrauskas, muz. J. Petrausko brolis. Neseniai iš šios ligoninės išėjo p. Rimkus iš Tillsonburg. Namuose serga Ignas Katkus. Linkime visiems pasveikti. **D. E.**

Londono, Ont., ir Rodnės jaunimo ansamblio taut. šokių grupė Vasario 16-osios minėjime šoka Audėjėlę Nuotr. S. Kero

"To nori Viešpats, kuris žmogų laisvei sutvėrė..." — "Viliaus Telio" ištraukoje R. Bliskytė ir E. Bliskis Londono, Ont., scenoje. Nuotr. S. Kero

LONDON, Ont.

MININT LIETUVOS nepriklausomybės sukaktį Šiluvos Marijos parapijos salėje visos surinktos aukos skiriamos Tautos Fondui. Gausūs svečiai — malonūs rezultatai: $20: K. Valaitis; $15: J. Bersėnas; $10: E. Čičėnas, p. Grygeris, B. Misius ir Z. Paulionis; $5: A. Bartkus, St. Stanevičius, P. Tumosa, P. Rušinskas, A. Mačys, J. Butkus, P. Judickas, E. Daniliūnas, J. Petrulis, A. Ratkevičius, St. Navickas, J. Jakaitis, L. Kenstavičius, A. Dragūnevičius, A. Petrašiūnas ir "Nežinomasis"; $4: Užbravytė, I. Ramonas ir V. Kuzma; $3: J. Juodagalvis, A. Paplauskas, P. Styga ir A. Kalnėnas; $2: L. Eimantas, K. Kudukis, J. Ortas, B. Keburis, A. Bersėnas, Z. Bersėnaitė, L. Pocius, p. Šakienė, P. Jokšas, J. Andriušaitis, E. Petrauskas, J. Čegis, A. Šilbajoris, J. Brazlauskas, p. Genavičius, p. Ubavičienė, K. Ordas, P. Kuosa, L. Narkevičius, J. Statkevičius, L. Kanapeckas, P. Genčius, Andriunevičius, K. Barčauskas; kiti po $1 (vienuolika); iš viso: $238. Tai vienis gausiausių metų Londono apylinkėje. Visiems aukotojams nuoširdžiausias ačiū.

J. Bendoraitis,
TF įgaliotinis Londone

Niagaros pusiasalis

"ŽALGIRIO" VIETININKIJA vasario 19 d. surengė Vasario 16 minėjimą Tėvų pranciškonų vienuolyno patalpose St. Catharines. Mišias atlaikė ir dienai pritaikytą labai jautrų ir gražų pamokslą pasakė T. B. Mikalauskas. Po mišių įvyko iškilminga skautų sueiga, kurioje pabaigus Br. Simonaitis trumpa kalba atidarė minėjimą, pakviesdamas skautus atlikti programą. Nijolė Žinaitytė labai puikiai apibūdino Vasario 16 reikšmę. Montažą atliko: B. Satkevičiūtė, V. Zubrickaitė, J. Zubrickaitė, R. Žemaitis ir T. Kukta. Suvaidintas vaizdelis "Žaliajam miškely". Vaidino: N. Žinaitytė, A. Stankevičiūtė, J. Tamulėnaitė, B. Boguslytė, D. Kutkaitė, N. Gverzdytė ir M. Gverzdienė. Vaidinimas buvo labai puikus. Žinoma, nebuvo scenos, kostiumų bei dekoracijų, bet jaunieji giliai įsijautė į savo vaidmenis.

Tas gražus skautų pasirodymas skatina kiekvieną lietuvį remti skautus ir finansiškai, nes ir didžiausių idealistų darbai be lėšų neįmanomi.

SKAUTŲ RĖMĖJŲ PIRMASIS POSĖDIS įvyko po minėjimo. Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: garbės pirmininku pakviestas ir sutiko būti T. B. Mikalauskas, OFM, kuris tyliai ir kantriai neša didžiausią darbų naštą; pirmininkas — A. Zubrickas, ižd. — J. Žemaitis, sekr. ir informacijos reik. ved. — K. Stankevičius, vicepirm. — A. Žinaitis ir parengimų reikalams — A. Setikas. Valdyba nutarė Jonines ruošti š.m. birželio 24 d. Išnuomota Merrittone salė. Skautų ruošiamos Joninės buvo visada įdomios savo programa ir sutraukdavo tūkstantines žmonių. Jos bus įdomios ir šiais metais, nes valdyba jau dabar rūpinasi sudaryti gerą meninę programą — neilgą, bet ir kalbų. Tariamasi su tautinių šokių grupėmis, kviečiamas V. Babecko orkestras. **K. S.**

HAMILTON Ont

ŠV. KAZIMIERO, JAUNIMO GLOBĖJO, minėjimas įvyks kovo 12, sekmadienį: 11 v. iškilmingos pamaldos, kuriose ateitininkiškasis jaunimas dalyvauja organizuotai su vėliavomis. Šv. Mišios yra užprašytos ateitininkų jaunimo intencija. 4 v. p.p. Jaunimo Centre įvyks akademija. Programoje — J. Pleinio žodis ir meninė dalis; dalyvauja: Vyt. Babecko muzikos studijos orkestras, dramos teatras "Aukuras", vad. E. Kudabienės, M. Pusdešrytės baleto studija ir ateitininkiškasis jaunimas su šokiais, dainomis ir deklamacijomis. Rengėjai kviečia visus dalyvauti.

Hamiltono ateitininkai

LIETUVIŲ NAMŲ akcininkų visuotinis susirinkimas vasario 26 d. išrinko naują valdybą: pirm. G. Palmeris, nariai — V. Sakas, St. Aušrotienė, Pr. Vizbaras, G. Kamaitis, J. Šarapnickas, Ant. Šimkevičius, P. Pranckevičius, J. Švabaitis, J. Steiblys ir St. Bakšys. Susirinkime dalyvių nebuvo gausu, bet balsavusių akcijų priskaityta ligi 683. Daugelis, matyt, buvo prisiuntę tik balsavimo įgaliojimus. Naujosios v-bos išrinkimui daug įtakos turėjo kitose vietovėse ir tolimesnėje apylinkėje gyvenų LN šėrininkų balsai, kurie daugiau yra suinteresuoti šėro piniginės vertės augimu, kaip LN idėjos įgyvendinimu.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMAI", liet. radijo pusvalandis, vedamas J. R. Simanavičiaus, kuris buvo girdimas per CHIQ stotį 9 val. sekmadienio rytais, praeitą sekmadienį turėjo paskutinę programą. Gaila, kad niekas vietinių neparėmė šitos transliacijos. Žmonės domėjosi ir klausydavosi radijo bangomis siunčiamo lietuviško žodžio ir muzikos. Kolonijoj turime nemažai prekybininkų ir organizacijų tokiai programai paremti.

HAMILTONIEČIAI gauna sveikinimų iš Miami, kur mūsų Tautos F. pirm. L. Skripkutė džiaugiasi 80°F oru ir Atlanto vandenyno bangomis. Su ja kartu atostogauja ir p. Asmenavičienė. Abi seserys, ten būdamos, bandys penkias savaites išvengti kanadiškos žiemos. **K. M.**

J. KAZLAUSKIENĖ turėjo sunkią operaciją ir dabar gydosi Nora Frances ligoninėje. Visi pažįstami ir draugai linki jai greit pasveikti ir sustiprėti.

SPORTO KLUBO KOVO VALDYBA pasiskirstė pareigomis: pirm. — J. Bulionis, vicepirm. — Z. Rickienė, sekr. — A. Grajauskas, ižd. — J. Svilas, reikalų ved. — Z. Stanaitis. **A.G.**

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS kovo 12 d. ruošia šaudymo varžybas (registruotą šaudymą) iš medžioklinių šautuvų. Kovo 19 d. — "kumpių" šaudymas; gera proga laimėti kumpį Velykoms. Bus šaudoma į skr. lėkšteles ir į taikinius. Šaudymas įvyks klubo šaudykloje prie Caledonia miestelio ir truks iki sutemų. Valdyba kviečia visus šaudymo sporto mėgėjus varžybose dalyvauti. **Klubo valdyba**

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame už suruošimą tokios gražios staigmenos-pobūvio mūsų penkiolikos metų vedybinių sukaktuvių ir namo įkurtuvių proga. Ypatingas ačiū ruošėjams — O. Kaminskienei ir I. Varnui. Taip pat nuoširdus ačiū visiems šio pobūvio dalyviams ir prisidėjusiems prie vaišių bei brangių dovanų:

J. Asmenavičiams, J. Arštikaičiams, Z. M. Kalvaičiams, Kėžinaičiams, O. Kaminskienei, Kriaučiūnams, A. Krakaičiui, Krakaitienei, B. Kronams, S. A. Konvaičiams, O. Kybartienei, B. S. Kobel, B. Latauskienei, J. A. Lesčiams, A. Liaukui, G. Melnykui, Mačiulaičiams, Krakaitienei, B. Kronams, S. A. Konvaičiams, O. Kybartienei, B. S. Kobel, B. Latauskienei, J. A. Lesčiams, A. Liaukui, G. Melnykui, Mačiuliams, Murauskams, Paškevičiams, J. Paukščiui, A. M. Petkūnams, Rakščiams, Ruzgiui, L. Skripkutei, Z. Spudams, G. Smith, R. G. Strimaičiams, I. Varnui, Vilkienei, V. M. Vilimaičiams, mamai E. Vilimaitienei, V. Vitkevičiams, Z. O. Žilinskams, K. Žukauskams, J. Žukauskams, A. Žukauskui, A. A. Yaychucks.

Šitas gražus vakaras pasiliks ilgai mūsų mintyse.

Pranas ir Laima Gudinskai

DR. V. D. KVEDARAS
Dantistas
460 MAIN ST. E.
Hamilton, Ont.
Telefonas 529 - 4911

MIAMI, Fla.

VASARIO 16 MINĖJIMAS šiemet buvo labai iškilmingas. ALTo pirm. A. D. Kaulakio rūpesčiu, miesto orkestras su dirigentu La Monaca išmoko Lietuvos himną ir "Pavasario Aidus". Orkestras lydėjo dainininkę Anitą Karus. Koncertas įvyko Bayfront parke, kur tūkstantinė minia klausėsi paaiškinimų apie Vasario 16 reikšmę.

Antras minėjimas buvo Lietuvių Piliečių Klube su menine programa, pagrindiniu kalbėtoju Val. Šimkum. Vakarą gražiai pravedė ALTos pirm. A. D. Kaulakis. Žmonių prisirinko daug. Aukų surinkta $743.

Vargonininko Steponavičiaus išmokytas amerikiečių bažnytinis choras Jėzaus bažnyčioje giedojo "Marija, Marija", "Apsaugok Augščiausias" ir Lietuvos himną. Dalyvavusieji lietuviai buvo maloniai sujaudinti. **J.N.**

KUN. JONAS PAKALNIŠKIS praleido Miami savo trumpas atostogas, kurios turėjo dar sutrumpėti, kai kelionė ten ir atgal buvo atlikta jo paties vairuojamu automobiliu. Drauge su juo atvyko pulk. R. Liormanas su žmona ir apsistojo ilgesniam laikui pas J. Pakštienę. Grįždamas į Niujorką kun. J. P. aplankė savo pažįstamus ir apgailestavo, kad artėja prie šiaurės šalčių. Maspeth'e savo parapijoje jis pavadavo vargonininką Antaną Visminą, kuris drauge su žmona atskrido į Miami vieno mėnesio atostogų. Nuo vasario 24 šiaurės vėjai atpūtė blogą orą į Miamį; naktį buvo 43°F, dieną siekia 70°F. Kelios dienos buvo šaltesnės.

Pagalbos užsienio kraštams vadovas Maurice Strong ragino padidinti šiam reikalui skiriamas sumas, kurios šiemet sieks apie $300.000.000, įskaitant paskolas. Premjeras L. Pearsonas taipgi yra linkęs manyti, kad neturtingiems užsienio kraštams pagelbėti reiktų skirti bent 1% bendros metinės Kanados apyvartos.

Ar jūsu
Dirbtiniai dantys
nejuda, neslankioja, ar nekrenta?
FASTEETH yra pagerinti milteliai, kurių uždulkinus ant apatinės ir viršutinės dantų plokštelių, dantys tvirčiau laikosi savo vietoje. Nustoja slankioti, kristi bei judėti. Nesijaučia jokio kaučuko skonio bei sulipimo jausmo. FASTEETH yra šarminiai (be rūgšties). Jie nerūgsta. Panaikina "plokštelių kvapą". Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LKMA NIUJORKO ŽIDINYS organizuoja ekskursiją į L. K. Mokslo Akademijos VII suvažiavimą, kuris įvyks rugpjūčio mėn. 23—27 dienomis Vasario 16 gimnazijoje, Huettenfelde, Vokietijoje. Ekskursijos dalyviai išskris iš Niujorko rugpjūčio 14 d. ir grįš rugsėjo 5 d. Maršrutas: Niujorkas — Kopenhaga — Viena — Salzburgas — Heidelbergas — Paryžius — Amsterdamas — Londonas — Niujorkas. Kelionės kaina $864 asmeniui, įskaitant viešbučius, maistą, vietines ekskursijas ir susisiekimo priemones iš Heidelbergo į Huettenfeldą suvažiavimo dienomis. Grupėje turi būti nemažiau 15 asmenų, vietų yra rezervuota 20. Iš anksto reikia įmokėti 25% kelionės išlaidų — $216. Nustatytasis 15 asmenų minimumas turi būti užpildytas iki liepos 10 d. Pirmenybė rezervuoti vietas iki kovo 12 d. teikiama LKMA nariams ir jų šeimoms, o vėliau bus priimami ir ne nariai. Registruotis ir $216 siųsti šiuo adresu: Rev. Walter C. Jaskevicz, SJ, President, New York Chapter LRC AAS, Fordham University, Box AA, Bronx, New York 10458, USA.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS rinkimai įvyks gegužės 6-7 d. Tam tikslui yra sudarytos penkios rinkiminės apygardos, apimančios visas lietuvių apylinkes. Rinkimai bus vykdomi visuotiniu, tiesioginiu, lygiu ir slaptu balsavimu.

PREL. JONAS KUČINGIS vasario 16 d. sukalbėjo invokaciją JAV atstovų rūmuose, ją baigdamas šiais žodžiais: "Padėk mums, Viešpatie, kurti tokį pasaulį, kuriame nebūtų karo grėsmės, priešų siautėjimo bei priespaudos, bet kad visos tautos ir žmonės galėtų gyventi laisvai ir taikingai." Senate invokaciją atkalbėjo pastorius P. Dilys. Lietuvos nepriklausomybės metinių proga kalbas tą dieną pasakė 4 senatoriai ir 44 atstovai. Lietuvos pasiuntinybėje surengtame priėmime dalyvavo eilė valstybės departamento pareigūnų, kongreso narių, diplomatų, lietuvių veikėjų ir spaudos atstovų. Priėmimą atžymėjo savo puslapiuose dienraščiai "The Washington Post" ir "The Evening Star".

SUDŽIOVINTA GĖLĖ IŠ K. DONELAIČIO gimtinės Tolminkiemyje buvo gauta iš Lietuvos ir įteikta Kristijono Donelaičio šeštad. mokyklos Čikagoje vedėjui J. Širkai, buvusiam torontiečiui, Vasario 16 minėjimo metu. Ši simbolinė dovana, jungianti K. Donelaičio gimtuosius laukus ir jo vardo mokyklą Čikagoje, bus brangi lietuviškojo židinio nuosavybė.

OTTO D. TOLISCHUS-TOLIŠIUS, "New York Times" redaktorius, mirė vasario 24 d. Jis buvo gimęs 1890 m. Skirvytėje prie Rusnės. Amerikon atvyko 1907 m. ir čia baigė žurnalistikos studijas bakalauro laipsniu Columbia un-te Niujorke. Daug metų dirbo minėto dienraščio užsienio korespondentu, o II D. karo laikotarpyje perėjo į redakciją ir pradėjo rašyti vedamuosius užsienio politikos klausimais. Vasario 16 progomis yra paskelbęs daug straipsnių apie dabartinę Lietuvos būklę ir jos laisvinimo reikalus.

KAUNO IV GIMNAZIJOS 1941 m. abiturientų laida 25 m. sukaktį ruošiasi atžymėti suvažiavimu Čikagoje balandžio 1 d. Buvusieji abiturientai prašomi rašyti St. Kielaitei-Kelečienei, 3342 S. Halsted St., Chicago, Ill., USA.

ADV. R. SKIPITĮ jo 80 m. amžiaus proga pagerbė Čikagos Lietuvių Teisininkų Draugija specialiu pobūviu. Sukaktuvininką sveikino gen. konsulas dr. P. Daužvardis, J. Kasakaitis, M. Mackevičius, L. Šmulkštys ir J. Našliūnas. Meninę programos dalį atliko sol. I. Motiekaitienės dainavimo studijos mokiniai.

PROF. JULIUS GRAVROGKAS, neseniai sulaukęs 82 m. amžiaus, sunkiai serga ir jau keli mėnesiai guli Highland ligoninėje Klevelande.

JAV VICEPREZIDENTAS H. HUMPHREY vasario 16 d. savo raštinėje senato rūmuose priėmė lietuvių delegaciją: prel. J. Kučingį, Mariją ir inž. Antaną Rudžius, Ireną ir dr. Leoną Kriaučeliūnus ir dr. K. Bobelį. Nuoširdus pokalbis užtruko pusę valandos. Buvo apsikeista dovanomis.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA Kennebunkport, Maine, Vasario 16 proga įsirašė nariu į Lietuvių Fondą. $100 įnašą sudėjo patys mokiniai iš savo savaitinių kišenpinigių. Likusią tarp savęs padarytos rinkliavos dalį jie pasiuntė ALTai ir Tautos Fondui — kiekvienam po $25. Vasario 16 minėjimo programą transliavo Amerikos Balso ir Vatikano radijo stotys į Lietuvą.

Šv. Kazimiero šventės proga, kovo 12 d., bus sol. Daivos Mongirdaitės koncertas; akompanuos J. Gaidelis. Solistė išpildys lietuvių kompozitorių kūrinius. Koncertas ruošiamas tik mokiniams, siekiant pakelti jų estetinį pajautimą muzikos menui. Jau gimnazijoj buvo 3 koncertai: smuik. Iz. Vosyliūno ir solistų Aušros Vedeckaitės ir Stasio Liepo. Šių mokslo metų kultūrinėn programon dar įeina J. Rajauskaitės piano koncertas. Šv. Kazimiero dieną gimnazijoj pamokų nebuvo.

BUVUSIŲ TELŠIŲ VYSK. VALANČIAUS GIMNAZIJOS auklėtinių iniciatyvinis komitetas ruošia šios gimnazijos mokinių, auklėtojų ir visų telšiškių sąskrydį-suvažiavimą š.m. rugsėjo 23 d. Čikagoje, Jaunimo Centro salėje, 5620 So. Claremont Ave. Iniciatyvinio komiteto ryšininkės adresas: Gabrielė Šlapelienė-Milvydaitė, 3625 W, 67 Place, Chicago, Illinois 60629. Telf. 582-6732.

Italija

CASTELNUOVO SALEZIEČIŲ ruošiama vasaros stovykla Europos lietuvių jaunimui šiemet įvyks Italijos Alpėse liepos 25 — rugpjūčio 16 d.d. Ši stovykla jau yra tapusi gražia kasmetine tradicija, bet ji pareikalauja nemažų išlaidų. Tikimasi, kad šiemet Tėvams saleziečiams gausiau pagalbos ranką išties laisvojo pasaulio lietuviai.

VASARIO 16 buvo iškilmingai paminėta Romoje Villa Lituania. Pamaldas atlaikė vys. Pr. Brazys, MIC. Jo pamokslas buvo įrašytas magnetofono juoston ir, berods, vėliau transliuotas per Vatikano radiją į Lietuvą. Lietuviškas psalmes giedojo klierikai, vadovaujami kun. J. Jankausko. Po pamaldų visi dalyviai susirinko vaišėms-pobūviui, kurį atidarė Italijos LB pirm. mons. V. Mincevičius. Iškilmėse dalyvavo visi Romos lietuviai, jų tarpe p. Lozoraitienė.

Argentina

ERNESTAS PARŠELIS, Buenos Aires universiteto profesorius, nuo vasario 13 d. buvo paskirtas švietimo ministerio privačiu sekretoriumi.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE 6-tasis skyrius Kordoboje po daugelio metų vargo pasistatė Lietuvių Namus, bet jiems užbaigti dar trūksta lėšų. Jas tikimasi sutelkti statybos lakštais, kurie šiemet bus platinami JAV. Rėmėjai ir talkininkai bus įrašyti į statybos albumą.

Australija

JONĖ RAČIŪNAITĖ, 21 m. amžiaus, iš Lietuvos atvyko trims mėnesiams pas tėvą į Adelaidę. Tėvui 1944 m. pasitraukiant iš Lietuvos, ji dar nebuvo gimusi. Šį laimingą susitikimą aprašė vietinis laikraštis "The News".

AUSTRALIJOS LB TARYBOS suvažiavime Bankstown Lietuvių Namuose buvo išklausytas A. Šeikio pranešimas lituanistinio švietimo reikalais ir A. Zubro paskaita "Atramos bejieškant". Kaip teigia "T. Aidai", ši paskaita susilaukė nepaprastai aštrios kritikos, nes prelegentas siūlė rūpintis tautos fiziniu išsilaikymu ir siekti bendradarbiavimo su Lietuva, nekreipiant dėmesio į kovą prieš komunizmą ir marksizmą. Pranešimą apie ALB leidžiamą savaitraštį "Mūsų Pastogė" padarė red. Vinras Kazokas, siūlydamas skelbti daugiau diskusinių straipsnių ir daugiau vietos laikraščio puslapiuose skirti jaunimui. Jis taipgi kėlė mintį, jog abu Australijos lietuvių savaitraščius reikėtų sujungti.

Peru

KUN. JUOZĄ AUGUSTAITĮ, lietuvį salezietį, kartu su kitais saleziečiais už nuopelnus pedagoginiame darbe pagerbė Peru švietimo ministerija. Švietimo ministeris Peru sostinėje Limoje lietuviui kunigui įteikė specialų ordiną — "Las Palmas Magisteriales" (magistro palmes). Kun. J. Augustaitis jau 56 metus dirba saleziečių vedamoje žemės ūkio mokykloje Puno srityje.

Vokietija

PABALTIEČIŲ STUDENTŲ KONGRESĄ liepos 28 — rugpjūčio 1 d. Romuvos sodyboje organizuoja Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjunga.

Taupyk ir skolinkis
kooperatiniame bankelyje "TALKA"
21 Main Street East, Room 203 — Telefonas JA 8-0511
Duodamos asmeninės paskolos iš 8% iki $5.000, mortgičių paskolos iš 7½% iki 66% turto vertės. Už šėrus mokama 5% dividendo iš pelno, už depozitus — 4%. Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais 9 val. ryto — 3 val. po pietų, antradieniais ir penktadieniais 9 val. ryto — 1 val. po pietų ir 5 val. — 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto — 12 val.

PADĖKA

Mirus mūsų mylimai Mamytei ir Močiutei

a. a. Teklei Gailevičienei

reiškiame gilią padėką Šv. Jono Kr. parapijos klebonui P. Ažubaliui už dažną velionės lankymą ligoninėje, už Rožinio maldas ir tartus žodžius bažnyčioje. Ypatingai dėkojame Londono Šiluvos Marijos klebonui kun. B. Pacevičiui už atnašavimą gedulingų šv. Mišių ir tartus atsisveikinimo žodžius kapinėse. Nuoširdus ačiū solistui V. Verikaičiui už giedojimą bažnyčioje.

Dėkojame visiems, kurie velionę lankė ligoninėje ir prisiuntė gėlių. Dėkojame dr. F. Meligrana, gailestingom seserim A. Budrienei ir H. Chotyneckyj už ypatingą rūpestingumą ir globą velionės ligos metu.

Gilią padėką reiškiame Šv. Jono Kr. parapijos katalikių moterų draugijai už gausias Rožinio maldas ir įspūdingai organizuotą dalyvavimą šv. Mišiose.

Nuoširdžiai dėkojame artimiesiems ir pažįstamiems už mūsų užjautimą liūdesio valandoje, už gausiai užprašytas šv. Mišias, prisiųstas gėles, už spaudoje bei asmeniškai ar raštu pareikštas užuojautas. Didelę padėką reiškiame visiems už velionės karsto nešimą.

Dėkojame visiems už gausų dalyvavimą laidotuvių namuose, gedulingose šv. Mišiose bažnyčioje ir velionės palydėjimą į amžiną poilsio vietą.

Nuliūdę —

Sūnus ir duktė su šeimomis

Mūsų brangiam draugui ir bendradarbiui

A † A

LEONUI KARBŪNUI tragiškai žuvus,

jo žmonai LIONGINAI, seseriai STASEI MAKARIENEI su šeima ir švogeriui VYTAUTUI AUGĖNUI su šeima gilaus skausmo valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

R. A. M. ir V. Vaitkai

Mielai Poniai LINAI, tragiškai žuvus jos neužmirštamam vyrui **LEONUI KARBŪNUI,** nuoširdžią užuojautą reiškia —

E. S. Kėkštai **B. A. Sapijoniai**

A. H. Stepaičiai

A † A

LEONUI KARBŪNUI tragiškai žuvus,

žmoną LIONGINĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

V. M. Šniuoliai
O. J. Stonkai

A † A

mielam **LEONUI KARBŪNUI** tragiškai žuvus,

žmoną LINĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

G. J. Račiai
A. J. M. Lukošiūnai

A † A

mielam **LEONUI KARBŪNUI** tragiškai mirus,

jo žmoną LIONGINĄ gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Genė ir Eugenijus Kuchalskiai

A † A

LEONUI KARBŪNUI tragiškai mirus,

didžiame skausme likusią žmoną LINĄ ir gimines nuoširdžiai užjaučiame —

O. J. Juodikiai

POVILUI VAITONIUI ir šeimai,
jų brangiam tėvui ir seneliui

a † a **JONUI VAITONIUI** Lietuvoje mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

O. K. Čeliauskai **M. A. Tumaičiai**
G. P. Breichmanai

A † A

J. TINGINIUI mirus,

jo žmonai, dukteriai ERIKAI, sūnums — JONUI, ARTŪRUI, seseriai O. LEPERTIENEI ir jos vyrui reiškiame gilią užuojautą —

O. M. Krivickai

Mylimam **TĖVELIUI** Lietuvoje mirus,

dukrą VANDĄ ŠVEDIENĘ su šeima ir sūnų VLADĄ JASTSEMSKĮ gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

A. B. Chamsitzis

A † A

SILVESTRUI KOLYČIUI Lietuvoje mirus,

jo sūnų VINCĄ KOLYČIŲ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Sofija Budrevičienė

Vasario 16 gimnazijos choras, diriguojamas muzikos mokytojo K. Motgabio

"Ne vergai, bet laisvi žmonės..."

Vakarų Vokietijos spauda plačiai aprašė Lietuvos laisvės šventės iškilmes ir įdėjo nuotraukų

Weinheim rotušės salėje įvykęs Vasario 16 minėjimas susilaukė plataus atgarsio vokiečių spaudoje. "Mannheimer Morgen" antraštė skelbia — "Vilties kibirkštėlė iš Rytų". Kiti laikraščiai antraštėms pasirinko prof. dr. Juozo Ereto žodžius: "Ne vergai, bet laisvi žmonės" ("Badische Volkszeitung", Karlsruhe), "Emigracija reiškia įsipareigojimą" ("Rhein-Neckar-Zeitung", Heidelberg), "Vėl išgirsime laisvės varpus Kaune" (Weinheimer Nachrichten").

Minėjime dalyvavo apie 500 V. Vokietijoje gyvenančių lietuvių, eilė vietinės valdžios pareigūnų, kitų tautybių atstovų ir svečių, jų tarpe poetas dr. Hermann Buddensieg, į vokiečių kalbą išvertęs K. Donelaičio "Metus" ir vysk. A. Baranausko "Anykščių šilelį".

Minėjimą pradėjo pianistas iš Klevelando Antanas Smetona, buvusio Lietuvos prezidento anūkas, trimis J. Tallat-Kelpšos harmonizuotomis liaudies dainomis, keturiais M. K. Čiurlionio kūriniais ir J. Gruodžio "Dedikacija".

Svečius pristatė ir įvadinę kalbą pasakė Vokietijos LB pirm. Jonas Valiūnas, pagrindinį žodį pakviesdamas tarti Bazelio universiteto profesorių dr. Juozą Eretą. Jo patriotinė kalba užima daugiausia vietos vokiečių korespondentų pranešimuose, primindama Sovietų Sąjungos Lietuvai padarytą didžiąją skriaudą ir lietuvių išeivių tvirtą ryžtą kovoti už savo krašto laisvę. "Weinheimer Nachrichten" cituoja jo reikšmingą mintį: "Mes taip pat esame Dievo kūriniai ir turime tą pačią teisę, kurią jis suteikė kitiems. Mes norime tęsti kovą ne dėl nelemtosios garbės, bet dėl švento įsitikinimo, kurį mums įkvėpė pats Dievas, kad jis nori matyti laisvus žmones, o ne kitų vergus . . ." Didžioji laisvės idėja negali žūti, nes juk diktatūriniai režimai paprastai išsilaiko tik kelis dešimtmečius. Lietuvių išeivių šventąjį ryžtą liudija "Badische Volkszeitung" paskelbti prof. dr. J. Ereto žodžiai: "Jeigu mes į tėvynę negrįšime patys, į ją grįš mūsų vaikai ir anūkai . . ." Kalbėtojas pabrėžė sovietinės kompartijos susirūpinimą išeivijos antisovietine veikla. Neseniai Rygoje buvo sušaukta speciali konferencija, kuri aptarė priemones ir būdus išeiviams nutildyti.

Pirmąsias spragas sovietinėje sistemoje prof. dr. J. Eretas įžiūri Maskvos pastangose pradėti pokalbį su Vatikanu. Pagrindiniu kompartijos nerimo šaltiniu jis laiko kasdien didėjančią komunistinės Kinijos grėsmę Sovietų Sąjungai. Pavojus baltajai rasei sovietus gali priversti šauktis Europos tautų pagalbos. Lietuvis korespondentas L. K., atpasakodamas prof. Ereto kalbą rašo "TŽ": "Oratoriaus meistrišku žodžiu jis ragino lietuvius laisvės kovai, nors ir nėra tuo tarpu realių duomenų laimėti ją tuoj. Kovos talkininkas esanti istorija, kuri neleidžianti jokiai tironijai išsilaikyti ilgiau kaip 200 metų. Sovietinė tironija jau rodanti irimo žymių, Galinti ateiti diena, kada sovietai prašys savo mažųjų kaimynų paramos, kad galėtų atsilaikyti prieš kiniečius. Už tą paramą turės mokėti aiškia kaina — laisve ir nepriklausomybe. Todėl reikia kovoti toliau, nes, kalbėjo profesorius, "pats Dievas mums skyrė — būti laisvais žmonėmis, o ne kitų vergais." Šita prasme Vasario 16 šventė emigracijoj neturi būti Requiem už mirusius, o žingsnis artyn į "Te Deum", kurį mes vieną dieną giedosim jam priderančioj vietoj — Vilniaus katedroj."

Koncertinę programos dalį išpildė solistė Laimutė Stepaitienė, Vokietijoje viešinti čikagietė, padainavusi St. Šimkaus ir St. Gailevičiaus dainų. Pianistas A. Smetona paskambino F. Šopeno sonatą b-moll, opus 35. Po to scena buvo užleista jaunimui — Vasario 16 gimnazijos mokinių chorui, vadovaujamam Kazio Motgabio, ir tautinių šokių grupei, kurios vadovė yra Elzbieta Tamošaitienė. Choras padainavo keturias dainas laisvės temomis, o šokėjai minėjimo dalyvius supažindino su penkiais liaudies šokiais.

Po trumpos Vokietijos LB pirm. J. Valiūno kalbos minėjimas buvo baigtas Vokietijos ir Lietuvos himnais. Dalyvių vardu buvo pasiųstos telegramos Vokietijos kancleriui K. Kiesingeriui ir JAV prez. L. B. Johnsonui kaip padėka už jų paramą Lietuvos laisvinimo kovoje.

Tenka pabrėžti, kad išsamūs rašiniai keturiuose vokiečių laikraščiuose ir gausios nuotraukos tūkstančiams skaitytojų priminė Lietuvą ištikusią tragediją, išeivių vedamą kovą už savo gimtojo krašto išlaisvinimą. Tai buvo pasiekta Vasario 16 gimnazijos mokytojo F. Skėrio pastangų dėka — jis yra ryšininkas tarp lietuvių ir vokiečių žurnalistų.

Solistė Laimutė Stepaitienė iš Čikagos dainavo Vasario 16 minėjime V. Vokietijoj Weinheime, kur dalyvavo apie 500 lietuvių ir svečių

SKAITYTOJAI PASISAKO

ATSAKYMAS K. JURGUČIUI

K. Jurgučiui, padariusiam KLB švietimo komisijai priekaištų dėl lituanistinių mokyklų metų ("TŽ" 1967. II. 9) programos, noriu paaiškinti, kad ten yra paskelbta (aišku iš paties pavadinimo) Kanados lituanistinių metų programa, o ne švietimo komisijos veiklos programa. Noriu užtikrinti K. Jurgutį ir visuomenę, kad švietimo komisijos veiklos programoje šalia paskelbimo lituanistinių mokyklų metų (išjudinimui lietuviškos visuomenės) yra ir mokytojų prieauglio ir mokymo priemonių (skaidrės) ir kiti susiję su lituan. mokyklomis reikalai. Mūsų manymu, mokytojų prieauglio klausimas geriausiai spręstinas betarpiškai susirašinėjant su mokyklų vedėjais ir Bendruomenės apylinkių valdybomis, o ne kreipimusi į visuomenę. Dar turiu pastebėti, kad mokytojų prieauglio reikalų yra pradėtas susirašinėjimas su Pedagoginiu Lituanistikos Institutu.

Kiti dalykai iškelti, atrodo, tik dėl priekabių.

L. Tamošauskas,
KLB švietimo komisijos pirm.

DVIEJŲ SENELIŲ LAIŠKAS "DAINAI"

Dar aš ir mano žmona po truputį krutam. Širdingai dėkojam Jums ir visoms moterims dainietiems už kalėdinį laišką, už dovanėlę — 10 dol. čekį. Sunku ir pasakyti, koks yra didis džiaugsmas ir gera nuotaika, kai gaunam iš savo tautiečių paramos, be kurios tikrai jau seniai būtume kapuose. Mes dėkojame visiems Kanados lietuviams geradariams už teikiamą mums paramą ir džiaugsmą ir nuolankiai prašom mus prisiminti ateity, už ką būsim labai dėkingi.

Su gilia pagarba ir geriausiais linkėjimais

Jūsų —

J. Karpavičius,
Langenhagen, V. Vokietija

Red. Tai vienas iš daugelio padėkos laiškų, kuriuos gauna šalpos grupė "Daina" Toronte. Ji šelpia apie 60 lietuvių senelių V. Vokietijoje.

TAUTINĖS NUODĖMĖS

"TŽ" vasario 23 d. nr. Pr. G. kreipia skaitytojų dėmesį į "Tautines nuodėmes", minėdamas įvairius gin-čus, kilusius daugiausia dėl nuosavybių, kurie "apkartina" gyvenimą lietuviškose kolonijose, taip kad "savieji neberanda kalbos su savaisiais, nuo jų atsiriboja ir nueina pas svetimuosius, kur randa daugiau respekto ir giedresnę atmosferą" ir t.t.

Tenka suabejoti, ar šitas straipsnis, kaip ir kiti panašūs, bent kiek prisidės prie geros valios puoselėjimo lietuvių tarpe. Neteisybių yra visur, toks jau pasaulio stovis, ir kiekvieno žmogaus yra ne tiktai privilegija, bet ir pareiga mėginti jas mažinti pagal savo sąžinę ir supratimą. Lietuviškas parašas, padėtas po neteisingu dokumentu, nepanaikins šituo padarytos neteisybės. Kiekvienas kraštas turi savo legalinę sistemą savo krašto piliečiams, neatsižvelgiant į tai, kokia bebūtų jų tautinė kiltis, įskaitant lietuvius.

Lietuvių pasitraukimas nuo "savųjų" yra kitas klausimas, į kurį atsakymo turime jieškoti "savųjų" sąvokoje. ("Kas yra tavo artimas?"...) Iš kitos pusės, atsako reikės pajieškoti pačioje lietuviškų kolonijų struktūroje, kur lietuvis pasilieka nuomininku savo sukurtose institucijose, skaldomas į atomines organizacijas, tarnaujančias vien frakciniam interesam, paniekinusiem žmogaus, kaip protingos būtybės, intelektualizmą bei jo asmeniškas laisvės ir demokratijos sąvokas bei siekimus.

Jieškant sprendimų įvairiose lietuviškų kolonijų negerovėse, reikėtų giliau panagrinėti tebeviešpataujančią tradiciją atskirti lietuvį nuo "svetimų" įtakų. Šita tendencija primena Tibeto lamaizmo struktūrą. Tame krašte buvo tikėta ligi pat šio šimtmečio vidurio, kad atskyrus žmones nuo išorinių įtakų bus galima išlaikyti gryną budistinę bendruomenę. Yra duomenų, kad šitie lamos buvo dvasingi ir geros valios vyrai, tačiau jų panaudotas metodas išlaikyti savo valstybę ant "pasaulio stogo", galima dabar manyti, buvo klaidingas. S. B.

MIELAS REDAKTORIAU,

Su įdomumu skaičiau Jūsų vedamąjį "Tautinės nuodėmės". Kad lietuviai "sprendžia dalykus ne tiek protu, kiek jausmu", tai viena iš tų blogybių, kuri neleidžia mums tautiškai ir politiškai subręsti.

Kun. F. Jucevičius

RAŠO IŠ LIETUVOS

Šiemet Lietuvoje galėjome pašvęsti Kalėdas, nes išpuolė sekmadienį. Šiaip mūsų "draugai" Kalėdų šventės nepripažįsta ir laiko darbo diena. Jurbarkas po karo dar neatsistatęs — kaikurie namai baigia susmegti į žemę. Visam Jurbarko miesteliui yra tik viena maža parduotuvė, kuri prekiauja mėsa. Mėsą tris kartus į savaitę atveža iš Tauragės. Tą dieną žmonių jau nuo pat ryto laukia didžiausia eilė. O kai yra pigesnės mėsos, tai taip grūdasi, kad net šonkauliai braška ir guzikai trūksta iš drabužių. Prie Lietuvos taip šunes už kaulus nesipešdavo, kaip dabar žmonės už pigesnę mėsą pešasi. Atveža ir dešros. Vienos rūšies dešra kainuoja 4 rub. ir 3 kap. (naujais pinigais) kilogramas. Prastai uždirbančiam tarnautojui ir darbininkui už tą kg. reikia dirbti 4 dienas. Sviesto 1 kg — 3 rub. 50 kp. arba reikia dirbti 3 dienas. Už silkių kg. — 1 dieną, už aliejaus bonką — 1 d. Nors radijas ir spauda giriasi, kad amerikiečiai, Kanada ir visi kiti kapitalistai jau seniai pavyti ir pralenkt, o paprastų kvietinių miltų jau daug metų ne tik Jurbarke, bet ir kitur negali gauti laisvai nusipirkti. Tokioms šventėms, kaip spalio revoliucijai paminėti ir gegužės 1 d., mūsų "draugai" dirbančiųjų pasigailėjo ir sulig patvirtintu sąrašu duoda iš bendro katilo nusipirkti po vieną kitą kilogramą miltų.

Mes giriamės, kad Kaunas mūsų ir Vilnius jau mūsų, bet priklausome nuo "draugų" rusų — kaip jie griežia, taip mūsų "draugai" ir šoka. Nežinau, kiek Kanadoje kainuoja televizoriai, bet pas mus Lietuvoje tai nežmoniškai brangūs — po 400 rb. Jei tokį dalyką įsigyti, tai visus metus reikia dirbti — ale tai nei valgyti, nei rėdytis. Ir jie labai greitai genda. Automobiliai labai brangūs, ir Jurbarke turi įsigiję vos keletas žmonių. Automobilis pas mus tiek kainuoja, kiek didokas namas. X. Y.

Sėkmingai auga bankelis "Talka"

Bankelio "Talka" visuotinis narių metinis susirinkimas įvyko vasario 25 d. Negausus, bet susipratęs narių skaičius atsilankė į parapijos salę apsvarstyti bankelio reikalų. Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo valdybos pirm. E. Sudikas, pasveikindamas atsilankiusius, pranešdamas apie mirusius pr. metais 8 narius, kurių atminimas pagerbtas vienos minutės susikaupimu. Buvo paskelbti ta proga gauti sveikinimai iš Toronto Prisikėlimo par. bankelio ir Montrealio bankelio "Litas". Susirinkimas išreiškė jiems padėką plojimu. Žodžiu sveikino bankelio advokatas Dodson ir viešasis auditorius Nolan. Jie pažymėjo, kad bankelis per 12 veikimo metų neturėjo nuostolių, o tai labai retai pasitaiko. Išrinkus balsų apskaičiavimo komisiją, sekė valdybos pirmininko, iždininko ir komisijų pranešimai. Iš jų paaiškėjo, kad praėjusieji metai bankeliui buvo itin sėkmingi: balansas padidėjo $229,-094.04. Gryno pelno turėta $47,698.-10, kuris valdybos buvo pasiūlytas paskirstyti: $9,539.62 į garantijos fondą; švietimo fondui — $600.00; išmokėti šėrininkams 5% dividendo, t.y. $36,268.00; pridėjus jau išmokėtus procentus už depozitus $6.524.80 išeina, kad bankelis savo nariams uždirbęs išmokės už 1966 metus $42,-792.80. Lietuvių pinigas uždirbo ir grįžo tiem patiem lietuviam, nenuėjo į privačias bankininkų kišenes; skirti Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje $350.00 ir Hamiltono liet. šeštad. mokyklai $450.00; metinio susirinkimo išlaidoms padengti — $350.00 ir likutį palikti nepadalintame pelne 1967 m. Sąmatoj 1967 m. yra numatyta $1,500.00 nenumatytoms išlaidoms, jų tarpe ir lietuviškiems reikalams. Visiems tiems valdybos pasiūlymams susirinkimas pritarė. Praeitais metais bankelis išmokėjo $1,230.00 lietuviškiems reikalams, o šiais metais numatoma išmokėti $2,300.00, žinoma, jeigu bankeliui seksis taip, kaip praėjusiais metais. Valdyboje gauta visa eilė organizacijų prašymų jų veiklai paremti. Tie prašymai bus svarstomi valdybos.

Į valdybą perrinktas A. Vainauskas ir naujai išrinktas J. Bulionis; į kredito komitetą perrinktas J. Mikšys ir į revizijos komisiją naujai išrinktas jaunosios kartos atstovas, čia baigęs augštuosius mokslus R. Kontenis. Susirinkimas, valdybos pasiūlymu, vis išrenka jaunesnius atstovus į valdomuosius organus, nes jiems, susipažinus su bankelio veikla, teks ateityje perimti ir bankelio vadovybę, kadangi senesniems, laikui bėgant, teks pasitraukti. Iš valdybos iždininko pareigų pasitraukė E. Lengnikas, išbuvęs tose pareigose nuo pat bankelio įsisteigimo. Jis pasiliko tik bankelio vedėjo pareigose. Susirinkimas išreiškė jam padėką už gražų bankelio reikalų vedimą. Tai pažymėjo ir auditorius Nolan savo trumpame žodyje.

Diskusijose iškelta gražių sumanymų, duota valdybai patarimų, pasikalbėta dėl finansinių bendrovių bankrotų, nurodant, kad verta būti atsargiems su visokiais augštų nuošimčių pasiūlymais, nes dėl jų tenka prarasti ir visos sumos bankroto atveju; geriausia ir patikimiausia vieta lietuvių pinigams laikyti yra jų pačių bankeliai. Iškelta kaikurių abejonių dėl mūsų skiriamų lėšų švietimo reikalams.

Susirinkimas truko nepilnas 3 valandas. Jis praėjo darnioje ir darbingoje dvasioje. Nariai supranta, kad rimti klausimai turi būti rimtai ir svarstomi. E. S.

Ką reiškia jums šimtmetis?

Ką planuojate šimtmečiui paminėti?

1967. Tai metai visiems kanadiečiams ir visur stabtelti ir pagalvoti apie Kanadą; pažvelgti atgal ir pamatyti, kaip toli ji nužengė, palyginus su gana sunkia ir kieta pradžia; pagalvoti apie dabarties Kanadą — laisvą klestinčią bei turinčią neribotas galimybes augti.

Tai sukakčiai paminėti rengiami dideli planai. Konfederacijos karavanai parodys Kanadą milijonams gyventojų miesteliuose bei nuošaliose vietose.

Tie karavanai atskleidžia spalvingą Kanados praeitį — nuo pat jos pradžios iki šių dienų. Speciali muzikalinė grupė pademonstruos kanadiečiams įvairiausius menus: nuo vakariečių muzikos iki operos, nuo muzikinės komedijos iki dramos. Dvi 300 karių grupės keliaus po Kanadą, demonstruodamos puikius karinius pratimus, vaizduojančius 300 metų Kanados karinę praeitį.

Tai tik trys projektai iš kelių šimtų, rengiamų Jums.

Bet ką darote JŪS Šimtmečiui paminėti? Koks Jūsų asmeninis užsimojimas? Kaikurie kanadiečiai dažo namus, iškelia Kanados vėliavą, sodina klevus, audžia šimtmečio kilimus, skaito Kanados istoriją. Ką gi Jūs darysite? Nesvarbu ar Jūsų projektas bus didelis ar mažas, svarbu, kad Jūs stabtelėtumėt ir pagalvotumėt apie savo kraštą, prisimintumėt, ką reiškia įvykdyti asmeninį Šimtmečio projektą. Federacinės ir provincinės valdžios rengiami projektai bus dideli bei pasigėrėtini. Visdėlto įdomiausi projektai kiekvienam iš mūsų bus tie, kuriuos įvykdysime patys. Tad ką reiškia šimtmetis Jums? Ką Jūs planuojate Šimtmečiui?

Šimtmečio komisija.
Ottawa, Canada.

VB-11555

Lietuvių kongresas Argentinos spaudoj

Plačiai nuskambėjo IV Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas Argentinos dienraščiuose: "La Prensa", "La Nacion", "Clarin" ir kituose. ALC veikėjo V. Norkaičio atsiųstose ispanų kalba laikraščių iškarpose matyti gyvo susidomėjimo kongresu.

Vasario 3 d. "La Prensa" rašė: "Nuo šios dienos iki vasario 6 vyksta IV PAL Kongresas, organizuotas Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos (ALOST). Dalyvauja Urugvajaus, Brazilijos, Venecuelos, Kolumbijos ir kitų kraštų atstovai. Taip pat dalyvauja svečiai-stebėtojai iš JAV, Kanados ir Europos. Ta proga užbaigiami Jaunimo Metai." Toliau dienraštis pastebi, kad pirmasis PAL kongresas įvyko 1960 m. gruodžio 2-9 d. Buenos Aires, Avellanedos Aušros Vartų par. salėje. Iniciatoriai — Lietuvos Išlaisvinimo Centras Argentinoje. Suvažiavimo tikslas — koordinuoti P. Amerikos lietuvių veiklą Lietuvos išlaisvinimui, jieškant šio kontinento tautų ir vyriausybių paramos; parodyti lietuvišką kultūrą, meną, tradicijas, tautinius šokius ir dainas; sudaryti sąlygas tų kraštų lietuviško jaunimo didesniam bendravimui. Primenama, kad antrasis PALK įvyko 1963 m. vasario 21—26 Montevideo, Urugvajuje, o trečiasis — 1965 m. vasario 21—26 Sao Paulo, Brazilijoje.

Dienraštis "Clarin" aprašė kongreso dienomis įvykusį P. Amerikos lietuvių krepšinio turnyrą, pabrėždamas argentiniečių laimėjimą. Pirmenybėse dalyvavo Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos komandos. Varžybų pasekmės: Argentina-Urugvajus 73:59, Urugvajus—Brazilija 88:84, Argentina—Brazilija 64:52. Laimėtojų komandoje žaidė: G. Veršinskas, F. Vitkauskas, R. Poškus, A. Janulis, V. Petraitis, C. Jonitis, P. Jonitis. Tuo būdu argentiniečiai laimėjo JAV lietuvių dovaną-taurę.

Argentinos laikraščiuose atžymėti kongreso dienomis vykę aktai, bet daugiausia vietos skirta IV PAL Kongreso uždarymui. Vasario 7 d., "La Prensa" įdėjo nuotrauką prie Laisvės paminklo, VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnui ir PLB vicepirm. St. Barzdukui dedant vainiką. Per tris skiltis stambia antrašte rašoma: "Vakar įvyko IV Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso uždarymo aktas." Aprašyme suminėtos kalbėtojų pagrindinės mintys. VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas pareiškė: "Lietuvos išlaisvinimui — visos pastangos ir visų vieningas darbas tam idealui . . .". PLB vicepirm. St. Barzdukas kalbėjo apie Bendruomenės ir kongresų reikšmę išeivijoje. Iškeliami Argentinos ir Urugvajaus tautinių ansamblių darnūs pasirodymai; jungtinio 110 asmenų choro harmoningai skambėjusios dainos ir žiūrovais perpildyta teatro "Avenida" salė. Dienraštis pažymi svarbesnes rezoliucijos vietas (rezoliucijos "T2" atspausdintos 9 nr.). "La Prensa" pabrėžia tą punktą, kuriuo prašoma Argentinos vyriausybė atnaujinti 1946 m. nutrauktus diplomatinius santykius su nepriklausomos Lietuvos atstovais.

Vasario 8 d. "La Prensa" įdėjo VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno su ponia nuotrauką ir pasikalbėjimą. Per tris skiltis skamba tokia antrašte: "Hay Mas de 1.500.000 Lituanos en el Exilio, Dice el Dr. José K. Valiunas" (Yra daugiau kaip 1.500.000 lietuvių išeivijoje — sako dr. Juozas K. Valiūnas). Redakcijai svečią pristatė IV PALK vykdomo komiteto pirm. Zeferinas Jukневičius. Straipsnio pradžioje įdėta trumpa dr. J. K. Valiūno biografija, pažymint išeitą mokslą, dabartinę padėtį. Užklaustas apie VLIKą, dr. J. K. Valiūnas prancūzų kalba paaiškino pirmininkaujamos politinės organizacijos užduotis ir atliekamas, kaip egzilinės vyriausybės, pareigas, būtent, kovoti už Lietuvos išlaisvinimą. Toliau pareiškė, kad vien JAV gyvena 1.500.000 lietuvių, kurių didelė dalis sudaro organizuotą Bendruomenę. Ji padeda vargstantiems broliams Lietuvoje, kurie kenčia religinį ir tautinį persekiojimą. Dr. J. K. Valiūnas sakėsi Argentinoj esąs pirmą kartą, bet savo profesija nuo anksčiau turįs ryšį su argentiniečiais prekybininkais. Straipsnis baigiamas VLIKo pirm. šiais žodžiais: "Esu laimingas čia radęs brolius lietuvius ištikimus savo tautai ir šiai svetingai žemei".

Dar niekad tiek daug nebuvo rašoma apie lietuvius Argentinos dienraščiuose. Skaitant laikraščių iškarpas susidarė įspūdis, kad IV PAL Kongreso rengėjai, dalyviai ir jaunimas tikrai "pajudino žemę . . ." **-v. b.-**

NAUJI REIKALAVIMAI PADANGOMS

Ontario provincijos transporto ministeris Irwin Haskett praneša, kad buvo priimtas įstatymas, kuris automobilių padangų gamintojams ir jų pardavėjams įsako laikytis vadinamojo "V-1" standarto. Padangos turės atitikti saugaus važiavimo nuostatus, t.y. jų gamybai reikės naudoti atitinkamą medžiagą ir darbo metodus. "V-1" standartas buvo pasirinktas dėlto, kad jį jau yra priėmusios kelios JAV valstijos. Svarbiausias naujojo įstatymo tikslas — užtikrinti augštą padangų kokybę. Sprendimas buvo padarytas atlikus penkis bandymus, tikrinant šiuo metu gaminamų padangų stiprumą ir patvarumą.

Nuo š. m. liepos 1 d. Ontario provincijoje parduodamos padangos turės minėtąjį "V-1" ženklą, liudijantį, kad jos buvo pagamintos laikantis provincinės vyriausybės nustatytų normų. Ligi to laiko padangų gamykloms leidžiama atlikti reikiamus bandymus, kurie padės gamybą pakreipti naująja linkme.

Apie kokybinio standarto įvedimą padangoms Ontario vyriausybė informavo kitas provincijas, siūlydama pasekti Ontario pavyzdžiu. Kartu yra pabrėžiama, kad į Ontario provinciją nebus įsileidžiamos kitose provincijose pagamintos padangos, jeigu jos kokybės atžvilgiu neprilygs "V-1" standartui. Ateityje planuojama priimti atitinkamus nuostatus, kurie padengs ir į Kanadą importuojamų automobilių padangas. Jie taipgi palies svorio įtaką padangoms, nustatydami proporciją tarp svorio ir jį atitinkančios padangos. Kitais žodžiais tariant, sunkvežimiams bus įvestos skirtingų rūšių padangos pagal jų krovinio svorį.

Ontario premjeras J. Robarts grįžo iš ligoninės Londone. Gydytojai, patikrinę jo sveikatą, nerado jokios ligos, išskyrus trūkio pobūdžio sutrikimą.

Algų padidinimo susilaukė 30.000 federacinės valdžios profesinės ir techninės srities tarnautojų. Pakėlimas Kanados iždui atsieis $9.600.000 į metus. Jis neliečia tų pareigūnų, kurie uždirbdavo virš $20.000.

CANADA

Pilietybė apsimoka!
Tapki Kanados piliečiu

Kanados pilietybė gali būti jums raktu, atidarančiu duris į pasisekimą. Daugelyje darbų pirmenybė teikiama Kanados piliečiams, o kaikurioms tarnyboms Kanados pilietybė yra būtina sąlyga. Tiems, kurie atitinka nustatytas sąlygas, gauti Kanados pilietybę yra labai lengva. Teismai pasiruošę jums patarnauti Halifakse, Monktone, Montrealyje, Otavoje, Sudbury, Toronte, Hamiltone, St. Catharines, Kitchener, Londone,

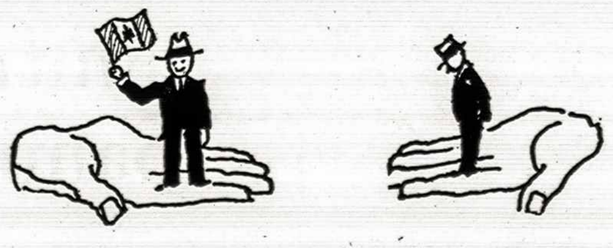

Windsore, Winnipege, Reginoj, Saskatoon, Calgary, Edmontone ir Vankuveryje. Kodėl tad nesikreipti šiandieną į jums artimiausią teismą? Jeigu norite, galite rašyti tiesiai The Registrar of Canadian Citizenship, Ottawa.

Apsimoka tapti Kanados piliečiu.

Padarykite tai dabar.

Judy LaMarsh

SECRETARY OF STATE

Toronto aerodrome pasitinka savo motiną, atskridusią iš Lietuvos, sūnūs — kun. A. Prakapas, OFM ir St. Prakapas (kairėje), p. Prakapienė, p. Kauliai ir A. Bubelienė Nuotr. V. Bubelio

A. a. Leonas Karbūnas

1967 m. vasario 22 d. vakare Toronto lietuvių koloniją žaibu aplėkė baisi žinia, kad automobilio nelaimėje žuvo Leonas Karbūnas.

Velionis buvo gimęs 1913 m. Gaudaičių kaime, Tauragės apskr., gausioje šeimoje. 1938 m. jisai baigė P.L.P. Karo Mokyklą ir tapo paskirtas į 4-tą pėstininkų pulką Panevėžyje. Čia pasižymėjo kaip geras karininkas auklėtojas, puikus sportininkas ir buvo lygiai mylimas bei gerbiamas tiek karininkų, tiek kareivių.

Karo audra Leoną nubloškia į Vokietiją kur jisai, po kiek laiko, grįžta į karinį gyvenimą: tarnauja amerikiečių suorganizuotose sargybų kuopose. Ir čia, kaip ir laisvoje tėvynėje, yra savo viršininkų bei pavaldinių mylimas ir gerbiamas. Vėliau su pirma imigrantų banga atvyksta į Kanadą ir pirmuosius žingsnius šiame krašte žengia Kanados vakaruose, rodosi, Albertos provincijoje. 1952 m. persikelia į Torontą ir pradeda dirbti Simpsono prekybos bendrovėje, kur labai greitai yra pastebimas kaip sąžiningas, teisingas darbininkas, ir po nepilnų dvejų metų Leoną jau matome gana atsakingose pareigose. Tačiau Leonas, pilnas energijos, sumanymų ir sveikos nuovokos, labai greitai suvokia, kad mes, lietuviai, turime savarankiškai imtis prekybos ir, užuot tarnavęs kitiems, tapti neprikausomais. Jisai atsisako savo darbo Simpsono bendrovėje ir visas savo jėgas skiria "North Sylva" bendrovei, kuri per eilę metų, Leono žemaitiško užsispyrimo dėka, iš labai primityvaus verslo iškyla į rimtą firmą. Bendrovės dalininkai jaučia, kad visą naštą kantriai ir sumaniai neša Leonas, ir todėl jisai per eilę metų renkamas bendrovės pirmininku. Velionis turėjo daug gražių ir toli siekiančių planų, tačiau negailestinga mirtis išplėšia jį iš gyvųjų tarpo. Šaltą ir vėjuotą vasario mėnesio vakarą jisai baigia šios žemės kelionę, palikdamas geliančiame skausme ne tiktai mylimą žmoną, bet ir seserį Amerikoje, tris brolius Lietuvoje, o taip pat labai gausų savo bičiulių būrį. Velionis visą savo gyvenimą buvo vienas tų žmonių, kurie lengva širdimi linkę atsižadėti asmeninės garbės, naudos, pagarbos ir visada pasiruošę ištiesti pagalbos ranką silpnesniam broliui lietuviui. Toksai velionis buvo Lietuvoje, tokiu jisai pasiliko ir atvykęs į šį kraštą. Todėl savo gausių bičiulių širdyse velionis visam laikui liks neužmirštamas asmuo, prisimenamas su meile ir skausmu, kad taip netikėtai nustojo plakusi jo kilni širdis.

Velionis palaidotas vasario 25 d. Toronto lietuvių kapinėse iš Šv. Jono Kr. bažnyčios. Per dvi dienas velionies palaikai laidotuvių namuose skendo gėlėse, o per du vakarus, kai buvo kalbamas Rožinis, erdvūs laidotuvių namai vargiai talpino velionies bičiulius. Laidotuvių dieną, nepaisant žvarbaus vėjo ir geliančio šalčio, į amžino poilsio vietą velionį palydėjo per 100 automobilių. Pasakyti velioniui paskutinio sudiev buvo atvykusių jo draugų iš Čikagos, Sault Ste Marie, Hamiltono, Niagara Falls.

Rašančiam šias eilutes teko kartu eiti su velioniu kietu karo mokyklos keliu ir po to artimai pažinti velionį per 30 metų, todėl baigdamas dristu savo ir karo mokyklos draugų vardu pasakyti: "Mielas Leonai, mes dar kartą susitiksime, tik ši kartą anapus ribos. Ir tas susitikimas bus džiaugsmingas, nes tenai niekada neateina skausminga atsiskyrimo valanda. O dabar tebūnie tau lengva svetimo krašto velėna, uždengusi tavo kilnią širdį." **Ab.**

OAKVILLE, Ont.

OAKVILLĖS LIETUVIAI Vasario 16 paminėjo vasario 18 d. medžiotojų klube. Oficialioji dalis buvo atidaryta vėliavų įnešimu. Viena jų buvo Lietuvos, antroji — Kanados. Jas įnešė čia gimę mūsų jaunieji lietuviai Daina Grabauskaitė ir Petras Žemeckas. Kadangi šiame krašte mes esame išgyvenę jau daugelį metų ir čia turime laisvę, saugumą ir gerovę, tad šio krašto vėliava turi prideramą vietą šalia mūsų trispalvės iškilmingų dienų minėjimuose. Tėvas Paulius Baltakis, OFM, labai ryškiai apibūdino mūsų pavergtosios tėvynės dabartinę būklę. Esą reikia ruoštis ilgai dvasinei kovai ir būti tvirtiems, kad mūsų tėvynės meilė neišblėstų to ilgo laukimo eigoje ir kad visuomet būtų kas užsieniuose kovotų už Lietuvos laisvę.

Oakvillės lietuvių bendruomenė labai dėkinga T. Paulíui už sutikimą dalyvauti šio kuklaus minėjimo pobūvyje.

Po oficialios dalies sekė šeimyninio pobūdžio vaišės, kurių metu buvo gera proga visiems Oakvillės lietuviams atnaujinti tarpusavio santykius, kurie yra svarbūs darnios, vieningos bendruomenės išlaikymui.

Buvo renkamos aukos Tautos Fondui. Nenorint reikia pažymėti, kad nežiūrint to, jog kiekvienais metais mūsų tautiečiai vis daugiau prasigyvena, bet darosi mažiau duosnūs taip svarbaus fondo rėmime. **Kor.**

Montrealio pasaulinės parodos $10.000 premiją ir aukso medalį laimėjo čekoslovakas Pavel Prochazka už 50 sekundžių ilgio filmą "Žmogaus sveikata", kuris geriausiai išryškina pagrindinę parodos temą "Žmogus ir jo pasaulis." Konkurse buvo 825 filmai iš 38 kraštų.

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS šventės minėjimai užėmė didžiąją lietuviškųjų parengimų dalį vasario mėnesio laikotarpyje. Šią šventę prisiminė įvairios organizacijos, LB apylinkės, šaštadieninės mokyklos. Žinoma, yra gera, kad visi taip entuziastingai griebiasi tokių minėjimų, tačiau gal geriau būtų, jog visi suėję vienon vieton ir sudarę kokią 7-8 tūkstančių minią galėtų patraukti amerikiečių dėmesį.

Šiemetinis didysis minėjimas, kaip ir paskutiniais keleriais metais, įvyko vasario 19 d. Marijos Augšt. Mokyklos salėje. Publikos atsilankė apie tūkstantinę. Įdomus buvo Čikagos miesto burmistro Richard Daley atsilankymas ir sveikinimo žodis. Burmistras, kuris jau gal porą metų "neturėdavo laiko" ateiti į lietuvių parengimus, šį kartą pasistengė, nes artinasi rinkimai, o jis nori būti perrinktas. Savo kalbos pradžioje Daley pasidžiaugė Lietuvos gen. konsulo Čikagoje žmonos J. Daužvardienės padovanota lietuviškų valgių knyga; dabar galįs pasigardžiuoti ir lietuviškais patiekalais. Burmistras lietuvių kilmės atstovą Illinois valstijos seimelyje — Frank Savicką ir kandidatą į Čikagos miesto tarybą — Aleksandrą Kumskį pavadino savo draugais. Taip pat jis pareiškė savo tradicinius linkėjimus ir sveikinimus lietuviams.

• • •

MINĖJIME, kuris įvyko Cicero Šv. Antano par. salėje vasario 25 d., dalyvavo buv. parapijos klebonas prel. I. Albavičius, naujasis klebonas J. Stankevičius, visi parapijos kunigai, LB Cicero apyl. pirm. J. Švedas ir kt. Pradžioje buvo užkandžiai, po kurių sekė pati minėjimo programa. Čia referatus apie Nepriklausomybės šventę skaitė Roma Alšauskaitė ir Jolita Kiseliūtė. Akademinę minėjimo dalį pranešinėjo Saulius Kuprys, kuris, kaip ir abi pirmosios, yra VIII kl. mokinys. Meninėje dalyje su deklamacijomis pasirodė: Vida Čepelytė, Lidija Galvydytė ir Paulius Laniauskas. Taip pat buvo ir vaidinimas, o pabaigai sušokta Blezdingėlė, kurią paruošė mokyt. V. Bobinaitė. Žodį tarė ir mokyklos direktorius Česlovas Grincevičius. Visa programa praėjo sklandžiai, nebuvo nuobodi. Programą filmavo "Lietuviai televizijoje" programos vedėjas Anatolijus Šlutas ir jos ištraukos bus parodytos platesniems visuomenės sluogsniams. Reikia pastebėti, jog Cicero augšt. mokykla šiemet turi 60 mokinių ir 8 mokytojus. Baigiamoje — VIII-je klasėje yra 14 mokinių.

• • •

ČIKAGOS KIOSKUOSE pasirodė reto pobūdžio leidinys "Sputnik", mėnesinis žurnalas, skirtas sovietinei literatūrai. Jis savo išvaizda yra panašus į amerikietiškąjį "Reader's Digest". Šio žurnalo leidėju pasirašo "Novosti Press Agency" Maskvoje ir jo redakcinis kolektyvas sudarytas iš rusų, tačiau pats žurnalas yra spausdinamas Suomijoje. Iš čia jis yra vežamas į Ameriką ir pardavinėjamas po 50 ct. 1967 m. pirmame numeryje iš jo 248 puslapių 6 puslapiai skirti kaikuriems lietuvių dailininkams ir poetams. Rašinys pavadintas "Beauty in Books". Tiktai keista, jog visi tie lietuviai menininkai yra pavadinti latviais. Rašoma, kad tas straipsnis (autorė — Elena Telegina) yra sutrumpintas iš sovietinio leidinio "Smena" ir neatrodo, kad ten būtų padarytos klaidos; greičiausia tai vertėjų darbas. Čia randame gražias Stasio Krasausko iliustracijas ir paties dailininko nuotrauką ir parašą: "Stasis Krasauskas is one of those Latvians . . ." Apibūdinti šio dailininko darbai, minima, jog jis piešė iliustracijas Marcinkevičiaus (rašoma — Y. Martsinkravichus) knygai "Kraujas ir pelenai", kurioje vaizduojama Pirčiupio (Pirchupis) tragedija. Ir Pirčiupis atiduotas Latvijai.

Neteko įsigilinti į kitus žurnalo (jis gerokai kvepia sovietine propaganda) straipsnius, tačiau jeigu jie su tokiomis pat klaidomis kaip tas, kuriame lietuviai latviais paversti, jie neturėtų būti verti didesnio dėmesio, nors šiaip žurnalas gražiai išleistas ir išore daro gerą įspūdį.

• • •

"LAIŠKAI LIETUVIAMS" — Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas Jaunimo Metų proga buvo paskelbęs jaunimui skiriamų lietuviškai giedamų Mišių konkursą. Vertintojų komisija (pirm. prof. J. Žilevičius, sekr. A. Stephens; nariai — B. Chomskis, L. Šimutis, jaun., P. Armonas) vasario 25 d. iš 4 konkursui atsiųstų veikalų išrinko vieną, pavadintą "Garbė Viešpačiui". Paaiškėjo, jog kūrinio autorius yra muz. Br. Budriūnas, kuriam atiteko $200. Ji bus įteikta šio žurnalo tradicinio parengimo metu — kovo 11 d. Jaunimo Centre. Šio parengimo koncertinėje programoje pasirodys akt. B. Pūkelevičiūtė ir du smuikininkai.

"Laiškai Lietuviams" žurnalas nuo šių metų pradžios praplėtė savo redakcinį kolektyvą. Be vyr. redaktoriaus K. Trimako, SJ, į kolektyvą įeina: J. Borevičius, SJ, B. Bulotaitė, G. Ivaškienė, A. Kezys, SJ, dr. A. Liulevičius, A. Liulevičienė, V. Kleiza, G. Sabataitis, SJ, J. Vaišnys, SJ.

SPECIALIAI Į LIETUVĄ

ITALIŠKI LIETPALČIAI

Tai lietpalčiai, kuriuos jūsų giminės norėtų gauti. Mūsų **"Lilion"** lietpalčiai yra specialiai mūsų užsakymu pagaminti iš 100% nailono. Jie yra geriausia populiariausia dovana Lietuvoje vertinant 10 rublių už dolerį.

SPECIAL INR ..... $36.30 JAV

2 itališki nailono lietpalčiai, vyriški ar moteriški: juodos, mėlynos, tamsiai žalios ar tamsiai rudos spalvos. Į šią kainą įeina viskas ir gavėjas nemoka nieko. Pristatymas yra garantuotas ir nueina per 4-5 savaites. Prisiunčiami pasirašyti pakvitavimai.

Užsakykite dabar tik per

INTERTRADE CORP.

125 East 23rd. Street

New York, N.Y. 10010, USA.

Prašykite mūsų nemokamai duodamų katalogų.

Torontiečių aukos Tautos Fondui

Vasario 16 proga Toronto lietuviai aukojo — po $50: A. Kantvydas, dr. J. Sungaila; $30: kun. P. Ažubalis; $20: J. Gustainis, I. Prisas; $15: kun. A. Žilinskas; $10: J. B. Aukštaitis, A. D., V. Bačėnas, A. Banelis, M. A. Basalykas, E. K. Bičiūnas, L. Bilkštys, O. Gailiūnaitė, J. Gedvila, kun. Pr. Gaida, V. Gavelis, E. J. Jurkus, V. Kerulis, Aug. Kuolas, P. Liačas, V. Liačas, A. V. Lukas, A. Masionis, Matulioniai, J. Pikelis, T. pranciškonai, dr. S. Pacevičius, dr. A. Pacevičius, B. Pabedinskienė, S. Pranckūnas, J. H. Pliopliai, B. Rūkštelis, Br. Saulėnas, V. Sinkevičius, A. Saulis, T. A. Sekonis, S. Stonis, A. Statulevičius, A. L. Šeškus, P. Vilutis, dr. J. Yčas, prof. A. Zubrys; $6: J. Danilevičius, P. A. Misevičius; $5: V. Abramavičius, S. Ambrozaitis, dr. M. Anysas, K. Aperavičius, B. A. Arūnas, Baltakys, J. Bleizgys, K. Baliūnas, J. Baltakys, F. Barzdžius, P. Barauskas, J. Balsys, P. Bastys, J. Bakšys, J. Budreika, A. M. Bumbuliai, E. A. Bubelis, B. B. Čepauskas, P. Čiurlys, E. Davidonis, P. O. Dabkus, V. Anskis, J. Dąbrowski, J. V. Dagiliai, A. Dragūnas, Z. Dobilas, Danys, J. Dandienė, M. Dikčius, A. Daukantas, A. Firavičius, I. S. Girdzijauskai, P. Gaidelis, Br. Giedrikas, A. Giniotis, A. J. Jankaičiai, J. V. Jasinevičiai, A. Jucys, S. Kairys, P. Kirstukas, S. V. Kneitas, V. A. Kryžanauskai, Al. Kuolas, J. Kundrotienė, H. Lapas, V. Liuima, P. Lapinskas, J. Morkūnas, A. Mazleveckas, V. Montvilas, D. K. Manglicas, V. Matulaitis, J. Maziliauskas, R. Matukaitė, V. Marcinkevičius, A. Plenys, V. Pyragius, Puidokas, D. T. Renkauskai, R. Z., A. Rinkūnas, I. Rinkevičius, O. V. Rušas, E. Smilgis, T. Staniulis, A. Sakus, S. J. Sinkevičius, B. Z. Ščepanavičius, S. B. Sakalas, P. Skabaliauskas, V. Šarūnas, E. Šileikis, E. Šlekys, Treigys, S. Treigys, J. Tonkūnas, J. Tamulionis, L. Tamošauskas, T. I. Vadauskas, S. Vaitiekūnas, B. Vaidila, E. L. Vaštokas, V. Vaičiūnas, dr. A. Valadka, V. Vaitkus, St. Žaldokas,

(Nukelta į 9 psl.)

Dabartinė buitis "Kauno romane"

GEDIMINAS GALVA

Komunistų statomas rūmas jau seniai pradėjo eižėti. Eilinis žmogus, net ir komunistas, mato skirtumą tarp pažadų ir tikrovės. Jis norėtų geriau gyventi, didesne laisve naudotis, bet jo viltis, troškimus nustelbia propagandos siausmas. Komunistiniuose kraštuose įsigali dviveidiškumas, nuolaidžiavimas jėgai ir jai prisitaikymas, nes gyventi reikia. Valdomieji gali šunimi unkšti, bet jie neturi organizuotos jėgos kompartijos priespaudai atsispirti.

Komunistinėse valstybėse valdančiųjų pasikeitimas, buvusių nuvertinimas, palikus jų sukurtus valstybės santvarkos pagrindus, dar labiau išryškina dviveidiškumą. Nūdienei kompartijos vadovybei telieka remtis Leninu, kurio samprotavimai nėra vientisi, o kaikurie jų seniai atgyventi. Skirtingos komunistinės sampratos iššaukia ryškų susikirtimą ir net mažesniųjų valstybių bandymą atsikratyti didesniųjų valstybių globos. Šiame konfliktų raizgyne komunistų valdomas žmogus ima drąsiau ir garsiau šnekėti. Ir literatūra negali nutylėti įvykių, kuriuos milijonai regi. Sovietų dailioji raštija patarnavo Stalino žiaurumams pavaizduoti. Įsibėgėjimas buvo pristabdytas, nes stalininio tarpsnio puolimas palietė visą komunistinę santvarką.

Lietuvių literatūra nebuvo pradininkė šioje srityje. J. Avyžius aptarė kaimo buitį, tik rusų kalba pasirodžius aštriems romanams, kuriuose išpažįstamos įvairios negerovės. Ir A. Bieliausko jieškojimas, tiksliau tarus klaidžiojimas, nėra pirmutinis.

"Kauno romano" keistybės

Plataus, taisyklingo veido, primenančio kvadratą, atletinio sudėjimo, trumpakaklis, juodaplaukis vidurinės kartos Alfonsas Bieliauskas parašė net kelis romanus. "Rožės žydi raudonai" (1959), vėliau "Mes dar susitiksime, Vilma" aiškiai pritaikinti kompartijos nuostatams. Minėti romanai silpni, nors kompartijos kritikų buvo giriami vien dėlto, kad jie patarnavo jos politiniams tikslams.

1966 m. vasarą išėjo jau kitokio pobūdžio "Kauno romanas", kuriame A. Bieliauskas bando aptarti žmogaus lūžius komunistinėje santvarkoje. Autorius bandė išskleisti savo tezes, tačiau bandymas nepavyko. Jo tezės liko įrašytos vandens srovėje, kurion pagrindinis veikėjas nedrįso net įbristi.

Keistas romano pavadinimas, dar keistesnis rašymo būdas, primenąs sąvėlas-"bytninkus": didelėje raudonoje paklodėje kreida rašomas didelis minusas prieš mažą nulį. Romano sakinys sukapotas, prieštaraujantis, dažnai neužbaigtas, miglotas, skiriamas kabliataškiais, o neišsakyta mintis slepiama daugtaškiuose. Komunistinių tezinių romanų rašytojas, užsidėjęs egzistencializmo, nihilizmo ir absurdo šarvus, atsargiai duria komunizmui. Aišku, jo jieties smaigalys ir briaunos dingsta daugtaškiuose. Tačiau ne čia jo esminė silpnybė.

Tezės be ryšio su romanu

A. Bieliauskas nėra nei mąstytojas, nei psichologas. Jis atliko užsakytą darbą, vaizduojantį komunistą "didvyrį" trupinantį Stalino statulas; kitus veikėjus nustumia į šalį, lyg pasenusius daiktus.

Autorius, komunistinio žurnalo "Švyturio" redaktorius, turi prisitaikyti vieninteliam darbdaviui, kuris ištikimiems gerai moka. Kai jis lankėsi JAV-se, aiškino apie rašymo ekonomiją: "Už romano vieno lanko honorarą galiu apmokėti kelionės išlaidas iš Vilniaus į Niujorką". Žinomą jis nutylėjo, kad tik Maskvai leidus galėjo pirkti už honorarą svetimos valiutos. Galbūt šia ekonomija galima aiškinti romano surinkimą stambokais spaudmenimis ir romano išleidimą 30.000 egz. Tai tokia pat laida, kaip ir J. Avyžiaus "Kaimas kryžkelėje" rusų kalba.

Keistas romanas ne tik savo išraiška, L. Paškauskaitės meniniu apipavidalinimu, suderinimu šūkių su apimtimi. Autorius skelbia: "...šis romanas tiems, kurie jau niekada nebus tokie, kokie buvo; ir apie tuos, kurie šiandieną jau kitokie, negu buvo vakar; žmoguje pasiliks tai, kas gražiausia — amžinas grožio-tiesos siekimas, kurį lydi meilė žmonėms ir idėjoms; bet žmogus nebūtų žmogumi, jeigu su kiekviena generacija tik pakartotų pats save..." "...ir apie meilę, žinoma: nelengvą XX amžiaus žmonių meilę..."

Šie šūkiai, nors jie seni ir daugelio anksčiau kartoti, turėtų sukrėsti ištikimus materialistinės pasaulėžiūros išpažinėjus, kurie jaučiasi įsprausti pastoviuose krantuose, nors jie skalaujami kintančios srovės. Komunistai išpažįsta tik savo dogmas, kurias laiko nekintančiomis, tačiau plūduriuoja nepastovioje tėkmėje. Komunistai tiki pažanga, jos siekia, pasimetimo metais moja į atgyventą Marksą, Leniną ar eina pėdomis praėjusios kartos, kuri prieš pusę amžiaus vykdė revoliuciją.

Romano autoriaus liberaliniai šūkiai aiškiai nesutampa su proletariato revoliucijos siekimais, perėjimu iš valstybės kapitalizmo, kuris vadinamas socializmu, į miglotą komunizmą, žmogaus įspraudimą į Prokrusto lovą, nors šiuo metu ne galvos kapojamos, bet tik kojos rikiuojamos.

Šūkis "nebus tokie, kokie buvo" atsidaužia į stalinistinę santvarką, kuri lopoma, tačiau jos esmė tik nežymiai pakeista. "Pasiliks kas gražiausia" — prieštarauja kompartijos valdymo testinumui, išaugusiai naujai plutokratijai, kuri savo buitimi daugiau rūpinasi už ideologiją, šaunią tik spaudos skiltyse. Šiandieną nutylima naujoji Lenino ūkinė politika, bet aštriai puolama stalininė santvarka, pagrįsta teroru; kaltinamas N. S. Chruščiovas dėl polinkio į vienvaldystę, smerkiami jo ūkiniai bandymai, bet nutylimi kultūriniai varžtai. Ateis valanda, kai bus prikaišiojama ir nūdienei kompartijos biurokratijai, bet jau ne revoliucinei kolektyvinei diktatūrai. Sovietinė santvarka graži tik jos planuose, kurių įgyvendinimas buvo ir liks drumzlinas.

Tragiška "meilė žmonėms ir idėjoms". Ar gali būti kokia engėjo meilė engiamam žmogui, įprastiniais būdais kovojančiam už duonos kąsnį ir laisvę? Dar didesnis nesusipratimas kalbėti sovietuose apie meilę idėjoms, kai jos surikiuotos kompartijos programoje, nuo kurios nevalia akių atitraukti ir net svajoti apie polinkį į kitas idėjas, priešingas komunistinei ideologijai.

Sarkazmu skamba šūkis: "Bet žmogus nebūtų žmogumi, jeigu su kiekviena generacija tik pakartotų pats save", nes spauda, radijas ir kiti kompartijos garsiakalbiai nūnai šaukia net iki apkurtinimo: sekime revoliucinius kovotojus, gerbkime ir daugiau gaminkime paminėti 50 m. revoliucijos sukakčiai! Tai juk nuolatinis kartojimas, dargi nesklandus; kaltas prispausto žmogaus nusivylimas, kuriam pašalinti kompartija neturi priemonių.

Autoriaus šūkiai tiek pat tesako, kiek ir tautinės, religinės laisvės užtikrinimas konstitucijoje ar respublikoms "laisvė" atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Jo romanas geriausiu atveju yra liudytojas, kad ir komunistinė dialektika negali išgelbėti nykstančių komunistinių dogmų.

Tuščiažodžiavimas

Autorius maivosi, draikosi pasikartojančiais dzin, dzin, dzin, vis kartoja salstelėjusias miglas, Jamaikos romą, Kasablankos filmą ir net ištisus sakinius. Štai pirmųjų puslapių radinys:

"Kažkas pasakė "Viskas!" ir garsiai sutriūbavo prie pat ausies; kažkas kumštelėjo į pašonę; kažkas tyliai nusikeikė; ir vėl galvą užtraukė pilki, vėsūs garai, kažkokia salstelėjusi migla, krentanti ant žmonių, medžių ir kryžių; tie kryžiai buvo balti kaip žvakės; geltoni sakų lašai kabėjo jų lentų rievelėse lyg ašaros."

"Paskui pauzė — ilga, skambanti, smaugianti; ji tęsėsi sekundę ar minutę, minutę ar amžinybę, tęsėsi, kol sprogo; dusliai kunktelėjo grumstas, vienišas, kažkieno neatsargiai paspirtas; kunktelėjo ir — tarsi lašas lietų — patraukė paskui save ištisą krušą kitų grumstų; jie krito ant rudo antvožo lyg šratai — ne, lyg smigios kulkos; jie barbeno ausų būgnelius tarsi ledokšniai stogo skardą; o migla dengė viską vis labiau ir labiau, salstelėjęs jos kvapas dusino ir kėlė šleikštulį; saliut, aš sakiau — saliut! — sprogsta kažkur toje migloje balsas, kažkur prie ausies, prie pat geliančių smegenų; saliut, aš sakau — saliut! pakartoja; aš praplečiu akis ir viskas staiga švysteli kitaip, ir vėl nėra nieko: nei to nelemto žodžio "viskas", nei kaulus geliančio moterų virkavimo prie pat nosies, nei to kuštelėjimo į pašonę; ne — kumši, vis kumši; saliut, aš sakau — saliut! Eik po velnių — atstumiu kažkieno ranką, atkištą į mane; ranką su taure; teliuskuoja rudas skystis, gnaibo šnerves, pchi; taurė gailiai dzingteli ir krenta; saliut, draugas Sėli, tai žinai..."

Kas tai? Žodžių jūroje skandinama alegorija apie asmens kultą, jo pakaitalus ar noras girtą vaizduoti? Panašus maivymasis tęsiasi per 442 psl.

(Bus daugiau)

Amerikos cento autorius – Barnauskas

Vadinamo JAV-bių Linkolno cento autorius dažnai laikomas rusu, t.y. gimusiu Rusijoje. Tai Viktoras D. Brenner, kurio pirmykštė pavardė buvusi Barnauskas. Jis gimė 1871 m. birželio 12 d. Šiaulių mieste. Laikraštis "Coin World" (1965. XI.) pastebi, kad Šiauliai yra Lietuvoje, prie Baltijos jūros, dabar rusų valdžioje. Lietuvos gyventojai esą turi savo atskirą kalbą, papročius bei tradicijas, siekiančias Hansos laikus. V. Brenneris savo amato išmokęs Šiauliuose pas savo tėvą, kuris gaminęs antspaudus ir graviūras. Sulaukęs 18 metų, persikėlė į Kauną ir dirbo savarankiškai. Toliau minėtas laikraštis pasakoja, kad Brenerio konkurentai įskundė jį rusų valdžiai už neva falsifikatų gaminimą. Rusų policija jį suėmė, nors įrodymų nebuvo. Kad išvengtų Sibiro, Brenneris pabėgo ir pasiekė Niujorką. Čia tęsė savo studijas, vėliau — Paryžiuje. Priimdamas JAV pilietybę pakeitė pavardę — iš Barnausko į Brenner.

1908 m. JAV prez. Teodoras Rooseveltas pozavo Brenneriui, kuriam buvo pavesta paruošti Panamos kanalo statybai atminti medalį. Vienoje jo pusėje buvo T. Roosevelto atvaizdas, kitoje — kanalo su įrašu: "Žemė perskirta, pasaulis sujungtas". Pozuodamas prezidentas pastebėjo Brenerio atelje paruoštą prez. Linkolno plaketę ryšium su pastarojo 100 metų gimimo sukaktimi. Prezidentui taip patiko Linkolno atvaizdas, kad vėliau per savo finansų departamento sekretorių G. B. Cortelyou pavedė Brenneriui paruošti cento projektą su minėtu Linkolno atvaizdu. 1909 m. buvo nukaldintas naujo tipo vienas centas, kurio autoriumi buvo Viktoras Barnauskas — Brenner. 28.479.420 egzempliorių buvo nukaldinta su autoriaus inicialais VDB. Kadangi visuomenė autoriaus inicialų nemėgo, jie buvo pašalinti dar tais pačiais metais. Vėliau, būtent, 1918 m. tie inicialai buvo grąžinti, nežymion cento vieton. Dabar senesnių laidų Brennerio centai yra gana brangūs ir nelengvai gaunami.

V. D. Brenneris mirė Niujorke 1924 m. balandžio 5 d. Montefiore ligoninėje, palikdamas žmoną Anna Reeb-Brenner, seserį Miriam ir brolius — Morris, Samuel ir Michael.

Lietuvių Enciklopedijos III to-Nukelta į 9-tą psl

Pavasariniai ir vasariniai siuntiniai 1967 metams

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už pigią kainą. Į juos yra įtraukta visa, ko labiausiai reikia jūsų artimiesiems.

Be to, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra, pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967)

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 jd. vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 4 jd. puikios suknelei medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių drabužių, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megztukas.

Kaina $75.00.

VYRIŠKAS (1967)

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis, 3½ jd. angliškos vilnonės medžiagos eilutei, 2 nailoniniai marškiniai, 1 terilino kaklaraištis, 1 komplektas apatinių drabužių, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 3 jardai vilnonės medžiagos apsiaustui.

Kaina $75.00.

Jungtinis - moteriškas (1967) ir vyriškas (1967) siuntinys kainuoja $135.00.

Tebesiunčiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siuvamąsias mašinas, svaiginamus gėralus, tabaką ir maistą (sov. gamybos) pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS).,
421 Hackney Rd. London, E. 2, England

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai: **A. Kusinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.**
L. Radzevičius, R.R. 2, Port Arthur, Ontario, Canada

Galime pervesti ir pinigus, už kuriuos gavėjas turi teisę pasirinkti tai, kas jam patinka iš specialių krautuvių.

Kanados prancūzai irgi moko savo vaikus gimtosios kalbos

BESIMOKANTIEMS LIETUVIŲ KALBOS

Introduction to Modern Lithuanian

RAPHAEL SEALEY

Kalbininkai jau seniai priėjo prie išvados, kad vaikas dukart išmoksta kalbėti. Kūdikiu būdamas jis iš tėvų mokosi tam tikros kalbos, kuri yra gimininga tėvų kalbai, bet joje telpa daug neeilinių išsireiškimų, pvz. **caca.** Vėliau, lankydamas pradžios mokyklą, jis išnaujo išmoksta kalbėti iš mokytojų ir ypač iš bendramoksleivių, užmiršta kūdikystės kalbą ir paprastai laikosi tos savo moksleivinės kalbos per visą savo amžių.

Lietuvių išeivijai šitas dėsnis yra itin svarbus, nes Š. Amerikos žemyne lietuvių vaikų moksleivinė kalba yra anglų kalba. Kitaip tariant, naujosios kartos atstovams pirmaeilė ir vyraujanti kalba yra anglų kalba. Jie tegali mokytis lietuvių kalbos tuo pačiu būdu, kokiu jie mokosi kitų svetimų kalbų, kai jie yra pasiekę gimnazistinį ar vyresnį amžių. Todėl jau seniai reikėjo, kad lietuvių kalbos vadovas būtų išleistas anglų kalba.

Vadovas, kuris tarnaus paminėtam tikslui, yra dabar išleistas. Už jį turime karštai padėkoti autoriams ir leidėjui prel. J. A. Karaliui. Juk leidžiant šitą knygą nebuvo pasigailėta pinigų; šalia gramatinių žinių, ji turi plačios apimties skaitymus ir daug patrauklių nuotraukų.

Įžanginė pamoka (1-20 psl.) išdėsto lietuvių kalbos rašybą ir ištarimą. Pagrindinę knygos dalį sudaro 40 vadinamų pamokų (21-326 psl.). Kiekvienoje pamokoje telpa trumpas skaitytinas tekstas su žodžių paaiškinimais, kelios gramatinės žinios, pratimai ir pasikalbėjimas. Skaitymai yra įdomiai paruošti, kartais su humoru. Iš studentų teko girdėti priekaištą, esą pirmose pamokose, kur reikėtų susikaupti ant žodžių lyčių vartojimo, pareikalauta, kad besimokantieji greitai išmoktų perdidelį skaičių žodžių. Bet tas pareikalavimas yra turbūt neišvengiamas. Po pamokų seka gramatikos apžvalga (327-389 psl.), ištraukos iš tautosakos ir literatūros (390-470 psl.), žodynėliai (409-468 psl.) ir gramatinis rodiklis (469-471 psl.).

Nuostabu, kad autoriai sugebėjo sutalpinti tiek daug medžiagos viename tome. Pateiktieji skaitymai sudaro įžanginę lituanistikos chrestomatiją. Skirtingų priegaidžių ištarimas yra paaiškintas pagal naujausius tyrinėjimus (3 psl.); veiksmažodžių aspektų klausimas yra gana išsamiai išdėstytas (385-389 psl.).

Kaikurios korektūros klaidelės lieka nepataisytos (pvz. **sukrykš** 84 psl.; **juo** ir **juos** yra netaisyklingai kirčiuoti 70 psl., bet taisyklingai 357 psl.). Žinoma, jos nesudarys kliūčių atidžiam skaitytojui, kadangi jis ras tuos pačius žodžius taisyklingai parašytus kituose puslapiuose. Apie kelis kalbos dalykus būtų dar galima ginčytis; pvz. gaila, kad padalyvį autoriai pavadino "gerund"; šita prasme žodis "gerund" yra nevykęs slavistų skolinys iš lotynų gramatikos, kurioje jis turi kitą reikšmę; geresnis terminas būtų "indeclinable participle". Bet tokie dalykai nemažina knygos vertės. Ji yra reikalinga kiekvienai lietuvių išeivijos šeimai. Mūsų jaunimas, kuris nori uoliai pasišvęsti lietuvybei, jos seniai laukia.

L. Dambriūnas, A. Klimas, W. R. Smalstieg, INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN. Išleido prelatas J. A. Karalius, spausdino Tėvų pranciškonų spaustuvė, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y., 1221, U.S.A. VIII ir 471 p.p. Su Lietuvos žemėlapiu. Kaina $7.00.

STASĖ PRAPUOLENYTĖ-BUNKER

Poezija laiškuose iš Vilniaus

Mudvi išlėksiva "pablūdyti" Sapiegos kalvose,
Atsikvėpuoti pušynais varsotoje rudens vėsoj;
"Mylėt kiekvieną akmenį, kiekvieną grumstą",
"Senamiesčio gatvelės kreivą vingį"
Šv. Onos gotiko siluetą horizonte
Ir atsiminti... atsiminti.

*

Esi tu nesulaikoma gyvenimo galia
Savo gyvybine jėga tirpinanti
Tylos ir atskirties granitą.
Atėjus pirmagime, tapai sava valia
Akmens laiptais brolių siekimuose.
Dabar jau baltaskarės jievos galvą padabino,
Išskridę paukščiai išauginti iš namų
Kartoja tavo širdies dainą.
Tu pražydėjai daugeliu žiedų
Ir kaip saulėgrąža atkreipus veidą saulėn
Gėrei šildančius spindulius.

*

Meilė yra šviesa, gyvybė, nuovoka,
Meilė yra regėjimas, atbudimas, vizija,
Meilė yra atsižadėjimas, kantrybė, ištvermė,
Meilė yra neatmetimas, pakanta ir atleidimas.
Jaunystė — šilkaverpės išsirutuliojimas iš vystyklų
Gyvenim Zodijako ženklų besikartojančiam cikle.

*

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

T. BRUNO MARKAIČIO, SJ, ištraukas iš bendruomenės Mišių, kurias jis sukūrė angliškam liturginiam tekstui, atliko jo paties diriguojamas mišrus choras su vargonų palyda Carnegie Hall įvykusiame religinės muzikos koncerte "Praise the Lord in Many Voices". Koncerto dalyviai turėjo progos išgirsti keturias lietuvio kompozitoriaus Mišių dalis — Kyrie, Sanctus, Benedictus ir Agnus Dei. Pagrindiniu motyvu buvo pasirinkta Agnus Dei melodija, kuri kartojasi ir kitose Mišių dalyse. Kun. V. Budreckas "Darbininke" rašo: "Mišių harmoninės spalvos nekasdieninės ir dar nenudėvėtos. Vienbalsinės tų Mišių melodijos savo dvasia labai artimos gregorianinėm melodijom ir kažkaip skamba labai lietuviškai. Jos yra taip sukomponuotos, kad pasidaro suprantamos ir prieinamos kiekvienam eiliniam klausytojui..." Šiame įvairių muzikos krypčių Mišių koncerte visi kiti autoriai buvo amerikiečiai. T. B. Markaitis, SJ, kompoziciją yra studijavęs pas A. Tcherepniną ir B. Dieter, turi sukūręs virš šimto instrumentinių bei vokalinių kūrinių. Kaikurie jų buvo atlikti simfoninių orkestrų Čikagoje, kamerinių ansamblių Europoje, P. Amerikoje ir netgi tolimoje Japonijoje.

PROF. DR. J. STUKAS išleido istorinį veikalą "Awakening Lithuania", kuriam įvadą parašė Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas, o iliustracijas sukūrė dail. Jonas Subačius. Knygą Kazio Šipailos lėšomis atspausdino Florham Park Press Inc., Madison, N. J. Ji skaitytojus supažindina su Lietuvos istorija nuo XIII šimtmečio iki carinės Rusijos įvykdytos okupacijos imtinai. Priedas — visos Lietuvos žemėlapis ir 16 portretų. Dr. J. Stukas yra Seton Hall universiteto International Business Instituto profesorius ir direktorius.

VAIKŲ ŽURNALO "EGLUTĖS" penktoji šventė įvyks Putnamo seserų sodyboje birželio 4 d. Ta proga "Eglutė" skelbia konkursą mažųjų (4-8 metų amžiaus) ir vyresniųjų (9-14 metų amžiaus) vaikų grupėms. Konkurse gali dalyvauti visi — ne vien tik "Eglutės" skaitytojai. Mažųjų grupė turi nupiešti Pupučio paveikslą, vaizduojantį kurį nors "Eglutėje" aprašytą jo nuotykį. Vyresniųjų grupei skiriama tema "Mano kelionė per Lietuvą" piešiniui arba rašiniui, kuris neturi būti ilgesnis kaip du puslapiai. Galima siųsti ir piešinį, ir rašinį, o taipgi pasitenkinti tik vienu rašiniu ar piešiniu. Darbai pasirašomi slapyvardžiu, nurodant amžių. Slapyvardis užrašomas ant atskiro užklijuoto voko, kuriame yra autoriaus tikroji pavardė ir jo adresas. Rašiniai ir piešiniai siunčiami "Eglutės" adresu iki gegužės 20 d. bendrame dideliame voke. Kiekvienai grupei skiriamos $15 ir $10 premijos, kurios laimėtojams bus įteiktos šventės metu arba atsiųstos paštu. "Eglutės" redakcija prašo lituanistinių mokyklų mokytojus paraginti mokinius konkurse dalyvauti.

KOMPOZ. JUOZĄ BERTULĮ jo 50 metų muzikinės veiklos sukakties proga Čikagos Jaunimo Centre pagerbė Alvudo Vaikų Teatras. J. Bertulis yra šio teatro muzikinės dalies vedėjas, sukūręs eilę melodijų ruošiamam "Karalaitės Teisutės" spektakliui. Vakaro programą pravedė teatro direktorius aktorius Alfas Brinka, sukaktuvininko kūrybinį kelią nušvietė prof. Juozas Žilevičius. Aidint būgnų orkestrėlio garsams, vaikučiai J. Bertuliui įteikė gėlių puokštę ir sveikinimo adresą, kurį buvo pasirašę ne tik vaikai, bet ir daug suaugusių alvudiškių.

DAIL. ANTANO VAIKŠNORO 20 naujausių darbų paroda kovo 6 d. atidaryta South Naples miestelio galerijoje Floridoje. Parodą papildo amerikietė Edris Eckhardt stiklo darbais. Šiemet A. Vaikšnoras atžymi dvi sukaktis — 50 m. amžiaus ir 25 m. kūrybinio darbo. Per šį laikotarpį jis yra sukūręs virš 500 kūrinių, kurių 23 laimėjo premijas metinėse Klevelando muzėjaus parodose, o vienas gavo Ohio valstybės premiją. Visą eilę jo darbų yra įsigiję amerikiečių muzėjai.

PREL. VINCO MINCEVIČIAUS straipsnį apie Lietuvą ir Kanados lietuvės Patricijos Jung atsiminimus iš savo tėvų žemės paskelbė Italijoje leidžiamas žurnalas "Parallelo 38", nagrinėjąs Jungtinės Europos klausimus.

LILIJA ŠUKYTĖ, Niujorko Metropolitan operos solistė, vasario 25 d. dainavo vaidilutės vaidmenį G. Verdi "Aidoj". Vasario 15 d. ją ir kitas "Peter Grimes" solistes gėlių puokštėmis apdovanojo į operos teatro spektaklį atsilankęs Maroko karalius Hassan II. Birželio 7-8 d. L. Šukytė dainuos Honnegger operoje "Joan D'Arc".

LIETUVIŲ TRAKŲ ISTORIJOS MUZĖJAUS mokslinė konferencija svarstė pusiasalio pilies ir Trakų miesto istorijos klausimus. Pagrindinius pranešimus padarė istorijos mokslų kandidatas A. Tautavičius ir architektas S. Mikulionis. Konferencijos medžiaga buvo paskelbta leidinyje "Muziejai ir paminklai". Ligi šiol nėra žinoma tiksli abiejų pilių ir Trakų miesto įkūrimo data, nežinomas ir jų autorius.

LENKŲ DRAMATURGO K. Choinskio pjesę "Nakties istorija" Kauno dramos teatre pastatė K. Genys. Ši premjera yra trečias aktoriaus K. Genio režisuotas spektaklis. Pagrindinius vaidmenis sukūrė aktoriai — A. Voščikas, R. Tumpa, A. Gabrėnas ir G. Balandytė.

DAIL. SAMUILO ROZINO kūrinių paroda buvo atidaryta Tel-Avive, Izraelyje. Joje išstatyta 50 vilniečio dailininko darbų. Ta proga S. Rozinui buvo leista apsilankyti Izraelyje.

LENKIŲ ESTRADINIS ANSAMBLIS "Filipinkos" koncertavo Vilniuje. Šią septynių dainininkių grupę 1959 m. suorganizavo jos dabartinis vadovas Janas Janikovskis, dainininkes atrinkęs iš prekybos technikumo choro. Ansamblio koncertinėse išvykose dalyvauja solistai Nina Urbano, Aleksandras Nizovičius, skaitovas Ježis Gurnis. Ansamblio repertuare yra 45 dainos lenkų, švedų, rusų, čekų, anglų ir graikų kalbomis. Tekstus dainoms rašo Vlad. Patušinskis, o muziką kuria pats menо vadovas J. Janikovskis. Ansamblis yra koncertavęs Kanadoje, JAV, Britanijoje, Švedijoje ir R. Vokietijoje. Vilniuje buvo atlikta penkiolikos dainų programa "Daina nežino ribų".

PRAMONINĖS GRAFIKOS paroda buvo surengta Vilniaus "Dailės" salone. Jos eksponatai — plakatai darbo apsaugos temomis ir firmų ženklai, sukurti dailininkų I. Gražučio, V. Kaminsko ir R. Rapšio.

V. AMBRAZAS "Liter. ir Meno" skaitytojus supažindina su Oslo universiteto prof. Chr. S. Stango 1965 m. išleista baltų kalbų lyginamąja gramatika — "Vergleichende Grammatik der baltischen Sprachen". Apie autoriaus atliktą didelį darbą V. Ambrazas rašo: "...knygoje visur jaučiama atsargi ir kartu tvirta prityrusio lingvisto ranka. Net apie sudėtingiausius baltų kalbų lyginamosios gramatikos klausimus autorius sugeba kalbėti taip aiškiai, tiksliai ir suprantamai, kad knyga bus lengvai įkandama ir ne specialistams kalbininkams. Reikėtų tik pasirūpinti, kad ji būtų kuo greičiau išversta į lietuvių kalbą..."

JIEVA SIMONAITYTĖ, neseniai atšventusi 70 m. amžiaus sukaktį ir ta proga iš kompartijos susilaukusi "liaudies rašytojos" vardo, paskelbė visiems pagerbtuvių rengėjams skirtą žodį "Dėkoti nemoku", kuriame, be kitko, rašoma: "Kažkada pasakiau ar parašiau — nebeatsimenu, kad nemoku dėkoti. Ir tai tiesa. Gal tai prigimtis, gal neišsimokslinimas; o gal tik tai, kad daug amžių iš mūsų lietuvninkų buvo reikalaujama padėkos už tai, už ką būtų reikėję su panieka nusisukti. O juk šitai nebuvo įmanoma. Tai "dėkui" taip pat retai tepasigirsdavo. Aš, klaipėdiškė lietuvninkė, branginanti visa, kas lietuviška, mylinti visa, kas gražu, ir visame ir visur ieškanti tik grožio. Gal tai kitaip reikėtų pavadinti, bet nežinau kaip, žodžiu: ieškanti to, kuo gėrėtųsi ir džiaugtųsi visa žmonija..."

KAZIO INČIŪROS pasaka-tragedija "Eglė žalčių karalienė" rampos šviesą išvydo Šiaulių dramos teatre. Naująjį pastatymą režisavo vyr. rež. M. Karkelis, dekoracijas sukūrė dail. J. Taujanskienė. Pagrindinius vaidmenis atlieka: Eglę — V. Venckutė, Žilviną — E. Rupšys.

V. Kst.

Atsiųsta paminėti

Moteris nr. 1(55), 1967 sausis-vasaris. Lietuvių moterų žurnalas, leidžiamas Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos. Administracijos adresas: 1011 College St., Toronto, Ont., Canada.

Pasaulio Lietuvis nr. 26, 1967 m. sausis-vasaris. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės biuletenis, redaguojams St. Barzduko. Metinę prenumeratą $2 priima Julius Staniškis, 18108 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119, USA.

Lituanus, Lithuanian Quarterly, Fall 1966. Lietuvių ir Lietuvos reikalams skirtas žurnalas anglų kalba, redaguojamas kolektyvo. Adresas: Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Illinois 60690, USA. Metinė prenumerata už 4 numerius — $3, atskiras nr. — $1.

JAU GALIMA GAUTI ATVIRUKŲ, TINKAMŲ ĮVAIRIOM PROGOM:
Velykom, vardadieniui, padėkoms (vestuvinių dovanų, naujagimio ir kt.).
Kainos: nuo 5 iki 15 centų
Užsakymai priimami paštu ir išpildomi gavus pinigus už atvirukus ir persiuntimą.
Rašyti: "Žiburiai", 941 Dundas St. W. Toronto 3, Ont.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon. galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTTEL

REALTORS

1928 Weston Rd. Tel. 249-7691

BATHURST — WILSON
$19.000, atskiras, 5 kambariai, garažas, sklypas 42'x150', $5.000 įmokėti.

JANE — LAMBTON,
$12.000 pilna kaina, medinis, privatus įvažiavimas, vieta garažui, sklypas 30'x90'.

MIMICO — ROYAL YORK Rd.,
šešiabutis (6-plex), prašoma kaina $61.000 su $20.000 įmokėjimu, 8 automobiliams parkinimas, 5-ki butai 2-jų miegamųjų, geros pajamos.

ROYAL YORK RD.—LAWRENCE,
$23.900, 9 kambariai, atskiras mūrinis namas su garažu, dideli kambariai, 3 prausyklos, įmokėti $5—7.000; didelei šeimai, tinka nuomojimui.

ISLINGTON — THE KINGSWAY,
$36.900, ideali vieta gydytojui arba dantistui, dvigubas garažas ir įvažiavimas, sklypas 90'x140'.

DUNDAS — VARSITY,
$22.900, 6 kambariai per du augštu, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 9 metų senumo.

LAKESHORE — KIPLING,
$$26.000, visiškai atnaujintas namas iš vidaus, naujas plasteris ir medžio darbas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas, arti susisiekimo, krautuvių ir viešbučio.

EAST DR. — SCARLETT RD.,
$25.000, atskiras 1½ augšto plytų namas, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 virtuvės, 2 prausyklos, švarus namas; savininkas išsikelia.

St. Vaupšas

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug kitų nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

INDIAN Rd. - ANNETTE,
$4.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kamb. per du augštus, 2 modernios virtuvės, garažas ir geras įvažiavimas. Galima tuoj užimti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.

JANE - ANNETTE,
$5.000 įmokėti, 6 kambariai, mūrinis, atskiras, moderni virtuvė, šoninis įvažiavimas, vieta garažui. Namas be skolų. Prašo $21.500.

BLOOR - INDIAN Rd.,
$7.000 įmokėti, rupių plytų, atskiras, 6 gražūs kambariai, moderni virtuvė. Įrengtas rūsys, garažas ir šoninis įvažiavimas. Dešimčiai metų išmokėjimas. Vertas dėmesio.

MARTINGROVE - RICHVIEW Prk.
$10.000 įmokėti, šviesių plytų, gražus, modernios statybos vienaaugštis (bungalow); šeši dideli kambariai, prabangiai įrengta virtuvė, kilimai ir užuolaidos. Didelis sklypas, dvigubas garažas, graži vieta, arti mokyklų ir susisiekimo.

WEST TORONTO
$10.000 įmokėti, 6 dideli kambariai, trijų kambarių butas rūsyje. Namas 7 metų senumo. Dvi modernios virtuvės, 3 prausyklos, privatus šoninis įvažiavimas. Arti krautuvių ir susisiekimo.

BLOOR - RUNNYMEDE
$12.000 įmok. mūrinis, 7 gražūs kambariai, dvi virtuvės, garažas ir geras įvažiavimas. Namas be skolų, skubus pardavimas.

S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:	
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7	Augštesni nuošimčiai už indėlius
Antr. 10 - 1.30	Geresnės skolinimosi sąlygos
Treč. uždarytas	100% saugumas.
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7	Nemokama gyvybės ir paskolų drauda.
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8	Visiems patogios kasos valandos.
Šešt. 9 - 12	
Sekm. 9.30 - 1	

Tapdami aktyviais nariais padedate sau, padedate lietuviškiems kultūriniams reikalams.

GREICIAUSIAI AUGAS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

INDIAN RD. - HOWARD PARK, grynais, mūro, atskiras, 11 didelių kambarių, 2 garažai, geras įvažiavimas.

GLENLAKE CLENDENEN, $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambariai per du augštus, baigtas rūsys, garažas, privatus įvažiavimas, gerai užlaikytas

EGLINTON - KEELE $18.000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 butų apartamentas, 5 garažai po 2 miegamuosius.

KIPLING - RATHBURN RD. $12.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), baigtas rūsys, garažas, $26.500.

Neradus šiame skelbime jums tinkamo objekto, ar norint parduoti nejudomą turtą, prašau skambinti kiekvienu laiku, gausite teisingą patarnavimą.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys. LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO ONT

Lietuvių skautų veikla

• Šį sekmadienį, kovo 12, po 10 val. Mišių Prisikėlimo parapijos salėje bus atidaroma tradicinė Kaziuko mugė. Atvykstantieji pamirškite pietų ruošą namie, nes tėvų komitetas jūsų lauks su skaniais, šiltais lietuviškais valgiais, o draugovių paviljonuose jūs gausite visko nusipirkti. Bus specialūs staliukai, kur galėsite pratęsti "Skautų Aido" ar "Eglutės" prenumeratas. Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" skautai-tės kviečia visus į mugę ir laukia. Mugė uždaroma 2 v.p.p.

• Po mugės uždarymo kavinėje renkasi "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadovai trumpam pasitarimui.

• Mažosios Lietuvos moterų būreliui už $25 vertės dovaną skautišką ačiū taria jūrų skautai-tės.

• Kovo 5 d. originaliai atšvęsta jūrų skautų 45 m. gyvavimo sukaktis Albion plaukymo baseine. Po trumpos oficialios dalies baseine vyko įvairių stilių jūrų skautų-čių plaukymo individualinės varžybos. Č. S.

Lietuvių saleziečių gimnazijai per V. Matulaitį pasiųsta $25 aukų, kurias sudėjo: J. Dvilaitis, J. Matulionis, p. Petrauskas, A. Vasiliauskas, p. Simanavičius, E. Abromaitis, P. Morkūnas, V. Matulaitis.

Jaunosios kartos mokytojos, dirbančios Toronto šeštadieninėje mokykloje. Fotografui pavyko pagauti tiktai dvi tėvų komiteto surengtame pobūvyje. Jaunųjų mokytojų Toronto šeštadieninėje mokykloje yra ir daugiau

Niujorko vyrų kvartetas, vadovaujamas muz. Mrozinsko, koncertuos Toronte balandžio 9, sekmadienį.

Kanados šimtmečio lietuvių leidinys anglų kalba gana sparčiai ruošiamas. Į komisijos paskelbtą atsišaukimą, kviečiantį iš anksto prenumeruoti ruošiamą knygą, atsiliepė jau visa eilė tautiečių iš JAV. Laukiama didesnio susidomėjimo iš Kanados lietuvių. Knygos prenumerata šiuo metu $6. Pašto perlaidas bei čekius prašoma siųsti Kanados šimtmečio lietuvių leidinio komisijos pirmininkui šiuo adresu: Dr. J. Sungaila, 109 Riverwood Pkway, Toronto 18, Ont.

Atskrido iš Lietuvos kovo 6 d. vakare: p. Bakšienė, Stasio Bakšio žmona, ir p. Švabaitienė, Juozo Švabaičio žmona. Abu gyvena Hamiltone. Jie yra pirmieji Hamiltone, sulaukę savo žmonų po tiek daug metų.

O. B. Stončiai vasario 25 dieną artimųjų tarpe atšventė 15 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jie augina mergaitę ir 4 berniukus. Kiekvieną šeštadienį jie suranda laiko nuvežti 5 vaikus į lietuvišką mokyklą. Vyriausioji Reginutė kalba lietuviškai be akcento ir Mimico High School yra pirmaujanti mokinė.

Ateitininkų žinios

Susirinkimai L. V. Namuose: jaunučių mergaičių — sekmad., 3 v.; vaidilučių — 3 v.; jaunučių berniukų — penktadienį 6 v.v.;

Vyr. moksleivių — 6 v. ateitininkų kambaryje. Visi prašomi atsinešti gautus įžodžiui pasiruošti klausimus.

Vyr. moksleiviai ruošiasi pradėti saugoti mažus vaikus pamaldų metu, kai tėvai dalyvaus sekmadieniais Mišiose. Numatoma pradėti kovo 19 d. Tėvai, atvykę į pamaldas, galės palikti savo vaikučius mažojoje salėje šalia kavinės. Vaikams žaislų paskolinti pažadėjo seselės. Kartu budės viena ponia iš katalikių moterų draugijos.

Vyr. moksleiviai, norį ateitininkų šventės metu, balandžio 9 d., duoti įžodį, prašomi pradėti ruoštis egzaminams. Klausimai jau išsiuntinėti visiems. Jie nėra sunkūs, kaip kad daug kam atrodo. Reikia šiek tiek pagalvoti pačiam, pasiklausinėti tėvų ar globėjų. Reikia šiek tiek padirbėti. Mes perdaug esame įpratę į visa, kas lengva, kur nereikia jokių pastangų.

Penktadienį, kovo 10, Toronto universiteto Convocation Hall įvyks katalikiško jaunimo sąskrydis (rally). Kviečiamas jaunimas virš 14 m. amžiaus. Prasidės 7.30 v. ir baigsis 11.30 v. Demonstracijos-susirinkimo tema: "Love, Action, Now". Kviečiamas ir ateitininkiškasis jaunimas.

Estijos nepriklausomybės šventės minėjime gen. kons. **J. Žmuidzinas** savo sveikinimo žodyje tarp kitko pareiškė, jog Estijos valstybė 1918 m. gimė estų tautos kultūrinio ir politinio subrendimo dėka ir jos didelio pasiaukojimo kaina. Estija būsianti vėl nepriklausoma kartu su savo Baltijos seserimis, nes bendru, vis stiprėjančiu įsitikinimu, laisvės, teisingumo ir demokratijos jėgos nugalės smurtą ir okupaciją.

"Aušros" sporto klubo krepšininkės, atstovavusios Ontario provincijai rungtynėse, kurios įvyko Edmontono, Alta, universitete, laimingai sugrįžo lėktuvu į Torontą kovo 5 d. vakare. Mergaičių komanda susilaukė plataus dėmesio vietinėje spaudoje. Edmontono lietuviai torontiškes viešnias gausiai pasitiko aerodrome ir surengė labai nuoširdų priėmimą Lietuvių Namuose, kur krepšininkės atliko trumpą meninę programą. "Aušros" krepšininkių komandą lydėjo: vadovas S. Kėkštas, T. Paulius Baltakis, OFM, ir J. Gustainis. Apie krepšinio rungtynes žiūr. sporto skyriuje.

Etobicoke Collegiate — mergaičių gimnazijos mokinių grupės nuotrauka buvo įdėta "The Telegram" dienraštyje. Jų tarpe yra ir tautiniais drabužiais pasipuošusi Lola Kekstas-Kėkštaitė, baltiečių plaukikių čempionė ir mergaičių krepšininkių komandos kapitonė.

"Tėviškės Žiburiams" reikalinga administratorė. Kreiptis šiuo adresu: K. L. K. Kultūros Dr-jos "Žiburiai" valdyba, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Aldonai Smilgytei kovo 5 d. Šv. Jono Kr. par. salėje buvo surengtas šaunus priešvestuvinis pobūvis, kuriame dalyvavo apie 150 moterų. Jaunoji rengiasi ištekėti už Vaidievučio Lukoševičiaus Montrealyje. Sutuoktuvės numatytos š.m. gegužės 20 d.

Vienas tautietis atidėliojo sutvarkyti ligoninės apdraudą Ontario provincijoje. Prieš kurį laiką sveikatai sunegalavus buvo paguldytas operacijai į ligoninę. Neturėdamas draudos, jau virš mėnesio iš savo kišenės už ligoninę į dieną moka po $40 ir dar nežinia kada galės išeiti. Tai brangi pamoka.

Alchambros Ordino vakarienė. "TŽ" atstovas buvo kviestas ir dalyvavo tarptautinio Alhambros ordino vakarienėje Royal York viešbutyje kovo 4 d. Šia proga $5000 dovana buvo įteikta Kanados paliegusių vaikų globos sąjungai. Iškilmėse dalyvavo arkivysk. P. F. Pocock, kuris sukalbėjo maldą. Sveikatos ir socialinės gerovės min. A. J. MacEachen pasakė pagrindinę kalbą ir pabrėžė, kad, nepaisant visų įstatymų, žmogus yra atsakingas už savo sveikatą.

Alhambros Ordinas yra katalikų šalpos organizacija. Toronte yra 2 skyriai, vadinami karavanais. Vadovaujantis ekumenine dvasia, į šias iškilmes buvo kviesti ir dalyvavo Shriners organizacijos padalinys — Rameses Temple. V. A.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Kėdainiuose įvyko lauko teniso varžybos tarp Lietuvos ir Gudijos rinktinių naujose proftechnikinės mokyklos patalpose; laimėjo lietuviai 15:5 pasekme.

Maskvoje įvyko tarptautinės stalo teniso varžybos, kuriose dalyvavo kelios lietuvaitės. L. Balaišytė žaidė II-oje komandoje, I. Bražūnaitė III-čioje ir V. Domauskaitė mergaičių komandoje. Moterų varžybas laimėjo II-oji komanda baigmėje įveikusi I-ąją 3:0. Daugiausia taškų laimėjo L. Balaišytė lemiamose varžybose įveikusi dabartinę Sov. Sąjungos meisterę Z. Rudnovą 2:0.

Sov. Sąjungos A klasės tinklinio pirmenybėse Voroneže gerai žaidė Vilniaus universiteto tinklininkės. Jos visas priešininkes įveikė: Jerevano Spartaką 3:0; Talino Kalev 3:1 ir Maskvos Burevestinką 3:2.

Laima Balaišytė, garsi stalo tenisininkė, trečią kartą tapusi Sovietų S-gos čempione. Gaila tik, kad jos talentas turi tarnauti okupantui.

SPORTAS VISUR

Greitojo čiuožimo meisteris olandas K. Verkeerk vėl pasiekė du naujus pasaulio rekordus: 1.500 m. pasaulio rekordą jis pagerino 1,4 sek., nučiuoždamas šį nuotolį per 2:3,9. 5.000 m. jis irgi nučiuožė rekordiniu laiku — 7:26,6.

Europos meisterių taurės futbolo varžybose pasiektos šios pasekmės: Belfasto Linfield — Sofijos CSKA 2:2; Amsterdamo Ajax — Prahos Dukla 1:1; Novy Sad — Glasgovo Celtic 1:0.

Trumpų nuotolių čiuožime gerai reiškiasi japonas K. Sudzuki, kuris 500 m. nuotolį Norvegijoje įveikė per 43,4 sek.

Sužaistos kelios tarptautinės stalo teniso komandinės rungtynės: R. Vokietija — Jugoslavija 2:7; R. Vokietija — Čekoslovakija 4:5; Portugalija — Prancūzija 1:5.

Sov. Sąjungos futbolo rinktinė, besiruošdama olimpinėms varžyboms, žaidė Japonijoj; rungtynes laimėjo rusai 2:0 pasekme.

VYČIO ŽINIOS

G. Kerniūtė dalyvavo plaukymo rungtynėse Toledo, Ohio. Pasiekė puikias pasekmes 100 ir 200 jd. plaukime nugara. 100 jd. plaukime ji buvo 3-čia (1:08,0) ir 200 jd. plaukime ketvirta (2:26,6). Abi pasekmės yra labai geros ir prilygsta garsiosios E. Tanner pasekmėms.

V. Nešukaitytė pasiekė ypatingą laimėjimą. Jaunoji stalo tenisininkė, žaisdama vyrų II-ros divizijos pirmenybėse, laimėjo I vietą Po šio laimėjimo Violeta tegalės žaisti augščiausioje lygoje. Šiais metais ji yra jau laimėjusi 12 meisterysčių.

Berniukai (14) Church lygos pirmenybėse patyrė pirmą pralaimėjimą Aušrai 31:50. Žaidė: Kaknevičius 12, Vanagas 3, Ramanauskas, Bražukas, Nacevičius 12, Ivanauskas 4.

A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Kanados šimtmečio mergaičių A klasės krepšinio pirmenybėse kovo 1-3 d.d. Edmontone, Alta, Aušros mergaitės išsikovoje III vietą.

Pirmose rungtynėse susižeidus Jurevičiūtei ir komandai pasilikus tik su 6 žaidėjom, nebebuvo daug vilties atsilaikyti prieš fiziškai ir techniškai nepaprastai stiprias Vakarų Kanados rinktines. Tačiau mūsiškės, nežiūrint nuovargio ir nemiegotų naktų, pasirodė kaip rimtas vienetas ir visom komandom parodė nelauktą pasipriešinimą ir su bent kiek daugiau laimės baudų metime (prieš Viktorijos universitetą neįmetė 25 baudų ir prieš Edmontono universitetą 20!) galėjo išeiti su čempijonių laurais. Trečiadienio rungtynėse mūsiškės pralaimėjo praėjusių metų čempijonėm Viktorijos universitetui 38:15 (19:25), ketvirtadienį turėjo nusileisti šiemetinėm čempijonėm — Edmontono universitetui 29:39 (22:20) ir penktadienio paskutinėse rungtynėse nugalėjo Albertos provincijos čempijones Lethbridge komandą 36:35 (16:17). Pirmenybių nugalėtojom liko Edmontono universitetas, nugalėjęs baigmėje Viktoriją 38:37. Smulkiau apie pirmenybes

(Nukelta į 9 psl.)

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West
prie pat Runnymede Rd.
PR. KERBERIS
RO 7-5454
Namų tel. LE 5-1584

J. RUKŠA
527 Bloor St. West
Namų tel. LE 6-9165
LE 2-4404

RUNNYMEDE - BLOOR, apie $6.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, garažas, dvi prausyklos, tuoj galima užimti.

VAKARUOSE, $7.000 įmokėti, gražus 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), pilnai užbaigtas rūsys su atviru židiniu, garažas su privačiu įvažiavimu, plaukymo baseinas, Wasaga vietoje.

RUNNYMEDE - ANNETTE, apie $10.000 įmokėti, originalus 11 kambarių dupleksas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

ARMADALE Ave.-BLOOR, 8 kambariai per du augštus, atskiras namas, 2 prausyklos, kvadratinis planas, garažas, arti Bloor.

RONCESVALLES - HIHG PARK, apie $25.000 įmokėti. Tripleksas-tributis, maždaug 6 metų senumo, 3 garažai, puikus pastatas.

BATHURST - LAWRENCE Ave, $30.000 įmokėti, didžiulis moderniškas siksplėksas - šešiabutis, maždaug 8 metų senumo, 6 garažai, apie $11.000 metinių pajamų.

HIGH PARK, $35.000 įmokėti, 15 butų apartamentinis namas, apie $19.000 metinių pajamų, prie gero susisiekimo bei krautuvių.

HIGH PARK - BLOOR $20.000 įmokėti, keturbutis, kiekvienas 3-jų miegamųjų, 4 garažai.

SWANSEA - BLOOR, $8.000 įmokėti, 6 kambariai vienos šeimos atskiras namas, vandens alyvos šildymas, privatus įvažiavimas.

$35.000 ĮMOKĖTI, 8 metų senumo 18 butų su balkonais. Tik pusė bloko nuo tramvajaus. Matyti Ontario ežeras. Visi butai išnuomoti ir duoda virš $25.000 metinių pajamų. Prašoma kaina $160.000.

KINGSWAY RAJONE: gražus 22 butų pastatas. visi butai turi balkonus. Didelė auto aikštė; 11 garažų. $31.000 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai tik iš 5½%. Reikalingas geras įmokėjimas grynais, bet gali būti dalis grynais, o kiti nekilnojamo turto ar mortgičių formoje. Prašo $210.000.

KINGSWAY RAJONE: $50.000 įmokėti, gražus 21 buto pastatas. $27.400 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai iš 4½%. Prašoma kaina $215.000.

RYTŲ TORONTE: $70.000 įmokėti, puiki pinigų investacija, 10 krautuvių plazoje. Nuo plazos pastatymo (9 metai) nuomininkai nepasikeitė ir visi turi nuomos sutartis. Virš 10% už investuotus pinigus, apmokėjus mortgičius ir visas kitas išlaidas. Pilna kaina $200.000.

RETA PROGA. Tik 5 metų 41 buto apartamentinis pastatas. $55.000 metinių pajamų. Dideli vieno ir dviejų miegamųjų butai. Balkonai, keltuvas, kilimai. Pastatas labai gerame stovyje. Didelis kiemas automašinoms. Reikia nemažai įmokėti, bet dalis gali būti grynais pinigais, o kita dalis nekilnojamo turto arba mortgičių formoje (trade-in).Kaina$280.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

VIENAAUGŠTIS (bungalow) prie Bloor gatvės, $24.900, 5 kambariai, plytinis pastatas, alyvos ašplidymas, 2 garažai, įmokėti apie $8.000.

SCARLETT GATVĖ, $21.500 pilna kaina, atskiras plytinis namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, didelis sklypas be garažo; įmokėti $.4.000.

BLOOR - INDIAN RD., $15.000 įmokėti, atskiras, trijų šeimų pastatas 3 augštų, 14 kambarių, 3 virtuvės, 3 prausyklos, vandeniu-alyva apšildomas, 2 garažai, arti požeminio.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas
tel. RO 7-9088 kiekvienu metu

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

$3.500 ĮMOKĖTI, gerų plytų, 6 dideli ir šviesūs kambariai su veranda, 2 virtuvėm ir 2 prausyklom, nauja krosnis. College - Dufferin rajone.

$3.000 ĮMOKĖTI vienaaugštis New Toronte, 6 kambariai, alyva apšildomas, gerų plytų, užpakalinė gatvelė; prašo $18.900.

$7.000 ĮMOKĖTI, Queen - Lansdowne, gerų plytų, atskiras, 9 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, nauja krosnis, platus privat. įvažiavimas, dvigubas garažas.

$31.900, Bloor - Jane, 6 dideli — šviesūs kambariai, nauja krosnis, užbaigta rūsy svetainė; atskiras garažas.

MOTELIS — labai gerai pastatytas ir moderniai įrengtas, 10 vienetų, su apartamentu, 50 mylių nuo Toronto, prie didelio plento, 3 metų senumo; parduodamas dėl savininko mirties savikaina (apie $62.000). Įmokėti apie $10.000; gražioj vietoj. Nuoširdžiai rekomenduotinas jaunai porai ar pen-

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Koškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

ĮVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, plaaninai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6 - 6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS

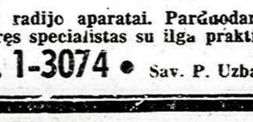

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas.

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 [illegible]ette St.. Tel. RO 2 - 2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

VELYKŲ ŠVENTĖMS

ACADIAN*

PATEIKIA

"SEVEN SEAS" LAIVYNĄ

Jis plauks pas jus tiesiai iš NAUJOSIOS ŠKOTIJOS garsaus Anapolio slėnio patenkinti jūsų skonio geriausiu romu, kurio dar nesate mėginę.

"SEVEN SEAS" ROMAS

(baltas, šviesus ar tamsus)

ĮRAŠYKITE ACADIAN ROMĄ į savo sąrašą dar šiandien.

* Pirmasis Ontario sąrašuose (suprantantiems kokybę vartotojams)

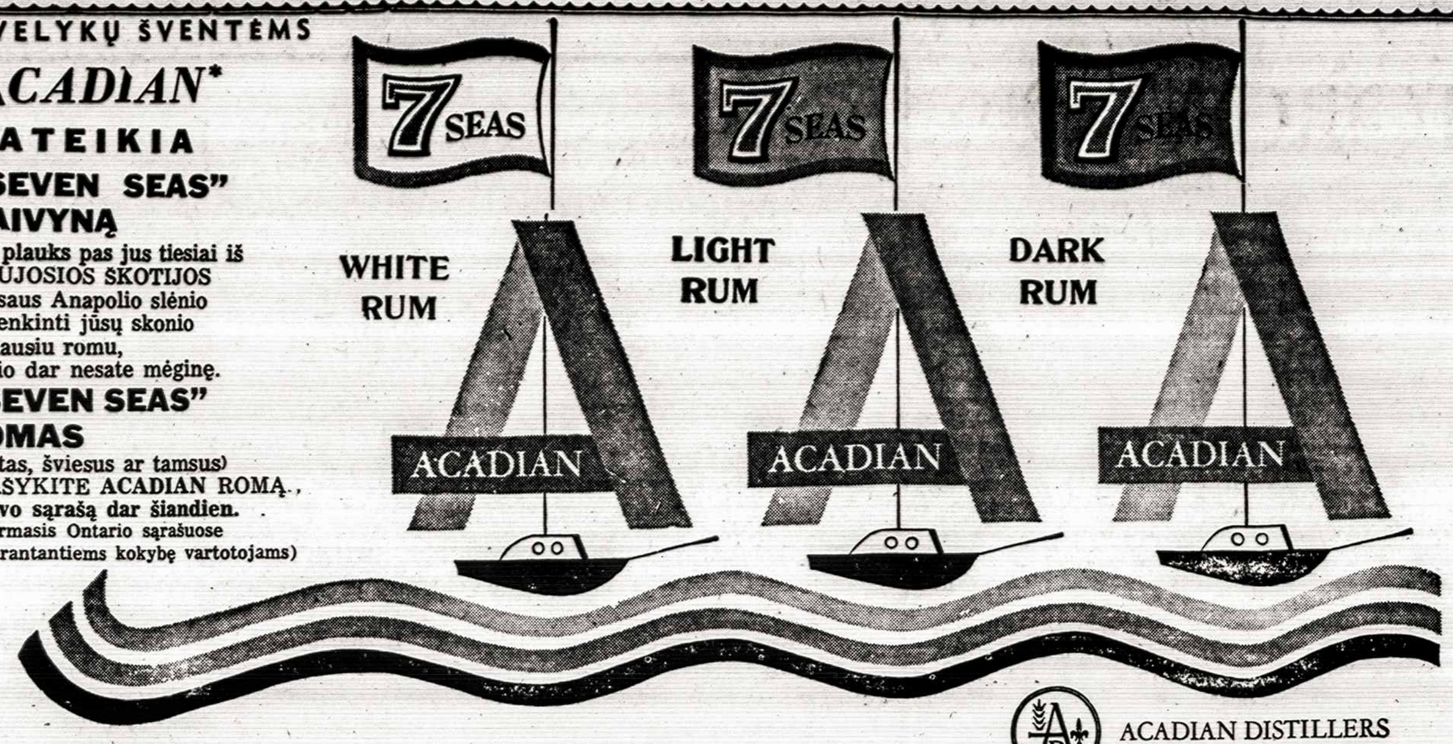

ACADIAN DISTILLERS

BRIDGETOWN, NOVA SCOTIA

ŠYPSENOS

E. Jevtušenko eiliuoja

Galvas kraipydami jie sako man:
"Turi švelnesnis būt . . . esi kažkaip įsiutęs".
Švelnesnis būdavau. Bet ne ilgam.
Duodamas dantysna, mane gyvenimas palaužė.
Ir gyvenau kaip kvailas šunelis.
Mane jie mušdavo.
Aš vėl atkreipdavau jiems kitą žandą . . .

Po vestuvių

Jaunavedžių tarpe kilo pirmoji audra. Jis keikia. Ji keikia. Barasi — pykstasi. Barniams atvėsus, pagaliau ji sėdi, verkia ir kukčiodama skundžiasi:

— Prieš vesdamas mane žadėjai elgtis kaip su karaliene. . .

— Deja, aš nesu karalius Henrikas VIII . . .

— O tu žinai, kad aš nesu Anna Boleyn . . .

Kiekviena pradžia sunki

Jaunavedis skundžiasi senam draugui:

— Patark man, kas daryti? Mano žmona nori mane būtinai po savo kuntapliu paminti . . .

Senas draugas:

— Žinai, nedaryk jai bereikalingų sunkumų, nes galų gale ji vistiek tave pamins, nežiūrint kaip tu priešinsies . . .

Parinko **Pr. Al.**

WINDSOR, ONT.

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO bažnyčioje (808 Marion Ave) rekolekcijos prasidės Kančios sekmadienį, kovo 12 d. 11 val. Mišių metu ir baigsis Verbų sekmadienį kovo 19 d. taip pat 11 val. Mišiomis. Savaitės dienomis 7 val. vak. bus pamokslas, Mišios ir klausoma išpažinčių. Rekolekcijas ves žymus pamokslininkas jėzuitas Tėvas Juozas Venckus. Klebonas kun. Domininkas Lengvinas kviečia Windsoro ir apylinkės lietuvius rekolekcijose gausiai dalyvauti. S.

Amerikos cento autorius – Barnauskas

Atkelta iš 7-to psl.

mas apie Brenneri rašo kiek kitaip. Pirmiausia jis pažymi, kad Brenneris buvo žydų kilmės ir kad Amerikos lietuviai ji, kaip kilusį iš Lietuvos, padarė Baranauskiu. Nei jis pats, nei jo tėvas tos pavardės neturėję. Kokią pavardę (Brenner?) jis turėjęs Lietuvoje, LE nerašo. Taipgi ji nieko nemini apie pavardės pakeitimą. Apie Brennerio darbą Šiauliuose LE rašo irgi skirtingai: esą ten dirbęs savo tėvo antkapinių paminklų, papuošalų, žiedų ir kt. dirbtuvėje. Taigi, informacijos nevienodos. Papildomojo LE tomo redaktoriai turėtų į tai atkreipti dėmesį.

SPORTAS

(Atkelta iš 8 psl.)

— sekančiame "TŽ" nr.

B-C lygos rungtynėse Aušros jaunieji nugalėjo pirmoje vietoje stovinčius estus 81:66. B-C lygos pusbaigmiai prasideda šį sekmadienį. Vyrai žais mūsų salėje 3.30 v. p.p. su estais, o jauniai — su latvių Y 1 v.p.p. Woodgreen C.C.

Šį šeštadienį Church lygoje žaidžianti berniukų MB (10-12 m.) vyksta į St. Catharines dalyvauti Ontario krepšinio pirmenybėse. Taip pat šį šeštadienį mergaičių M komanda žais su Welland-Niagara Falls nugalėtojom dėl Ontario mergaičių B čempijonato.

KANADOS APYGARDOS STALO TENISO klubų komandinis ir individualinis turnyras įvyks kovo 18 d. 337 Spadina Ave. Toronto Table Tennis Club patalpose. Vyrų ir klubų komandinės rungtynės prasidės 10 v. ryto. Moterų ir jaunių individualinis turnyras prasidės 1 v.p.p. Prašoma nesivėluoti.

Stalo teniso vadovas

SPORTINĖS ŽAIDYNĖS TORONTE

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio žaidynių proga Toronte š.m. balandžio 1-2 d.d. nutarta sudaryti garbės komitetą, pakviečiant į jį: Šv. Jono Kr. par. kleboną kun. P. Ažubalį, Prisikėlimo par. kleboną kun. Placidą Barių, OFM, "T. Ž." red. kun. dr. P. Gaidą, kun. A. Žilinską, Lietuvos gen. konsulą Kanadai dr. J. Žmuidziną, PLB pirm. J. Bačiūną, KLB pirm. A. Rinkūną, Toronto apyl. pirm. A. Kuolą, "NL" red. J. Kardelį, ŠALFASS centro valdybos pirm. Sig. Krašauską.

Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į jaunimą — tam tikslui sudaromas priežiūros komitetas, kurio pirm. pakviestas Al. Kuolas. Nesportiškos elgsenos žaidynių dalyvis ar tai šeštadienio pobūvio metu salėje, ar už jos ribų galės būti diskvalifikuojamas iš tolimesnių rungtynių. Organizacinis ir varžybinis komitetas tiki, kad visi sportininkai supras šių varžybų reikšmę ir žaidynėse dalyvaus pakilioj, jaunatviškoj dvasioj.

Kartu primename, kad vykdant 1966 m. lapkričio mėn. 19 — 20 d.d. Sąjungos suvažiavimo nutarimą Detroite dėl mūsų krepšinio rinktinės išvykos Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo jubilėjaus proga 1968 m. numatoma Toronte atrinkti kandidatus Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinei. Tad kviečiame visus klubus ruoštis balandžio 1—2 d.d. žaidynėms Toronte prisimenant, kad jos stovės išvykos ženkle į Europą, Ameriką ar Australiją.

Žaidynių inform.

OTTAWA, Ont.

METINĖS REKOLEKCIJOS lietuviams bus kovo 11-12 d. arkivyskupijos koplyčioje: 145 St. Patrick St., Ottawa. Visi maloniai kviečiami jose dayvauti. Rekolekcijas ves T. Tarcizijus Garbukas, OFM.

Torontiečių aukos Tautos Fondui

Atkelta iš 6-to psl.

J. Žmuidzinas; $4: J. Kasakaitis, K. Kaknevičius; J. Pilipavičius, J. Stravinskas, Č. Senkevičius, J. V. Skrebutėnas; $3: J. Astrauskas, K. Čepaitis, J. Dambaras, K. Gaputis, S. Gineitis, O. J. Kirvaičiai, L. V. Kolyčiai, J. Poška, A. Peleckis, V. Petraitis, C. Sinkevičius, J. Švėgžda, A. I. Užupis. Po $2 ir mažiau aukojo 133 tautiečiai.

Minėjimo salėje suaukota $1.101; prie trijų lietuviškų bažnyčių — $379,28; iš viso $1.480,28.

Tautos Fondo Toronto skyriaus valdyba dėkoja tautiečiams už aukas ir visiems talkininkams už šią sėkmingą rinkliavą. Šios mūsų padidėjusios aukos rodo mūsų tautiečių pritarimą VLIKo laisvinimo darbams. Tegul mūsų aukos ir Tautos Fondo pastangos būna ir toliau švyturiu visai Kanados lietuvių išeivijai, siekiant tautos laisvės.

Valdyba

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė
RONCESVALLES SPORT STORE
Sav. J. Šarūnas ir J. Dambrauskas
295 Roncesvalles Ave., tel. 536-1373
Mažo kalibro ir medžioklinai šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų. ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

408 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

SAFEWAY PLUMBING AND HEATING

DARBAS ATLIEKAMAS SĄŽININGAI IR NEBRANGIAI.

TEL. 535-4579 MIKE BUCHAK

129 MARION ST., TORONTO 3, ONT.

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra vaymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele
Priėmimo valandos:
pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles, Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
24 Calvington Dr., Downsview.
(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 633 - 1167

DR. N. NOVOŠICKIS
dantų gydytojas
794 BATHURST ST.
(kampas Bloor & Bathurst)
Tel. 534-3370
Priima pacientus iš anksto susitarus

Augščiausios kokybės rusų gamybos daiktai.

SPECIALIOS

naujos sumažintos Velykų švenčių proga automobilių kainos galioja iki 1967 m. kovo 20 d.

Pasinaudokite šia proga.

SIŲSKITE MUMS DOLERIŲ DOVANOMS PAŽYMĖJIMĄ pasirinkimui NAUJOSE SPECIALIOSE KRAUTUVĖSE.

Jokio mokesčio už šį patarnavimą.

Rašykite, prašydami mūsų katalogų apie sensacingus pasiūlymus, ypatingai Vakarų kraštų gaminių ir audinių.

GRAMERCY

(Įsteigta 1945)

118 E. 28 St. New York, N.Y.

SIUSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ

PINIGAI, SIŲSTI PER

GRAMERCY

įteikiami gavėjui kaip PINIGAI per Bank For Foreign Trade Maskvoje

JŪS ESATE SAUGŪS TIK SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ, JOKIŲ PASLĖPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA VERSLE GARANTUOJA JUMS TINKAMĄ PATARNAVIMĄ.

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos.

Turi Bankų Dept. leidimą ir apdraudą.

Apsidraudę $20.000.00.

Oficialūs SSSR kvitai pasirašyti gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites.

Jokių atskaitymų.

Kursas:

9 rubliai už $10.00

Iki $30.00 — $2.75

Virš $30.00 — 10%

GRAMERCY SHIPPING, INC.

744 Broad St., Newark, N. J.

Toronto - Rytų Europa

ĮVAIRŪS MIESTAI, JŲ TARPE IR VILNIUS (14 dienų)

LAIKAS: nuo birželio 2 iki 19 dienos

KAINA: $675.50, įskaitant lėktuvą, viešbutį, maistą, pervežimus

REGISTRUOTIS: iki kovo 17 dienos

V. BAČĖNAS 278-7261

536-4681 (vakare)

ALL SEASONS TRAVEL 323 Lakeshore Road E. Port Credit, Ont.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612

769 - 4131

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Gavėnios rekolekcijos prasidės šį sekmadienį rytinėmis pamaldomis ir truks visą savaitę. Jas ves kun. J. Kuzmickis iš Anglijos; į Torontą atvyksta šį ketvirtadienį.

— Gavėnios metu penktadieniais 7.30 val. vakare laikomos Mišios.

— Šį sekmadienį bažnyčioje antroji rinkliava daroma Toronto Šv. Augustino kunigų seminarijai.

— Lankomi parapijiečiai: Roncesvalles, Parkdale, Glendale, Marion ir Merrick gatvėse.

— Šį sekmadienį vaikams tikybos pamokų nebus. Sekanti pamoka — Verbų sekmadienį.

— Jaunimo choras, vad. sol. V. Verikaičio, rengia velykinį giesmių repertuarą. Prašome visus choristus dalyvauti repeticijose. Pageidaujama, kad jaunimo choras įsijungtų į Didž. Savaitės apeigas bažnyčioje.

— Visiems aukotojams išsiuntinėti 1966 m. aukų pakvitavimai. Jei kas nebūtų gavęs arba rastų netikslumų, prašom skambinti į kleboniją.

— Priešvelykinis naudotų drabužių vajus vykdomas nuo sekančio sekmadienio iki Verbų. Prašome geradarius patikrinti savo spintas ir nenaudojamus bei atliekamus drabužius paaukoti nepasiturintiems tautiečiams. Parapijos kat. moterų draugijos narės gautus drabužius pasiųs lietuvių šeimoms Europoje. Prie pasiuntimo išlaidų prisidės parapija. Drabužių vajaus organizatorės pageidauja: atnešti tvarkingus drabužius, sudėtus į dėžes. Jei kas turi atliekamų tuščių dėžių, tinkamų siuntimui drabužių, labai prašome taip pat atvežti. Drabužiai bus priimami par. salėje prieš pamaldas sekmadienį ir savaitės dienomis prieš rekolekcijų pamokslus.

— Nuoširdžiai užjaučiame p. Girčius ir jų šeimas, mirus Lietuvoje ju motinai a.a. Liudvikai Girčienei.

— Prieš Velykas lankomi ligoniai namuose bei ligoninėse. Prašome iš anksto pranešti klebonijoje apie sergančius asmenis.

— Šį šeštadienį, 8 v. r., gedulingos pamaldos už a.a. Sofiją Baranauskienę velionės mirties 10 metų sukakties proga.

K.L.K. Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. par. skyriaus rūpesčiu vasario 26 d. par. salėj suruošta gimnazistinio amžiaus mergaitėms sociologės R. Matukaitės paskaita "Profesijų pasirinkimas". Ji suskirstė žmones į 2 grupes: mėgstančius dirbti žmonių aplinkoje ir — vienišume. Pasirenkant profesiją svarbu susirasti kuriai žmonių grupei priklausai ir kuri profesija artimesnė širdžiai ir prieinamesnė protui. Paskaitininkė kalbėjo nuoširdžiai ir suprantamai. Gausus mergaičių būrys labai atidžiai klausėsi. Po paskaitos buvo keletas paklausimų, o vėliau pasivaišinta arbata ir saldumynais. Šv. Jono Kr. par. kat. moterų valdyba dėkoja p. Matukaitei už paskaitą, o mergaitėms už gausų atsilankymą. Ačiū.

Valdyba

M. Končaitienė sunkiai serga General Hospital; kambarys G, pirmame augšte.

Prisikėlimo par. žinios

— Praėjusį sekmadienį prasidėjo metinės rekolekcijos; veda vysk. V. Brizgys. Ši savaitė skiriama moterims, sekanti — vyrams. Mišios, išpažintys ir Komunija šiokiadieniais — 7, 7.30, 8 ir 9 v. ryto ir 8 v. vak. Pamokslai — ryto po 9 v. Mišių ir 7.30 v.v.; sekmadieniais — 8, 9, 10, 11.15 ir 12.15 val. Moterų rekolekcijos baigiasi ir vyrų prasideda šį sekmad. Rekolekcijų palaiminimas — šeštad. po 9 val. Mišių ir po vakarinio pamokslo. Rinkliava — šeštadienį per 9 v. Mišias ir vakare.

— Mišios: šeštad., 9 v. — už a.a. J. O. Padolskius; užpr. J. J. Smolskiai; šį sekmad., 10 v. — už a.a. P. Čeponį; užpr. A. Slapšienė; 11.15 v. — už a.a. A. Šapoką; užpr. p. Šapokienė su dukra.

— Iki Velykų salėje Mišių nebus; jų vietoje — Mišios bažnyčioje 12.15 val.

— Ryšium su Kaziuko muge, šį sekmad. pirmosios Komunijos, katechetinių ir relig. pamokų gimnazistams nebus. Katechet. pamokos šį antrad. ir ketvirtad., 4.30 v. bus.

— Rekolekcijų metu lankomos šeimos tik iš anksto susitarus.

— Pirmosios pagalbos kursai — trečiad., 7.30 v.v. par. naujojoje salėje. Kursų užbaiga — kitą trečiadienį, kovo 15 d.

— Chorų repeticijos: bendros suaugusių — antrad. ir ketvirtad., 7.30 v.v.; studentų ir vaikučių — rekolekcijų metu nebus.

— Tradicinė rinkliava Nek. Pr. M. seserų veiklai paremti — per rekolekcijas prie įėjimo į bažnyčią. Kviečiame duosniai prisidėti. Norį padėti vargšams ir ligoniams prašomi palikti savo auką specialioje dėžutėje prie bažnyčios durų. Aukų paskirstymu rūpinasi kat. moterų dr-ja.

— Buvusiems salės ir par. pastatų prižiūrėtojams p. Raškauskams nuoširdi padėka už pavyzdingą rūpestingumą ir visokeriopą paslaugumą. Naujiesiems prižiūrėtojams p. Plučams linkime sveikatos, ištvermės ir didžios kantrybės.

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

Prisikėlimo par. choras, vad. muziko kun. B. Jurkšo, rengiasi tradiciniam religiniam koncertui. Šį kartą jis bus įdomesnis dar ir tuo, kad choro giedojimas bus palydimas CBC orkestro, kuris I. Romanoff pastangomis sutiko šiame koncerte dalyvauti. Pagrindinę programos dalį sudarys pirmą kartą išpildomos Ernesto Tittel "Iškilmių Mišios in C", parašytos chorui, solistams, orkestrui ir vargonams. Šias Mišias chorvedžiui pavyko pritaikinti naujausiam lietuviškam tekstui. Jos bus giedamos lietuviškai. Haendelio "Hallelujah" iš oratorijos "Mesijas", Fr. Šuberto ir L. Perosi veikalai taip pat bus išpildomi su orkestru.

Koncertas bus Prisikėlimo bažnyčioje Verbų sekmadienį, kovo 19 d. 5 v.v. Jis yra skiriamas nevien parapijiečiams, bet visai Toronto visuomenei. Prie įėjimo — laisva auka koncerto išlaidoms padengti. **Pr.**

Šį sekmadienį Kaziuko mugėj bus platinamas vaikų laikraštėlis "Eglutė". Kas dar neskaito šio gražaus patrauklaus vaikų laikraštėlio, kviečiame jį užsisakyti. Ten pat bus galima atnaujinti "Eglutės" prenumeratas ir įsigyti naujai išleistas, su lietuviškais eilėraščiais, spalvinimo knygeles.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems lankiusiems mane ligos metu (nelaimingai susilaužius ranką). Dėkinga esu dr. Dicksonui už priežiūrą, K. L. K. Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriui už dovanėlę ir apsilankymą. Taipgi visiems mano bičiuliams už dovanėles, užjautimą ir lankymą. Jūsų visų parodytas nuoširdumas man teikė jėgų greičiau pasveikti. Visiems lieku nuoširdžiai dėkinga —

E. Dickson

PADĖKA

Toronto lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" bankeliui nuoširdus lietuviškas ačiū už paskirtą auką $50 Lietuvių Vaikų Namams.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys

Kviečiame visus – mažus, didelius, jaunus, senus!

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS VISOSE SALĖSE KOVO 12, SEKMADIENĮ,

KAZIUKO MUGĖ

- Skautės ir skautai pardavinės savo dirbinius, kepsnius ir daug kitokių dalykėlių.
- Jaunesnės vyr. skautės naujojoje salėje visam Toronto jaunimui įrengs modernią kavinę — ateikit, pamatysite.
- Tėvų komitetas pavaišins skaniais pietumis; bus kugeliai, bulvinės dešros, pizza ir kitokie skanėstai.

BUFETAS VEIKS NUO 10 VAL. RYTO. OFICIALUS ATIDARYMAS — 11 VAL., PABAIGA 2 V. P.P.

Rengėjai "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntai ir tėvų komitetas

LIONGINAI KARBŪNIENEI,

liūdinčiai žuvusio sąvo vyro

A. † A. LEONO,

reiškiame nuoširdžią, bičiulišką užuojautą —

S. ir J. Tumosa **S. ir J. Meškauskas**

E. Račkauskienė

A. † A.

LEONUI KARBŪNUI tragiškai žuvus, žmoną LINĄ ir visus artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi —

A. P. Gorys

Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos susirinkimas — šį sekmadienį, kovo 12 d., 3 v.p.p., salėje virš "TŽ" redakcijos.

236 SLA kuopos susirinkimas — kovo 12 d., 1 v. p.p., Lietuvių Namuose. Nariai prašomi dalyvauti. **Valdyba**

Kaziuko mugė — šį sekmadienį, kovo 12, Prisikėlimo par. visose salėse. "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntai bei tėvų komitetas nuoširdžiai visus kviečia atsilankyti. Bus visko: nusipirkti, pasivaišinti, pasidžiaugti mūsų jaunimo sugebėjimais ir išradingumu. Smulkiau skaitykite skelbime šio psl. viršuje.

"Dainos" grupės susirinkimas dėl iš anksto nenumatytų priežasčių vas. 26 d. neįvyko; įvyks šį sekmadienį, kovo 12 d., 3.30 v.p.p., 118 Indian Rd. Tel. LE. 2-4793. Visos narės ir viešnios kviečiamos gausiai atsilankyti.

M. F. Y.

"Religija ir gyvenimas" — tokia tema paskaitų eilė rengiama Katalikų Informacijos Centro 830 Bathurst St. Sekanti paskaita "Besikeičianti protestantų laikysena" bus šį sekmadienį, kovo 12 d.; skaitys protestantų kun. A. C. Forrest.

Dail. H. Žmuidzinienės meno paroda atidaroma šeštadienį, kovo 18, Prisikėlimo par. mažojoj auditorijoj; aplankyti bus galima sekančiomis dienomis: šeštadienį — 6.30 — 7.30 v.v.; sekmadienį — 10.30 — 4.30 v. p.p. ir 6—7 v.v.; Didįjį Ketvirtadienį — 6.30—7.30 v.v.; Did. Penktadienį — 4—5 v.p.p. ir Atvelykio sekmadienį — nuo 10.30 v.r. — 1 v.p.p. Rengėjos — Prisikėlimo par. Kat. Moterų Dr-ja — kviečia visus aplankyti šią parodą.

KLB Toronto apylinkės tarybos posėdis, apylinkės valdybos nutarimu, šaukiamas kovo 24 d., 4.30 val., Šv. Jono Kr. par. salėje. Kviečiami dalyvauti Toronto apylinkės tarybos nariai ir lietuviškųjų organizacijų atstovai. Posėdyje valdyba padarys pranešimus iš pr. metų veiklos ir bus renkama nauja apylinkės valdyba. Organizacijos, norinčios turėti balsavimo teisę, yra prašomos atsiųsti atstovus su raštiškais valdybų įgaliojimais atstovauti joms tarybos posėdyje. Anksčiau praktikuoti organizacijų $10 įnašai į apylinkės iždą, pagal ankstyvesnį Toronto apyl. tarybos nutarimą, organizacijų nesaisto. Apylinkės valdyba šį spaudoje skelbiamą kvietimą tiek tarybos nariams, tiek ir organizacijų atstovams skaito oficialiu ir jokių atskirų kvietimų raštu nesiuntinės.

Apyl. valdyba

Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas per užs. reik. ministeriją pareiškė užuojautą mirusio Kanados gen. gubernatoriaus našlei p. Vanier, premjerui L. B. Pearsonui ir dalyvavo oficialiose pamaldose Toronto katalikų katedroje.

Toronto apylinkės valdybos paskutinysis posėdis prieš susirenkant apylinkės tarybai įvyko kovo 4 d. Pagrindinis klausimas buvo Vasario 16 iškilmių balanso suvedimas. Valdyba su malonumu konstatavo visuomenės palankius atsiliepimus apie rengtas iškilmes: įspūdingas jaunimo pasirodymas meninėje programoje, gausus įtakingų kanadiečių dalyvavimas, gausios aukos tėvynės laisvinimui (Tautos Fondui). Prisimenant ankstyvesnius valdybų rinkimus tarybos posėdyje bei iškylančias krizes, paskutiniame valdybos posėdyje susidarė įspūdis, kad jaunoji Toronto lietuvių karta nesibijos padirbėti lietuviškajai bendruomenei ir yra vilčių, kad sekančioje valdyboje jie imsis dar atsakomingesnių pareigų. Posėdis praėjo bičiuliškoje nuotaikoje, atsisveikinant ir pasidžiaugiant šios valdybos darniu bendradarbiavimu.

MONTREALIS

Lietuvių Klubo metinis susirinkimas įvyko vasario 26 d. ir užtruko netoli 4 valandų. Klubo pirm. J. Petrulis pateikė metinę apyskaitą, kuri, atrodo, buvo paruošta paskubomis ir nariams neišsiuntinėta. Apyskaitoje į krūvą suplaktos tų metų klubo operacinės, inventoriaus įsigijimo, statybos, pašalpinės draugijos išlaidos ir pajamos. Operacinė klubo apyvarta už praeitus metus buvo pateikta su $1,058.08 nuostolio, tačiau tuo pat metu turėta net $32,559 neapmokėtų sąskaitų, kurių dalis tenkanti klubo prekybai, o dalis statybai. Iš baro gauta $127,420, iš didžiosios salės, įskaitant ir parengimus, tik apie $6,500. Šėrų kapitalas $53,475, paskola iš klubo narių (Trustees) $170,000. Pirmininko teigimu, klubo netto vertė, atskaičius skolas, esanti apie $200,000. Pernai metais pirmininkas ėjo ir vedėjo, ir buhalterio, ir baro vedėjo pareigas. Nuo šių metų knygas veda K. Gudžiūnas. Susirinkimas priėmė visą eilę valdybos pasiūlymų klubo operacijų patikslinimui, tarp jų ir baro gėrimų atsargos laikymo išskyrimą iš klubo vedėjo atsakomybės bei automatinės gėrimų pilstymo mašinos įsigijimą.

Besiklausant pranešimų susidarė įspūdis, kad nors klubas savo investaciją šešeriopai padidino, tačiau visa tvarka tebėra sena, operacijų mastas mažas, atskaitomybė primityvi. Kas tiko $50,000 investacijai, tas nebetinka trečdalio milijono investacijai. Pvz., vedėjui 1967 m. numatyta tik virš $4,000 algos, už kurią šiandien niekas tokio sunkaus darbo rimtai dirbti negali. Aplamai, klubo valdybai ir administracijai dabar būtų pats laikas susiimti ir tinkamai išnaudoti Expo galimybes, kad klubą "pastatytų ant kojų". Norint klubui "suvesti galą su galu", reikia apyvartą ne padidinti, bet padvigubinti. Naujoji klubo valdyba ir direktoriai rodo ta kryptimi reikiamos iniciatyvos ir turėtų susilaukti visuotinės šėrininkų paramos. **L. L.**

KLB Montrealio seimelio prezidiumas skelbia Vasario 16 iškilmių apyskaitą: pajamų — $373.50, išlaidų $372.14. Smulkiau kitame "TŽ" nr.

Vasario 16 minėjimas anglų spaudoje atžymėtas trumpomis informacijomis: "Lithuanians Mark Holiday" pranešė "Montreal Star", "Freedom Stressed by Lithuanians" — skelbė "The Gazette", įsidėdamas ir gražią tautinių šokių grupės nuotrauką. Abu cituoja dr. H. Nagio kalbos mintis apie tautų ir asmens laisvę; nieko apie Lietuvos padėtį, nors tai paskaitininko taip pat buvo iškelta. Susidaro įspūdis, kad tai buvo kažkokių "egzilų", nepatenkintų savo krašto režimu, susirinkimas. Pažymėtina spaudos tendencija maskuoti nemalonius dalykus, kai Kanada mezga vis draugiškesnius santykius su Sovietų Sąjunga. **v.**

"Lite" dar galima įsigyti senomis kainomis sezoninių pasų jaunimui ir vaikams. Taip pat kas nori, gali be nuostolio savo turimus dieninius arba savaitinius pasus išmainyti į sezoninius.

EXPO 67 NAKVYNĖS

Montrealio centre, moderniškame name, išnuomojami atskiri kambariai dienom ar savaitėm pradedant gegužės mėnesiu. Informacija siunčiama nemokamai.

Rašyti: P.O. Box 41, Station "S". Montreal 20, Que.

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827

EXPO 67 PASŲ AGENTŪRA.

MOKA už:	IMA už:
Depozitus 4.4%	Nekiln. turto paskolas 7%
Numatyta už šėrus 5¼%	Asmenines paskolas 7.6%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	Investacines paskolas 8.4%
	Pigus paskolų draudimas iki $10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadienais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545 dieną—penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.

A. NORKELIŪNAS

Commisioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique).

Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"

radijo programos girdimos du kartus per savaitę —

Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;

Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.

Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

PARDUODAMA maisto krautuvė žema kaina. Gera apyvarta. Daugiau informacijų teirautis tel. 259-3680.

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti: A. ZAREMBA Telefonas 767-7084.

JEI PLANUOJATE PIRKTI

rašomąją mašinėlę visom kalbom ar skaičiavimo mašinėles, įvairius transitorinius ar stereo radijo priimtuvus, televizijos aparatus ir t.t., tai pirma pareikalaukite katalogų iš:

J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr. E., Northport, N.Y., 11731, USA

City Driving School

OFICIALIAI PRIPAŽINTA

Ontario Safety League. Nemokami mokymai jusų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartiniu ar automatiniu mašinom.

1076 BATHURST ST.

Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir atnaujinami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

PARDUODAMI nauji platūs patalai; skambinti tel. LE 4-7370 Onai.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS ir virtuvė su baldais viengungiui-ei II augšte Churchill ir Ossington rajone. Tel. LE 1-3856.

JEI KAS PER APSIRIKIMĄ paėmėt gintarinius karolius Vasario 16 minėjime Central Tech mokyklos persirengimo kambary, maloniai prašau paskambinti tel. 233-4774.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Šv. Kazimiero bažnyčioje vasario 18 d. buvo sutuokti G. Girdauskas su Linda Myers. Liudininkais buvo James ir Sandra Cartonguay. Vestuviniai pietūs buvo parapijos salėje. Savo anūkui šeimininkavo D. Girdauskienė su p. Paznokaitiene ir p. Miliene.

— Jau duodami pajamų mokesčių pakvitavimai.

— Pirmoji lietuvių parapija Kanadoje pradėjo gyvuoti Montrealyje, kai čia atvyko lietuvis kunigas B. Šlamas 1907 m. vasario mėn. Užtat šie metai Šv. Kazimiero parapijai yra jubiliejiniai — 60 metų.

— Serga namuose Juozas Pečkaitis, 86 m. amžiaus. S. Cabrini ligoninėje paguldytas Juozas Peck-Pečkaitis, kuris turi didelę spaustuvę ir visada parapijai atspausdina bazarų knygutes. Ig. Skikas perkeltas į žydų ligoninę Chomedy.

— Jubiliejinė 60 metų kazimierų vakarienė praėjo labai iškilmingai. Pirmiausia visus supažindino su parapijos istorija notaras Juozas Bernotas. Iki šiol joje buvo 10 klebonų. Kun. Juoz. Vyšniauskas pastatė pirmą lietuvišką bažnyčią, kitą mūrinę pastatė kun. J. Bobinas. Meninę programą išpildė Robertas Skučas pagrodamas gitara; gražiai pasirodė jaunosios mūsų balerinos: Aldona Tušaitė, Lilija Gabrusevičiūtė, o grupinę baleto dalį išpildė: Dona Blauzdžiūnaitė, Vilija Malciūtė, Rūta Skučaitė, Vida Žitkutė. Visus labai maloniai nuteikė liaudies dainomis E. Navikėnienės vadovaujamas parapijos jaunųjų choras. Įeinantiems buvo prisegtos tautinės vėliavėlės, o Kazimierams — gėlės. Vakarienė buvo gausi ir maloni. Kalbėjo klebonas F. Jucevičius, kun. J. Bobinas po kalbos palaimino stalą. Klebonas dėkojo visoms dirbusioms šeimininkėms ir ypač p. Paznokaitienei ir Girdauskienei, kurios jau 50 metų vadovauja vakarienėms. P. Milienė dabar yra viena pirmųjų padėjėjų mūsų šeimininkėms. Nuoširdi padėka komiteto nariams ir jų žmonoms, prisidėjusioms savo darbu, visoms, gražiai tautinėmis juostomis pasipuošusioms padavėjoms. Vakarienė buvo istorinė ir labai vykusi, dalyvių buvo pilna salė. Ačiū visiems atsilankiusiems. Didelė padėka notarui Jz. Bernotui, kuris vadovavo iškilmei. Pelno gauta $1068.25: iš loterijos gauta virš $380. Šiu metu komiteto pirm. Andrius Russell ir Jz. Paznokaitis parapijai dirba jau 50 metu. Prie drabužių apsaugos V. Mitchell yra nepamainomas darbininkas.

— Parapijos rekolekcijos prasideda kovo 15 d., 8 v.v. ir baigsis Verbų sekmadienį. Jaunimui rekolekcijų vakaras bus kovo 18 šeštadienį, 8 v.v.

— Balandžio 1 d. bus koncertas — margučių vakaras; programą atliks atvykęs iš Toronto 35 studenčių choras, vad. kun. Br. Jurkšo.

Kun. J. Gaudzė, Montrealio Šv. Kazimiero parapijos vikaras, gegužės 11 d. numato išvykti atostogų Europon ir grįžti Montrealin birželio 15 d.

— 1966 m. parapiją rėmusių parapijiečių alfabetinis sąrašas: L. Brazauskas $20, Albinas Brilvicas $48, Brilvicų šeima $32.25, Pijus Bružas $6, Charles Bubelis $216, Vincas Bubelis $13.50, Kostė Bubliauskas $24, Veronika Bumbulienė $139, Br. Bunys $29, Petras Bunys $34, Pr. Buračas $6, W. Butėnas $3, Frank Butkevičius $84, Vl. Bytautas $10, Kotryna Čebanauskienė $8, L. Čečkauskas $38, Čekaitienė $6, Jz. Čelkis $15, Gust. Celtorius $6, M. Champagne $5, Ed. Čičinskas $26, Juozas Čičinskas $86, Jonas Čialka $12, Petras Čipkus $48, Alf. Čičinskas $4, Andrius Dagilis $5, Mykolas $41.50, Eug. Dainius $39, Jonas Dalmotas $43, Rožė Dariškevičienė $6, Albertas Dasys $81, Juozas Daugėla $6, St. Daunoravičius $31, M. Dubauskaitė $400.75, Petras Dūdonis $6, Augustas Einikis $45, T. Engel $26, L. Franckewicz $28.50, E. Fedosovich $16, Fucci $12, Leonardas Fyleris $6, Juozas Gabrusevičius $42, Petras Gabrys $6, Bronius Gaižius $12, Julė Gargusienė $49, Algirdas Gečius $104.50, Stasys Genys $56, Povilas Gerhardas $78.50, M. Gideon $59, Ed. Gingras $32, Ant. Girdauskas $12, Jonas Girdauskas $27, Juozas Girdžius $10.75, Vladas Giriūnas $130, Antanina Girnienė $22, N. Giruckas $12, Iz. Gorys $29, Jonas Grėbliauskas $12, Ant. Gražys $40, Valerija Griganavičienė $8, Jonas Grigelis $43, Leonas Grigelis $63, A. Groulx $2475, A. Gruber $6, Pr. Gručkūnas $20, Marija Gručkūnienė $69, Leonas Gudas $31, Pr. Gudzinskas $12, Kaz. Gudžiūnas $48, Julė Guzevičius $10, Nichoals Hetz $12, Kostas Ivaškevičius $31. (B. d.)

K. J. G.

Aušros Vartų par. žinios

— Parapijos rekolekcijos prasideda kovo 13 d., pirmadienį, 7.30 v.v., užbaiga — kovo 19 d., 5 val. p.p. Tvarka savaitės dienomis: rytais — 9 val. pamaldos ir pamokslas, vakarais — 7.30. Šeštadienį vakare pamaldos — 7 v. Išpažintys rytais ir vakarais pamaldų metu. Rekolekcijas veda Tėvas Donatas Slapšys, S.J.

— Metinė skautų-čių Kaziuko mugė — šį savaitgalį, kovo 11-12 d.d. A.V. parapijos salėje, prasidės šeštadienį, kovo 11 d., 4 v. p.p.

Kazimierinių vakarienė klebonui tėvui Kazimierui Pečkiui, S. J., pagerbti buvo suruošta kovo 4 d. Šv. Onos Draugijos AV parapijos salėje. Sklandžiai vadovavo Dr. P. Lukoševičius. Parapijos choras sugiedojo "Ilgiausių metų". Varduvininką pasveikino ir įteikė dovaną Šv. Onos Draugija — pirm. A. Usienė, A. V. par. komitetas — Dr. P. Lukoševičius, Lietuvių Katalikių Moterų Draugija — G. Rudinskienė ir L. Bernotienė, šeštad. mokyklos — S. Ališauskienė ir sesuo Margarita, lituanistiniai kursai — B. Lukoševičienė, "Litas" ir "Baltija" — Pr. Rudinskas, šaulių kuopa — Ig. Petrauskas. Užbaigai trumpą padėkos žodį tarė tėvas K. Pečkys. Vakarienė sutraukė netoli 250 parapijiečių, daugiausia senosios kartos lietuvių. Po skanios vakarienės sekė šokiai, bufetas, loterija. **Pr. R.**

Skautų ir skaučių slidinėjimo iškyla pr. sekmadienį į lietuvišką Valle Bleue buvo sėkminga, specialiu autobusu vyko arti 40 jaunesniųjų, gi dalis vyresniųjų savais automobiliais. Jaunuosius lydėjoj stud. A. Ptašinskas, o atvykusius į slidinėjimo vietą pasitiko tuntininkai I. Kličienė ir J. Piečaitis. Ateinantį savaitgalį skautiškasis jaunimas AV par. salėje rengia savo tradicinę Kaziuko mugę. **v.**

Dail. A. Tamošaitis pr. savaitgalį lankėsi Montrealyje ir tarėsi savo pramatomos parodos reikalais, aplankė pažįstamus, apsirūpino reikalingomis tapybos priemonėmis ir šeštadienį dalyvavo kazimierinėse pas D. ir K. Smilgevičius, kuriems susirinkę bičiuliai įteikė vieną iš paskutiniausių dail. A. Tamošaičio darbų. Dailininkai Tamošaičiai kaip ir visada, yra labai užsiėmę, turi daugybę įvairiausių sumanymų ir darbų, bet, kaip buvę montrealiečiai, neužmiršta mūsų kolonijos. **v.**

Dr. H. Nagys kovo 4 d. kalbėper lietuviškąjį radiją apie šeštadienines mokyklas ir tėvus, kurie dėl įvairių smulkių priežasčių savo vaikų į jas neleidžia. Kalbėjo įtikinančiai, su geroka liūdno humoro doze. Skaudu, kad tokių tėvų mūsų kolonijoj gana daug yra ir buvo, tačiau džiugu, kad yra balsų, kurie ir tyruose bando šaukti. **v.**

MOKINIAI PAMINĖJO LIETUVOS ŠVENTĘ. Vasario 18 d., nežiūrint užimtos Šv. Kazimiero par. salės pasiruošimui vestuvinei puotai, Rosemonto Dr. Vinco Kudirkos šeštad. mokyklos mokiniai susirinko pamokoms, o po jų Vasario 16 minėjimui. Nebuvo specialiai kviesti nei tėvai, nei svečiai vien dėl nepalankių sąlygų, nes tą dieną net scena negalima buvo pasinaudoti. Iš tėvų dalyvavo tiktai tie, kurie buvo atvykę savo vaikų parsivežti. Mokyklos vedėja J. Blauzdžiūnienė trumpai apibūdino šventės prasmę. Už žuvusius ginant Tėvynės laisvę buvo sugiedota giesmė "Marija, Marija". Meninę dalį pradėjo Vida Kudžmaitė, gražiai paskaitydama savo rašinėlį tema "Vasario 16-toji". Toliau pasirodė mažiausieji mokiniai. Deklamavo Jurgiukas Žukauskas su Eriku Simonėliu — "Aš mažas vaikelis". Adomonytė Jonytė, Adomonytė Irutė, Kuzaitytė Rūtelė ir Staukevičiūtė Rūtelė deklamavo eilėraštį "Aš lietuvaitė". Bagatavičius Paulius, Piečaitis Linas, Mališka Danielius ir Janušauskas Paulius deklamavo eilėraštį "Karys". Adomonytė Julytė viena dar padeklamavo "Lietuva brangi". Visi tie mažieji mokinukai pašoko "Atskrenda paukštelis" ir patys padainavo. Toliau deklamacijos: Rimo Piečaičio "Pieštukas", Julytės Adomonytės "Lietuva", Alberto Skučo "Amžinajam lietuviui", Rimo Žitkaus "Lietuva" buvo perpintos skaitymu savų rašinėlių tema "Vasario 16-toji", kuriuos skaitė Kudžmaitė Audrutė, Blauzdžiūnaitė Danutė, Malciūtė Vilija ir Markauskaitė Irena. Be to, skaitė savo gražiai parašytus laiškus "Pupučiui" Gečius Antanėlis ir Murauskas Gediminas. Pagaliau visi mokiniai padainavo kelias daineles: "Viena linelius pasėjau", "Aš išėjau į girelę", "Leiskit į Tėvynę". Užbaigta Lietuvos himnu. P. Adomonis tėvų komiteto vardu padėkojo už tokį gražų minėjimą ir pavaišino šokoladu. **Viešnia**